

Návrhy opatření k podpoře rozvoje sportovních aktivit neziskových organizací v mikroregionu Jižní Valašsko

Bc. Štěpán Ročák

Diplomová práce
2020

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva

Akademický rok: 2020/2021

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE (projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Bc. Štěpán Ročák**
Osobní číslo: **M18017**
Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná správa a regionální rozvoj**
Forma studia: **Kombinovaná**
Téma práce: **Návrh opatření k podpoře rozvoje sportovních aktivit neziskových organizací v mikroregionu Jižní Valašsko**

Zásady pro vypracování

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Zpracujte teoretické poznatky vztahující se k problematice struktury a financování oblastí sportu v návaznosti na neziskové organizace.
- Představte východiska a současné trendy řízení a marketingu neziskových organizací.

II. Praktická část

- Analyzujte současný stav sportovní infrastruktury mikroregionu Jižní Valašsko.
- Představte základní rozvojové problémy sportovních aktivit mikroregionu Jižní Valašsko.
- Navrhněte projekt na podporu sportovních aktivit neziskových organizací mikroregionu Jižní Valašsko.

Závěr

Rozsah diplomové práce: cca 70 stran
Forma zpracování diplomové práce: Tištěná/elektronická

Seznam doporučené literatury:

AGARD, Kathryn A. *Leadership in Nonprofit Organizations: A Reference Handbook*. Los Angeles: SAGE Publications, 2011, 1029 s. ISBN 978-1-4129-6886-7.
BOUKAL, Petr. *Fundraising pro neziskové organizace*. Praha: Grada, 2013, 264 s. ISBN 978-802-4744-872.
LEEDS, Michael a Peter VON ALLMEN. *The economics of sports*. 5th ed. Boston: Addison Wesley, 2014, 423 s. ISBN 0-13-338289-3.
NOVÁ, Jana et al. *Management, marketing a ekonomika sportu*. Brno: Masarykova univerzita, 2016, 284 s. ISBN 978-802-1083-462.
SEAMAN, Bruce A. a Dennis R. YOUNG. *Handbook of research on nonprofit economics and management*. 2nd ed. Northampton: Edward Elgar Publishing, 2018, 368 s. ISBN 978-1-78536-351-1.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Lukáš Danko, Ph.D.**
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva

Datum zadání diplomové práce: **15. ledna 2021**
Termín odevzdání diplomové práce: **20. dubna 2021**

doc. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

RNDr. Pavel Bednář, Ph.D.
ředitel ústavu

Ve Zlíně dne 15. ledna 2021

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

Jméno a příjmení: .....

.....

podpis diplomanta

ABSTRAKT

Cílem je v diplomové práci vyobrazit a rozebrat činnost neziskových organizací působících ve sportu, infrastrukturu, pořádané akce a celkové výdaje mikroregionu Jižní Valašsko. V teoretické části jsou uvedeny pojmy týkající se sportu, Evropské a České legislativy a organizace neziskových organizací. V následujících stránkách se práce zabývá systémem financování neziskového sektoru a sektoru sportu. Marketing neziskových organizací a ekonomické dopady sportovních aktivit, cestovního ruchu jsou popsány v dalších kapitolách.

Praktická část představuje mikroregion Jižní Valašsko, jeho umístění v rámci Zlínského kraje a jednotlivé obce, které tento mikroregion tvoří. Ze získaných dat byla provedena socioekonomická analýza obyvatelstva, analýza sportovní infrastruktury, neziskových organizací, pořádaných akcí a výdajů z rozpočtů jednotlivých obcí na dotace organizacím a celkové výdaje do sportovní infrastruktury. Vnější a vnitřní atributy byly zpracovány ve SWOT analýze celého mikroregionu. V rámci analýzy sportovního prostředí a neziskových organizací byl udělán rozhovor s předsedkyní mikroregionu. Z teoretické, analytické části práce, celkových zpracovaných dat a z rozhovorů s aktéry tohoto regionu byl postaven návrh na vlastní financování činnosti spolku Klobucké stezky, z.s. pomocí crowdfundingu.

Klíčová slova: neziskové organizace, sportovní aktivity, dopady sportu a turismu na ekonomiku, vícezdrojové financování, organizace Jižní Valašsko

ABSTRACT

The aim of the diploma thesis is to show and analyze the activities of non-profit organizations operating in sports, infrastructure, events and total expenditures of the micro-region of South Wallachia.. The theoretical part contains concepts related to sports, European and Czech legislation and the organization of non-profit organizations. In the following pages, the project deals with the system of financing the non-profit and sport sector. Marketing of non-profit organizations and economic impacts of sports activities, tourism are described in the following chapters.

The practical part presents the micro-region of South Wallachia, its status within the Zlín region and the individual municipalities that make up this micro-region. From the obtained data, a socioeconomic analysis of the population, an analysis of sports infrastructure, non-profit organizations, organized events and expenditures from the budgets of individual municipalities for subsidies to organizations and total expenditures on sports infrastructure were performed. External and internal attributes were processed in the SWOT

analysis of the entire micro-region. As part of the analysis of the sports environment and non-profit organizations, an interview was conducted with the chairwoman of the micro-region. The proposal for the own financing of the Klobucké stezky association was created on the basis of all processed data in the analytical and theoretical part together with interviews with the actors of this region.

From the theoretical, analytical part of the work, the total processed data and from interviews with the actors of this region, a proposal was made for its own financing of the activities of the association Klobucké stezky, z.s. using crowdfunding. The aim of the diploma thesis is to show and analyze the activities of non-profit organizations operating in sports, infrastructure, events and total expenditures of the micro-region of South Wallachia.

Keywords: Nonprofit organizations, sport activities, impacts of sport and tourism on the economy, multi-source financing, organization South Wallachia

OBSAH

ÚVOD.....	9
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE.....	10
I TEORETICKÁ ČÁST.....	11
1 ZÁKLÁDNÍ TERMINOLOGIE SPORTU A NEZISKOVÉHO SEKTORU	12
1.1 DEFINICE SPORTU	12
1.2 HISTORIE SPORTU	13
1.3 HISTORIE VÝVOJE A ORGANIZACE ČESKÉHO SPORTOVNÍHO PROSTŘEDÍ.....	14
1.4 DEFINICE NEZISKOVÉHO SEKTORU A ORGANIZACÍ.....	14
1.5 HISTORIE NEZISKOVÉHO SEKTORU	14
1.6 OBECNĚ PROSPĚŠNÉ SPOLEČNOSTI	15
1.7 DOBROVOLNICTVÍ.....	15
2 SYSTÉM FINANCOVÁNÍ SPORTU A NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ.....	16
2.1 ZPŮSOBY FINANCOVÁNÍ NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ	16
2.2 FINANCOVÁNÍ TĚLESNÉ KULTURY	19
2.3 FINANCOVÁNÍ NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ ZE SOUKROMÝCH ZDROJŮ.....	19
2.3.1 Fundraising pro neziskové organizace	20
2.3.2 Fundraisingové metody	20
2.3.3 Fundraisingové techniky	21
2.3.4 Jiné zdroje financování - Crowdfunding	21
2.4 SPONZORING	23
3 DOTAČNÍ PODPORA EU A NSA.....	25
3.1 BÍLÁ KNIHA O SPORTU	25
3.2 ERASMUS + ...	25
3.3 LISABONSKÁ SMLOUVA	26
3.4 LEGISLATIVNÍ ÚPRAVA NEZISKOVÉHO SEKTORU	26
3.5 NÁRODNÍ SPORTOVNÍ AGENTURA	26
4 MARKETING A MANAGEMENT NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ.....	28
4.1 ORGANIZACE JEDNOTEK NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ.....	28
4.2 POŽADAVKY NA MINIMÁLNÍ TECHNICKÉ A VĚCNÉ VYBAVENÍ	28
4.3 POŽADAVKY NA MINIMÁLNÍ PERSONÁLNÍ ZABEZPEČENÍ	29
5 EKONOMICKÝ DOPAD SPORTOVNÍCH AKTIVIT A CESTOVNÍHO RUCHU	31
5.1 SPORT Z MAKROEKONOMICKÉHO POHLEDU.....	31
5.2 DOPADY NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ NA MAKROEKONOMIKU.....	31
5.3 DOPADY SPORTU NA MAKROEKONOMII	32
5.3.1 Podíl sportovního odvětví na HDP	33
5.3.2 Makroekonomický model sportu – ME model	34
5.3.3 Zaměstnanost.....	35
5.4 SPORT Z MIKROEKONOMICKÉHO HLEDISKA.....	36
6 SHRUTÍ POZNATKŮ Z TEORETICKÉ ČÁSTI	38
II PRAKTICKÁ ČÁST	40
7 MIKROREGION JIŽNÍ VALAŠSKO.....	41

7.1	ZÁKLADNÍ INFORMACE O REGIONU	41
7.2	O HISTORII MIKROREGIONU JIŽNÍ VALAŠSKO	45
7.3	INFRASTRUKTURA SPORTOVIŠŤ V MIKROREGIONU	46
7.4	NEZISKOVÉ ORGANIZACE ZABÝVAJÍCÍ SE SPORTEM V MIKROREGIONU	50
7.5	SPORTOVNÍ AKCE V MIKROREGIONU VALAŠSKO KLOBUCKO	53
7.6	VÝDAJE ZA ROK 2019 DO SPORTOVNÍ INFRASTRUKTURY A NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ PŮSOBÍCÍCH VE SPORTU.....	57
7.7	SWOT ANALÝZA MIKROREGIONU VALAŠSKO KLOBUCKO.....	59
8	NÁVRH PROJEKTU NA ZÍSKÁNÍ VLASTNÍCH FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ	62
8.1	CÍL PROJEKTU, PLÁN ZÍSKÁVÁNÍ VLASTNÍCH ZDROJŮ	63
8.2	ČASOVÁ ANALÝZA PROJEKTU.....	64
8.3	ODMĚNY	66
8.4	MARKETINGOVÁ KAMPAŇ.....	70
8.4.1	Personální zabezpečení projektu	71
8.5	NÁKLADOVÁ ANALÝZA PROJEKTU	71
8.6	RIZIKOVÁ ANALÝZA PROJEKTU	71
8.7	MOTIVAČNÍ VIDEO	72
8.8	RYCHLEBSKÉ STEZKY O. S. - FUNDRASINGOVÝ PROJEKT NA HITHITU	73
8.9	ATRAKTIVITA SINGLTRAILŮ A JEJICH NÁVŠTĚVNOST V ČR	74
8.9.1	Návštěvnost Klobucký stezek	75
8.9.2	Ekonomické dopady na region.....	76
8.9.3	Ekonomické dopady horské cyklistiky v zahraničí.....	76
8.10	DALŠÍ MOŽNOSTI FINANCOVÁNÍ	77
8.11	ROZHOVOR S PŘEDSEDKYNÍ MIKROREGIONU VALAŠSKO KLOBUCKO	78
8.12	ROZBOR CROWDFUNDINGOVÝCH PORTÁLŮ	81
8.13	KOMPARACE OBCHODNÍCH PODMÍNEK	81
8.14	SELEKCE VYHOVUJÍCÍHO CROWDFUNDINGOVÉHO PORTÁLU.....	82
8.15	EXPORT A IMPORT JÍZDNÍCH KOL V ČESKÉ REPUBLICCE	82
9	VYHODNOCENÍ PROJEKTU	85
	ZÁVĚR	87
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURA.....	89
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	94
	SEZNAM OBRÁZKŮ	95
	SEZNAM TABULEK.....	96
	SEZNAM PŘÍLOH.....	97

ÚVOD

Výsledky profesionálních sportovních klubů, neziskových organizací a motivace sportovců zapojených do těchto aktivit jsou široce studovány a popisovány ve všemožné literatuře, článkách, novinách i zprávách. Avšak samotnému řízení a fungování neziskových organizací, ať už to v amatérských či profesionálních sportovních týmech není příliš věnována pozornost. Z výsledků ze studií, které analyzují finanční záznamy neziskových organizací a profesionálních sportovních týmů, existují značné rozdíly v efektivně založených a zdravě fungujících organizacích.

Neziskové organizace v dnešní době existují z důvodů selhání trhu nebo selhání ve vládním nebo soukromém sektoru, kdy na jejich existenci lze pohlížet v kontextu nabídky a poptávky. Na straně poptávky poskytují neziskové organizace služby nebo zboží, které společnost požaduje, ale ziskové společnosti nebo vláda není ochotná je dodávat. Neziskový sektor tedy tuto zbytnou neuspokojenou poptávku po požadovaných službách nebo zboží uspokojuje.

Samotný sport a sport na profesionální i na amatérské úrovni má v organizacích dlouhodobou historii a často je také spojován s charitativním zapojením v dané komunitě a okolí. Tyto týmy se snaží nějakým způsobem přilákat pozornost veřejnosti a to těmto týmům přináší výhody v oblasti dobrých veřejných vztahů.

Návrh projektu je postaven na předešlé práci v teoretické části, která popisuje sport a neziskové organizace, financování, legislativu, marketing, ekonomické dopady. Z analytické části, která popisuje mikroregion Jižní Valašsko, jeho sportovní infrastrukturu, činnost neziskových organizací, pořádané akce a celkové výdaje vynaložené do sportu a neziskových organizací působících v tomto odvětví ve zkoumaném mikroregionu. Cílem projektu je zejména získání vlastních finančních prostředků pro sportovně založený spolek Kloboucké stezky pomocí crowdfundingu. Vybrané peníze by mohly tomuto spolku pomoci při rozvoji a rozšíření singletrailových tratí ve Valašských Kloboukách, který je zároveň sídlem mikroregionu Jižní Valašsko a zároveň tak prokázat ekonomické dopady sportu, cestovního ruchu a přínos sportu na individuálního jedince. Samotný výsledek sbírky by mohl napomoci spolku také v tom, zda je o horskou cyklistiku v daném území skutečný ne/zájem. Zároveň by se zvýšilo podvědomí o důležitosti sportu a těchto rekreačních sportech u samotných aktérů, kteří se pohybují v mikroregionu.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Cílem je v diplomové práci vyobrazit a rozebrat činnost neziskových organizací působících ve sportu, infrastrukturu, pořádané akce a celkové výdaje mikroregionu Jižní Valašsko. Teoretická část popisuje vývoj, současný stav a problematiku neziskových organizací, sportu, financování, legislativy a marketingu. V kapitole financování neziskových organizací jsou uvedeny jednotlivé možnosti, jak získávat peněžní zdroje pomocí fundraisingu, crowdfundingu, sponzoringu a také financování tělesné kultury. Praktická část analyzuje mikroregion Jižní Valašsko, jeho polohu v rámci Zlínského kraje a jednotlivé obce, které tento mikroregion tvoří. Socioekonomická analýza představuje počáteční materiál pro přípravu k návrhové části projektu. Pomocí místních aktérů byla sestavena také SWOT analýza celého mikroregionu, sportovních organizací a sportovního prostředí. Pro kvantitativní sběr dat byl proveden rozhovor se samotnou předsedkyní mikroregionu Jižní Valašsko. Z celkových dat byl sestaven návrh na vlastní financování cyklistického spolku Klobucké stezky, z.s. pomocí crowdfundingu a rozšíření areálu Klobuckých stezek o novou singletrailovou stezku.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ZÁKLÁDNÍ TERMINOLOGIE SPORTU A NEZISKOVÉHO SEKTORU

Úspěch je prastarým cílem všech, kteří si zakládají na uznání od druhých a sport je oblastí ve které mohou lidé úspěchů dosahovat od počátku zrodu her, soutěží, klání atd. Mince má dvě strany a to vítěze a poražené. Namísto vyčerpávajícího seznamu hodnot, které jsou popisovány v literatuře o sportu, zmíním jen příklady populárních hodnot, které jsou charakteristické pro různé úrovně současného sportu. Následujícími hodnotami jsou: úspěch, peněžní a jiné hodnoty, zábava, sebepoznání, morální výchova, socializace, prevence sociálních nepokojů a kriminality, zlepšení každodenního života a v neposlední řadě zdraví (Martínková, 2013, s. 32). Ruku v ruce jde společně se sportem neziskový (netržní) sektor, který je souborem subjektů, jejichž hlavním cílem je dosažení přímého užitku a má podobu veřejné služby. Organizace disponují finančními prostředky, jež slouží na plnění cílů a poslání těchto subjektů. Majetek neziskových subjektů je majetkem buď vlastním nebo zůstává v držení veřejného subjektu, který danou organizaci zřídil (Boukal, 2013, s. 15-16).

1.1 Definice sportu

Sport v dnešním světě zastává unikátní místo, které utváří individuální lidskou psychiku a plní funkci zábavy a oddechu. Proto se říká: „Ve zdravém těle zdravý duch.“ Ačkoliv sport vytváří menší příjmy než jakékoliv jiné odvětví národního hospodářství, sportovní výsledky jsou tipovány, vyhlašovány a analyzovány v televizních zprávách, rádiích, novinách, magazínech a knihách. Knihy následně rozšiřují vědomosti a popisují všechny aspekty sportovního odvětví od samotného vzdělávání, financování, organizují a analyzují ekonomická data, aby poskytly náhled do ekonomiky sportu (Leeds a Von Allmen, c2014, s. 11).

V rané fázi lidského života zastává sport převážně výchovného prostředku a hraje nezbytnou roli v dětství a adolescenci. Převážně tím, jak může sportovní prostředí přispět k socializaci a rozvoji týmového ducha a tím posiluje vztah ke kolektivu. Etnické principy jednání a principy fair play jsou snadněji osvojeny během sportovních aktivit. Cyklistika, plavání, chůze a všechny varianty protahovacích cvičení se považují za nezdravější pohybové aktivity. Tyto aktivity i jiné pomáhají odbourávat stres, míru úzkosti, lépe zvládat deprese, zvyšují sebehodnocení a posilují psychiku jako celkovou (Jansa, 2018, s. 103).

Sport nepomáhá významně jen dětem, adolescentům a zdravým lidem, ale také lidem s handicapem vrozeným nebo těm lidem, kteří utrpěli úraz v průběhu života. Tito jedinci mnohdy bojují sami se sebou a svou psychikou. Přední neurolog a zakladatel her pro handicapované Ludwig Guttman tvrdí, že sport má pro handicapované obrovskou terapeutickou hodnotu a také nenahraditelnou roli při psychické, sociální a fyzické rehabilitaci (Čapková, 2007, s. 88). Paralympijské hry (událost určená pro sportovce s trvalým mentálním, tělesným a sensorickým zdravotním postižením) v roce 2020 oslavily 60 let po první paralympiádě v Římě. Prvních letních her v Římě v roce 1960 se zúčastnilo 375 atletů z 21 zemí a soupeřili v devíti sportech. Na hrách v Rio de Janeiro v roce 2016 reprezentovalo své země už 4350 sportovců a sporty se rozšířily na 23 disciplín, což vedlo k jedenácti násobnému zvýšení účasti. Hry pro handicapované postupem času vyrostly do třetí největší sportovní události na světě, po mistrovství světa ve fotbale a olympijských hrách (Darcy, Frewley a Adair, 2017, s. 2). Čtyřnásobný olympijský vítěz Emil Zátopek definoval motivaci ke sportu takto: „Atlet nemůže běhat s penězi po kapsách. Musí běhat s nadějí v srdci a se sny v hlavě.“

1.2 Historie sportu

První zmínky o tělesných cvičeních jsou zaznamenány na dochovaných nástěnných malbách z doby kamenné (asi 8000 př. n. l.). Vyobrazují například lukostřelce při boji o zvíře, běžce v Jižní Africe, plavce, lyžaře, jezdce na kajaku, atd. Tato cvičení v raném stádiu sloužila jako příprava pro práci a boj. Postupem času se rozšiřovala pohybová škála člověka a vznikaly tzv. abstrahované (ne pracovní) pohyby, jež užívali ve volném čase. Hry, slavnosti, obřady, odpočinek se postupem času začínal stávat čím dál více protikladem práce. Začal se formovat soutěživý charakter a nejspíše v tomto stádiu se zrodil „sport“ – tělesné cvičení (Grexa a Strachová, 2011, s. 18).

Přestože je nutné zmínit, že tělesné cvičení používali lidé v dávných dobách převážně k budování loveckých a bojových dovedností. Později se stávaly tyto aktivity zábavou pro šlechtu a ti trénovali lukostřelbu, šerm, míčové hry a tanec (Novotný, 2000, s. 26).

Do Čech nová odvětví sportu jako je cyklistika, turistika nebo atletika dorazila až koncem 19. století (Novotný, 2000, s. 29). Sport v novodobé historii slouží jako výchovný prostředek i zábava, a proto našel místo v systému vzdělávání na veřejných školách a univerzitách, které se výrazně podílejí na jeho rozvoji.

1.3 Historie vývoje a organizace českého sportovního prostředí

V 60. letech začaly vznikat první tělovýchovné spolky a také se formoval pluralitní systém tělovýchovy a sportu. Za počátkem organizování sportování u nás stál Miroslav Tyrš, kdy v Praze založil 16. února 1862 český tělovýchovný spolek Sokol. Sokol byl v té době první tělovýchovnou organizací, která měla vlastní tělocvičnou soustavu. Postupně se sokolské jednoty zakládaly i mimo Prahu. Hromadné tělovýchovné vystoupení tzv. „sokolský slet“ byl poprvé konán 18. června 1882 v Praze na Střeleckém ostrově, tímto okamžikem začala tradice hromadných tělovýchovných vystoupení (Nová et al., 2016, s. 32-33).

1.4 Definice neziskového sektoru a organizací

Od svého vzniku každá nezisková organizace projde jednotlivými vývojovými etapami: vymezí svou funkci, stanoví si poslání a vize, vytvoří si konkrétní cíle, které jsou nezbytné pro plnění poslání, užitek a zabezpečení co nejefektivnějšího fungování neziskové organizace (Rektořík, Pirožek a Nová, 2015, s. 57).

Charakterizace neziskového sektoru jako celku je skličující záležitostí. Nejjednodušší způsob, jak definovat nebo popsat neziskový sektor, je zjistit co nedělá vláda nebo co nedělá podnikatelský sektor (Agard, 2011, s. 29).

1.5 Historie neziskového sektoru

Až do dob starého Říma sahaly první zmínky o subjektech, jež vykonávaly neziskovou činnost nebo dobrovolnictví. Samostatné nadace a ústavy, které sloužily určitému účelu, jako např. nemocnice, sirotčince, chudobince, ústavy na pohoštěnou pocestných, pro výchovu dětí, apod. byly zřizovány až za císařů křesťanských. Samostatné nadace jsou samy pro sebe právními osobami a jsou subjekty právních závazků a práv (Vít, 2015, s. 17).

V českých zemích nastal rozvoj spolkového hnutí cca od 60. let 19. století. V této době se ukotvilo v zákoně právo veřejného projevu, shromažďovací a spolkové. Zákon o spolcích vstoupil v platnost až 15. listopadu 1867. Nejprve se zakládaly převážně dělnické spolky, které měly sportovní, obecně vzdělávací, kulturní, charitativní, politický a společenský charakter (Bělina, 1250-1740, c2012).

1.6 Obecně prospěšné společnosti

Obecně prospěšná společnost je značena jako PO a zakládá se podle zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech. Tyto společnosti lze nejlépe charakterizovat jako soukromý subjekt, jež má prvky samosprávného řízení a je nezávislý na svém zakladateli. Obecně prospěšná společnost, která se zakládá zakládací smlouvou a tato smlouva musí být podepsána všemi zakladateli. Pravost podpisů se úředně ověřuje, pokud však je pouze jediný zakladatel, tak nahrazuje zakládací smlouvu zakládací listina, jež se zhotoví formou notářského zápisu. O vzniku rozhoduje rejstříkový soud a společnost vzniká dnem zápisu do rejstříku obecně prospěšných společností. Orgánem obecně prospěšných společností je správní rada, která musí mít nejméně tři členy a tato rada si může zřídit také dozorčí radu (rovněž tří členná), (Sněmovní tisk 889/0, část č. 1/2 Novela z. o obecně prospěšných společnostech, 2009).

Zákon 248/1995 Sb., který se týkal obecně prospěšných společností je od 1. ledna 2014 zrušen a nahradila jej nová právní úprava, kterou najdeme v občanském zákoníku. Mohou však fungovat podle zmíněného zrušeného zákona a nemusí se transformovat. O roku 2014 však nejde dále zakládat nové. Transformovat se mohou kromě ústavu ještě na sociální družstva (Neziskové organizace v ČR, 2014).

1.7 Dobrovolnictví

Dobrovolnictví dá příležitost změnit lidské životy, včetně toho vašeho. Většinou dává lidem uspokojení, že hrají důležitou roli v něčím životě. Pomáhají lidem, kteří si nemohou pomoci sami. Dobrovolnictví je způsob, jak vracet své komunitě a zároveň rozvíjet důležité sociální dovednosti a zároveň získávat cenné pracovní zkušenosti, bez nároku na finanční odměnu (Matulayová, Jirničková a Doležal, 2016, s. 10). Winston Churchill o dobrovolnictví řekl: „Živíme se tím, co dostáváme, ale žijeme tím, co dáváme.“ Přesto i v dnešní době část občanů je ohledně dobrovolnictví velmi skeptická a sami prohlašují, že by nic podobného nepodporovali.

Odhad dobrovolnické práce v neziskovém sektoru se pohybuje v průměru okolo 2,2 % z celkové pracovní síly ve třinácti zemích se srovnatelnými daty. Nejvyššího počtu dobrovolníků je 6,2 % na Novém Zélandě a 4,8 % v Norsku (Seaman a Young, 2018, s. 324).

2 SYSTÉM FINANCOVÁNÍ SPORTU A NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ

Národní hospodářství můžeme členit podle způsobu jeho financování. Členíme ho na tzv. ziskový a neziskový sektor. Ziskový (tržní) sektor a neziskový (netržní) sektor a celé členění národního hospodářství můžeme vidět na obrázku č. 1. Neziskový sektor dále dělíme na sektor domácností, soukromý sektor a veřejný sektor.

Obr. č. 1. Členění národního hospodářství podle principu financování

Zdroj: Rektořík, J., 2010. Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení. S. 12

Financování neziskového (netržního) sektoru, který je součástí národního hospodářství, mohou dělat NO několika způsoby, které jsou popsány v kapitole níže.

2.1 Způsoby financování neziskových organizací

Činnost každé organizace je spojená se zajištěním finančních zdrojů, které jsou vynakládány do nákladů, výdajů, na provoz a aktivity. Organizace se snaží tyto prostředky hledat z více zdrojů a nespolehá se pouze na členské příspěvky, které by jen stěží pokryly náklady na chod a nedostávalo by se na další rozvoj dané organizace. Posláním organizací a vizí je dělat věci kvalitně, dlouhodobě, konkurenceschopně. Proto se v NNO setkáváme s pojmem vícezdrojového financování. Proto mohou NNO získávat finanční prostředky a hledat je třeba na místní úrovni u: veřejné správy, firem, individuálních dárců, z nadací a nadačních fondů anebo mohou získávat finanční zdroje z prodeje vlastních produktů nebo služeb (Šedivý a Medlíková, 2011, s. 67).

Prodej vlastních výrobků a služeb

Neziskové organizace mohou kumulovat svůj kapitál prodejem svých výrobků nebo služeb. Tato forma získávání finančních prostředků aktivně fungovala i v minulosti. Pokud se podíváme do minulého století a to konkrétně třicátých let, tak Jedličkův ústav nabízel své truhlářské výrobky, zahradnické služby, atd. Na mezinárodní úrovni takto pracuje například UNICEF (Boukal, 2013, s. 151).

Veřejná správa

Podpora neziskových organizací může být i ze strany státní správy nebo samosprávy. Ty mohou získat dotaci či grant. Výše zmíněné instituce mají své rozpočty a dotační systémy, ze kterých mohou pravidelně jednou ročně poskytovat jednotlivým resortům prostředky. Úkolem dobře fungující organizace je se ucházet o tyto dotace i přes značnou administrativní a byrokratickou zátěž. Většinou jde o zdoluhavý proces. Dotace jsou poskytovány účelově a musí být i správně zaúčtovány. Další finanční úlevou je také tzv. daňové zvýhodnění (zákon č. 586/1992 Sb. – Zákon o daních z příjmů).

Firmy

Firmy v řadě NNO hrají důležitou roli v jejich příjmech. Mohou také poskytnout hmotné dary, slevy, zboží, služby nebo lidské zdroje. Organizace většinou přicházejí do těchto firem s vypracovanými projekty nebo prezentacemi, aby předvedly účel svého poslání. V malých nebo středních firmách rozhodují o podpoře většinou majitelé, ředitelé, jednatele. U velkých korporací je to už více zúčastněných osob nebo zakladatelé.

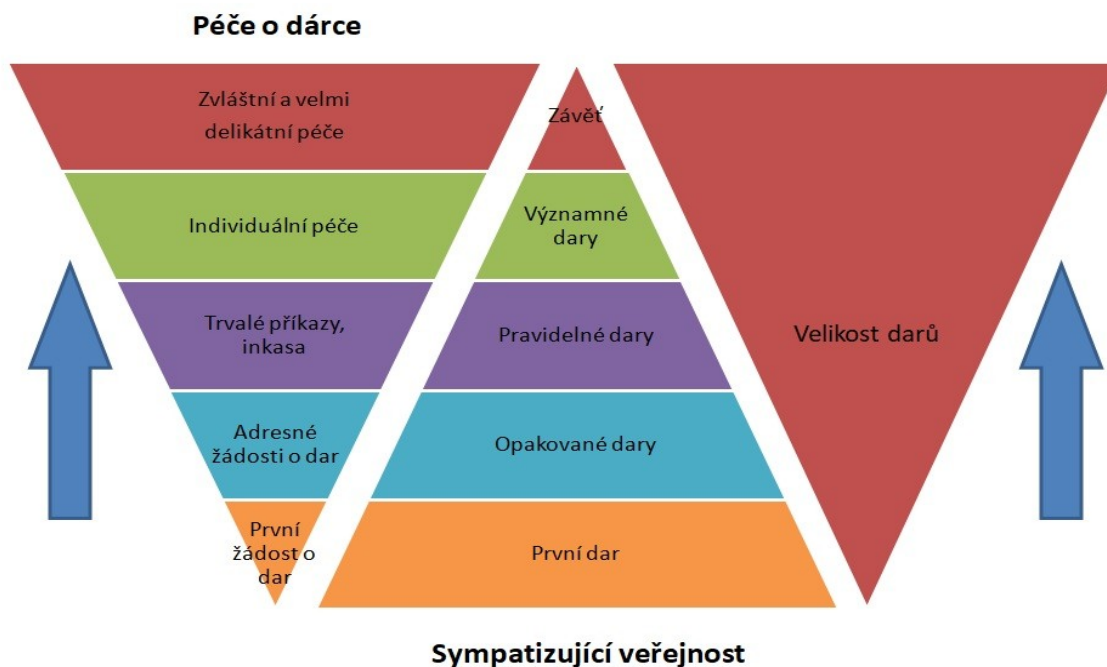
Příjmy z vybraných členských příspěvků

Každá organizace si sama stanoví, zda chce vybírat členské příspěvky a pokud ano, stanoví si její výši. Členovi potom náleží zaplatit tento příspěvek v pravidelných intervalech. Na oplátku získají jisté výhody, např. slevy na produkty nebo služby apod. Pro organizaci je tento příspěvek stálým příjmem, ale nestvoří zásadní část rozpočtu, který se dá použít pro větší investice. Ovšem i to záleží na členské základně (Boukal, 2013, s. 152).

Individuální dárci

Individuálním dárcem se rozumí osoba blízká organizaci, nebo pokud má nějaký vztah k dané organizaci. První dárci může přispět zakoupením předmětu na podporu výstavby nebo dalšího rozvoje organizace. Organizace však pracují na tom, aby se svou prací a produkty tito dárci zůstali věrní a přesunuly se do vyšších pater pyramidy. Pak jsou tito dárci

zajímavější. Je to zároveň i dobrá zpětná vazba o dobře odvedenou práci v marketingu. Pravidelní dárci totiž přispějí až desetkrát více než noví. Špičku pyramidy tvoří významní dárci a ti kteří věnují nějaké hmotné nebo nehmotné jmění (Bačuvčík, 2011, s. 109).

Obr. č. 2. Pyramida darů – dary a péče o individuální dárce

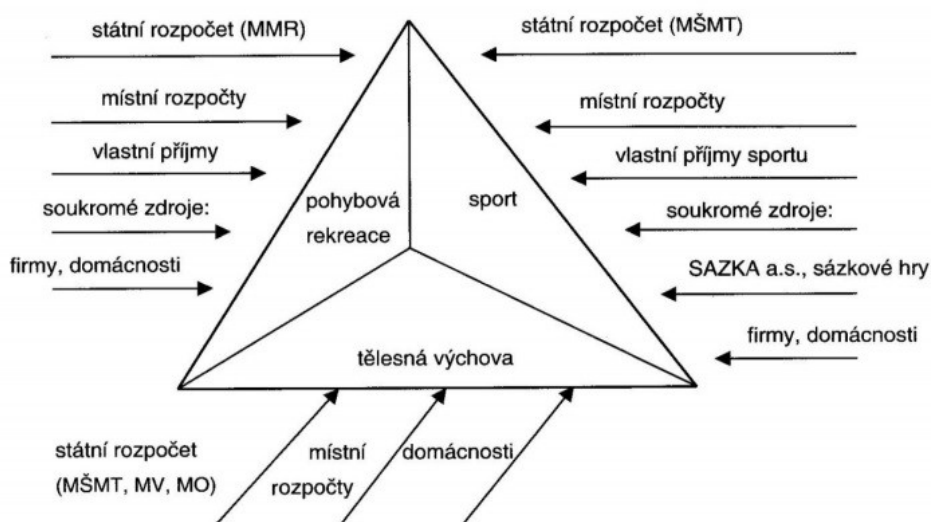
Zdroj: Boukal, Petr a kolektiv. 2013. Fundraising pro neziskové organizace

Nadace a nadační fondy

V předchozích odstavcích platí zpravidla stejné techniky žádostí pro nefinanční a finanční zdroje a formy spolupráce u nadací a nadačních fondů. Tyto nadace a nadační fondy však musejí důkladně informovat veřejnost pro jaký účel jsou prostředky použity a komu je poskytují, protože jsou zaměřeny na různé oblasti podpory. „Nadace a nadační fondy většinou rozhodují skupinově – často je to jejich správní rada nebo pověřená skupina expertů.“ (Šedivý a Medlíková, 2012, 55s.). Proto správní rada anebo experti vypracovávají projekty či žádosti. Dotace a granty se často pak stávají pravidelným příjmem, který bývá větším finančním obnosem na dané období. Organizace pak mohou snáze plánovat jednotlivé kroky dopředu.

2.2 Financování tělesné kultury

Financování pohybových aktivit jde ze dvou oblastí a to z veřejných a soukromých zdrojů. Tyto dva zdroje se ve velké míře prolínají. Vícezdrojové financování tělesné kultury znázorňuje obrázek č. 3.

Obr. č. 3. Vícezdrojové financování tělesné kultury

Zdroj: Hobza a Řektořík: Základy ekonomiky sportu (2006, s. 52)

Veřejné zdroje nabízejí tyto oblasti pro podporu tělesné kultury:

- podpora ze státního rozpočtu,
- podpora z místních rozpočtů (krajské, městské, obecné rozpočty),
- podpora ze školní tělesné výchovy.

Ze soukromých zdrojů připadá nejvíce finančních prostředků z výdajů domácností. Dalším významným soukromým zdrojem je podíl z výtěžku sázkových a loterijních her. O rozdělení se stará Český olympijský výbor, který předává peníze převážně na sport mládeže a nerozhoduje o tom, jestli se jedná o olympijské, profesionální, amatérské nebo tělovýchovné organizace (Novotný, 2011, s. 139).

2.3 Financování neziskových organizací ze soukromých zdrojů

Financování neziskových organizací ze soukromých lze hned několika způsoby. V následujících podkapitolách si představíme jednotlivé způsoby.

2.3.1 Fundraising pro neziskové organizace

Fundraising nebo fund-raising je anglický pojem a můžeme ho přeložit jako navyšování fondů. „Úkolem fundraisingu je zviditelnění NNO, vytvoření pozitivního vztahu mezi NNO a okolím“ (Boukal, 2013, s. 35-36). Je to proces shromažďování dobrovolných finančních i nefinančních zdrojů a hledání zainteresovaných jednotlivců, podniků, charitativních organizací nebo vládních agentur, které jednotlivé neziskové organizace vyžadují k realizaci svého poslání a realizaci dílčích projektů. Jedná se o cílenou a plánovanou činnost, která naplňuje ekonomicko-finanční strategii s cílem zajistit zásobu v potřebné výši a struktuře pro neziskovou organizaci. Jedná se o NNO takzvaného třetího sektoru jako jsou spolky, sdružení, obecně prospěšné společnosti a občanská sdružení. Organizacemi jsou také NNO, příspěvkové organizace nebo rozpočtové (nemocnice, vzdělávací instituce, sociální zařízení), kraje, mikroregiony, obce, církve, nadace, atd. Tradičně se fundraising skládá převážně z žádostí o dary tváří v tvář např.: klepáním na dveře, vybírání peněz v kostele. V posledních letech se objevují i nové formy, jako je online fundraising nebo reformovaná verze na místní úrovni. Další možností zajištění zdrojů jsou tzv. bartery. Jedná se o obecnou formu obchodní činnosti, kdy dochází ke směně zboží nebo služby přímo za jiné zboží nebo služby. Jde o nepeněžní formu směny. Hmotné dary, neboli nefinanční zdroje pro NNO představují mnohdy vítanější podporu, kdy může být věnováno IT zařízení, nábytek nebo stavební materiál, který věnují stavební firmy, stoláři, atd. NNO poté může poskytnout těmto dárcům své produkty či služby (Boukal, 2013, s. 35-39).

Dalším rozměrem fundraisingu předkládá Kostolanyiiova definice, jež je také považována za důležitou. „Fundraising není jen získávání finančních prostředků. Je to také hledání nových spolupracovníků – těch, kteří se chtějí účastnit její činnosti a věří v poslání organizace“ (Kosztolányi, 1997).

2.3.2 Fundraisingové metody

Jedná se o metody pro udržení samotné organizace a získání finančních zdrojů. Metody rozdělujeme do třech hlavních oblastí a jsou jimi následující:

- fundraising na místní úrovni (jednotlivé techniky budou následovat v další kapitole),
- grantové žádosti a projekty (finance lze získat na základě vypracovaných projektů),
- individuální práce s dárci (příspěvky jsou darovány převážně zainteresovanými osobami kolem organizace).

2.3.3 Fundraisingové techniky

Fundraisingové techniky organizace provádějí dennodenně, ale jsou často málo efektivní a je potřeba jich co nejvíce využívat a rozšířit, aby se zvětšil okruh potencionálních dárců. Na místní úrovni mohou NNO získávat peněžní podporu k činnosti z následujících technik:

- veřejná sbírka,
- přímé oslovení,
- členské příspěvky,
- inzerce,
- prodej,
- dotovaná akce,
- závěť.

Jednotlivé techniky jsou rozepsány v podkapitole: Způsoby financování neziskových organizací (Dvořáková et al., 2008, s. 67).

2.3.4 Jiné zdroje financování - Crowdfunding

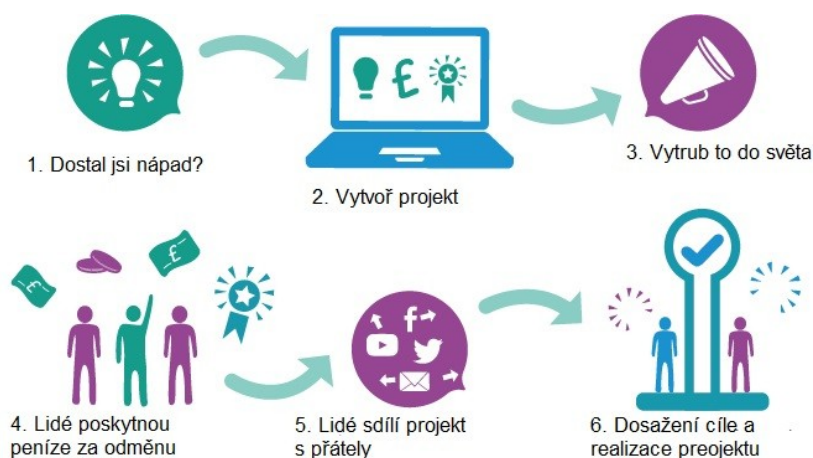
Crowdfunding z hlediska historie je velmi mladou formou kolektivního financování projektů a organizací. Vznikl v době internetové revoluce, kdy společně se sdílenou ekonomikou jsou nazývány dětmi této revoluce. Vůbec první crowdfundingovou kampaní byla sbírka na turné v Americe kapely Marillion v roce 1997. Iniciativa sbírky byla od fanouška skupiny, aby měla kapela na letenky a cestování po USA. Sbírkou se podařilo vybrat 60 tis. dolarů a dopadla velkým úspěchem. Později dokonce stejnojmenná kapela využila sbírky pro vydání nového alba. V novém tisíciletí začali vznikat první specializované platformy, které zaštiťovaly různé sbírky a projekty pod jednou organizací. Crowdfundingová platforma ArtistShare zahájila činnost v roce 2003 a o dva roky přišla platforma Kiva (Chovanculiak, 2020, s. 108).

Průkopnické platformy, které přinesly mnohá vylepšení, však vznikly až na konci první dekády třetího tisíciletí a jsou populární do dnešní doby. Platforma Indiegogo spustila svou činnost v roce 2008 a o rok později odstartoval také Kickstarter (2009). Tyto platformy a stejně i tak sdílená ekonomika spojily dvě skupiny lidí. Na jedné straně jednotlivce a skupiny, které přišly s nějakým projektem a nemají ho z čeho financovat. Druhou skupinou jsou přispěvatelé, kteří zdroje mají a hledají, na co by své úspory přispěli.

Tyto stránky umožňují první skupině vytvořit vlastní podstránku, kde v jednotlivých krocích přiblíží informace o projektu, zvolí si množství odměn a jejich finanční ohodnocení. Přiložit jdou také fotografie nebo třeba motivační video. Uživatel si také volí průběh, délku kampaně a stanovuje výši potřebných finančních zdrojů na realizaci samostatného projektu. V případě, že se podařilo autorům uspět a vybrat tak cílovou částku, má majitel projektu cca. 3 měsíce na rozeslání odměn dárčům. V opačném případě, pokud nebyla částka vybrána celá, tak platformy garantují vrácení jejich darů zpět na účet. Existují i platformy, které se převážně zaměřují na „veřejné“ nebo „komunitní“ projekty.

V dnešní době můžeme pozorovat sílu internetu o ochotu lidí přispívat. Vznikají tak nové a nové startupy na nové aplikace, produkty, projekty, hry, až po různé přístroje, atd. Tyto kampaně tak umožňují začínajícím podnikatelům získat zpětnou vazbu a ověřit si tak reakce spotřebitelů. Zároveň také získat počáteční kapitál na rozběh nového byznysu. Autor tak získá cenné zkušenosti o marketingu, reklamě, finančních nástrojích, tržním průzkumu (Chovanculiak, 2020, s. 108 – 112).

Jak funguje proces celého crowdfundingového projektu můžete vidět na obrázku č. 4.

Obr. č. 4. Jak funguje crowdfunding

Zdroj: vlastní zpracování

Vyhodnocení individuálního daru:

- čistý příjem – jedná se stěžejní ukazatel, jež zobrazuje skutečnou částku pomocí crowdfundingu, kdy se odečtou všechny skutečně vynaložené náklady,
- průměrný příspěvek – suma, jakou je ochotný v průměru přispět každý dárce,
- náklady na získání dárce – tento ukazatel poměruje náklady, které jsou skutečně vynaložené pro získání nového dárce/k průměrné celkové hodnotě dárce,

- zpětná vazba – počet z celkových lidí, kteří poskytli pozitivní zpětnou vazbu k počtu oslovených dárců,
- návratnost investice – ukazatel měřící podíl potřebných hodin a nákladů na realizaci kampaně k celkovému příjmu.

2.4 Sponzoring

Sponzorství je v dnešní době hojně rozšířené, kdy se očekává za poskytnutí platby nebo hmotných věcí ve prospěch organizací, poskytnutí určité služby. Setkáváme se s těmito službami dennodenně v televizních přenosech, v různých sportovních kláních nebo závodech. Loga firem jsou umístěny na dresech sportovců, bannerech, reklamních předmětech atd. Obě strany mezi sebou uzavírají smlouvu o reklamě. Sponzoři mají výhodu, že mohou tyto náklady na propagaci a reklamu zahrnout v plné výši do základu daně. Výhodou pro NO pak je nárok na odčitatelnou položku a to ve výši 30 % základu daně, maximálně však 1 mi. Kč (Neziskovky, 2012).

Pro sportovní organizace je sponzoring důležitým zdrojem příjmů. Podle studie KPMG, která vyšla v roce 2012, tvoří právě sponzoring 10 % příjmů sportovních organizací v České republice. V EU sponzoři přispívají profesionálním klubům více než třetinu celého rozpočtu těchto organizací (Nová et al., 2016, s. 174).

Mnohé sportovní subjekty dělí své sponzory do pyramidy a to podle celkového objemu příspěvku, jak je uvedeno na obrázku č. 5.

Obr. č. 5. Ukázka pyramidy sponzorů sportovního subjektu

Zdroj: Buhler a Nufer, 2010, Relationship marketing in sport

Na základě obrázku č. 5 lze rozdělit sponzory na titulární, oficiální dodavatele, komerční partnery a regionální partnery. Titulární partnery většinou vidíme na dresech, reklamních

nosičích a v různých PR aktivitách, atd. Oficiální dodavatelé nejčastěji poskytují nutné vybavení a využívají sportovní subjekty pro reklamní činnost. Komerční partneři přispívají nejméně ze všech, a proto protihodnota jejich služeb není příliš vysoká. Naopak značnou část příjmů od sponzorů představují regionální nebo lokální sponzoři (Nová et al., 2016, s. 175).

3 DOTAČNÍ PODPORA EU A NSA

Finanční zdroje pro své aktivity lze získat nejen z programů MŠMT, MPSV, MMR, MŽP a z krajů, ale také díky intenzivní spolupráci také z tzv. Komunitárních programů EU, které rozděluje Evropská komise. Programy Erasmus+: Sport, Norské fondy či Česko-švýcarské fondy jsou pro české sportovní svazy dostupnější. Čerpání dotací z programu Erasmus+: sport se zaměřuje na podporu spolupráce a mobilitu v oblasti sportu a mládeže (např. metodická podpora sportovních disciplín, odborná příprava sportovců nebo začlenění profesionálních sportovců do pracovního života, atd.) (Equica, 2008).

3.1 Bílá kniha o sportu

Bílá kniha sportu začíná citátem francouzského pedagoga, historika a zakladatele moderních olympijských her Pierre de Coubertina „Sport tvoří součást dědictví muže a ženy a nelze je ničím jiným nahradit.“

Evropská komise představila knihu v roce 2007 v Bruselu a zobrazuje dopady sportu, jako významný ekonomický, hospodářský, společenský aspekt a vytyčuje směr evropských aktivit do budoucna. Kniha připomíná důležitost sportovních institucí ve vzdělávání a jejich společenskou a občanskou integraci. Zmínka je také o boji proti dopingu a volném pohybu hráčů v evropském společenství (Bílá kniha o sportu, 2007).

3.2 Erasmus +

Jedná se o Unijní program pro podporu vzdělávání, odborné přípravy mládeže a sportu v Evropě. Byl na něj vyčleněn rozpočet ve výši 16,45 miliardy EUR na období 2014-2020. Erasmus + podporuje také centralizované akce, jako jsou:

- partnerství pro spolupráci,
- nevýdělečné evropské sportovní akce.

Program poskytuje příležitosti jednotlivcům (studentům), tak i organizacím čerpat ze sedmi programů a běží od roku 2014 do roku 2020. Cílem programu je přispět k dosažení strategie Evropa 2020 pro sociální rovnost a začlenění, růst a zaměstnanost. Program Erasmus + je výborně oceňován jak širokou veřejností, tak i zúčastněnými subjekty a je pokládán za třetí nepozitivnější výsledek EU. Příjemci programu udávají vysokou míru spokojenosti nad 90 % (EU-patient.eu © 2016).

3.3 Lisabonská smlouva

Jedná se o mezinárodní smlouvu, která má za úkol reformovat instituce EU a její fungování. V České republice vešla v platnost 2009 po ratifikaci 3. listopadu 2009. Tato ratifikace změnila postavení primárního práva v EU a díky tomu došlo i k významnému posílení, postavení a významu sportu v následné politice při tvorbě dotačních programů. O sportu je zmíněno v článku č. 165 Smlouvy o fungování EU. Název této části zní „Všeobecné a odborné vzdělávání, mládež a sport“. Tato část také vyzdvihuje dobrovolnický aspekt ve sportu a také to, jaký fenomenální postoj sport představuje v oblasti výchovné a společenské roli. V druhém odstavci se text zaměřuje na průběžné vzdělávání profesionálních sportovců, kteří se ocitnou na konci své kariéry bez finančního zajištění nebo potřebného vzdělání pro uplatnění na trhu práce (Šišková, 2012).

3.4 Legislativní úprava neziskového sektoru

Pokud se podíváme na nestátní neziskové organizace v České republice, tak jsou velmi často odvozeny od právní subjektivity. Dle aktuálních právních úprav se neziskový sektor řídí právními formami, jež jsou uvedeny v seznamu níže a jsou upravené novým občanským zákoníkem (Zákon č. 89/2012 Sb.):

- nadace (§ 306 a násl. NOZ),
- nadační fondy (§ 394 a násl. NOZ),
- spolky (§ 214 a násl. NOZ),
- ústavy (§ 402 a násl. NOZ),
- sociální družstva (§ 758 a násl. Zák. č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích) (Tomaščáková, s. 12, 2014).

Nový občanský zákoník (dále jen „NOZ“) byl vyhlášen ve sbírce zákonů v dubnu roku 2012 a nabyl účinnosti od 1. ledna 2014. Tento nový zákon nahradil stávající občanský zákoník (zákon č. 40/1964 Sb.) a také jiné zákony (např. zákon o nadacích a nadačních fondech). Účelem bylo sjednotit velkou část soukromého práva do jednoho předpisu a zároveň i tyto právní úpravy přizpůsobit současné moderní době (Tomaščáková, s. 4, 2014).

3.5 Národní sportovní agentura

Národní sportovní agentura vznikla 1. srpna 2019 se sídlem v Praze. Od samotného vzniku agentury byl předsedou bývalý hokejový brankář a český politik Milan Hnilička, který ve

své funkci rezignoval 17. 5. 2021. Nahradil ho ve funkci předsedy Filip Neusser. Národní sportovní agentura od letošního roku rozděljuje všechny státní prostředky, které jsou vyčleněny na sport a tuto agendu převzalo od ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy v roce 2019 (Český rozhlas, 2021).

Jedná se tedy ústřední správní úřad, který řeší záležitosti v oblasti podpory sportu, sportovní reprezentace státu a turistiky. Kompetence agentury je definována v zákoně č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu. Činnost agentury je tedy v: propagaci sportu, zpracovávání návrhů projektů státní politiky ve sportu, poskytování peněžní podpory sportu z vládních rozpočtů, vytváření předpokladů pro vykonávání sportu reprezentace a občany, zajištění a fungování antidopingového výboru ČR, atd. (Národní sportovní agentura, 2021).

4 MARKETING A MANAGEMENT NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ

Dle Bacuvčíka je marketing nevládních neziskových organizací považován za „cílené a ziskově zaměřené jednání, jež je pro neziskové organizace hlavní aktivitou v řízení, která prolíná veškeré úrovně její činnosti. Zároveň směřuje k předvídání, identifikaci a uspokojení potřeb uživatelských služeb a naplnění filantropických požadavků organizace i všech jejich podporovatelů“ (Bačuvčík, 2011, s. 16). Management ve sportu definoval také Chelladurai (1994, s. 15) jako „příslušné pole s koordinací omezených lidských zdrojů a materiálními zdroji a příslušnými technologiemi.“

4.1 Organizace jednotek neziskových organizací

V odborné literatuře jsou nevládní neziskové organizace ve spojitosti s hodnocením úspěchu organizace a její výkonnosti používány principy 3E. Definice 3E znamená v češtině efektivnost, udržitelnost, účelnost a dále se tyto principy rozšiřují také o kvalitu. Tyto principy nahrazují tržní mechanismus ve veřejném sektoru. Neziskové organizace se snaží v zásadě s těmito principy hospodařit, aby nedocházelo k zbytečnému plýtvání veřejných prostředků. Při posuzování všech aspektů účelnosti, efektivnosti a hospodárnosti je vždy potřebné postupovat komplexně (Krechovská, Hejduková a Hommerová, 2018, s. 65).

Boukal (2009, s. 28) se věnuje problematice neziskových organizací a jejich úspěchů a selháních. Říká, že efektivně a stabilně fungující organizace by měla mít následující rysy:

- schopnost řídit se podle svého poslání,
- schopnost formulovat nové strategie,
- schopnost získávat zdroje,
- schopnost hodnotit vlastní výkonnost,
- schopnost definovat své cíle a poslání,
- schopnost pracovat na vztazích s okolím,
- schopnost plánovat a plány realizovat,
- schopnost učit se novým přístupům.

4.2 Požadavky na minimální technické a věcné vybavení

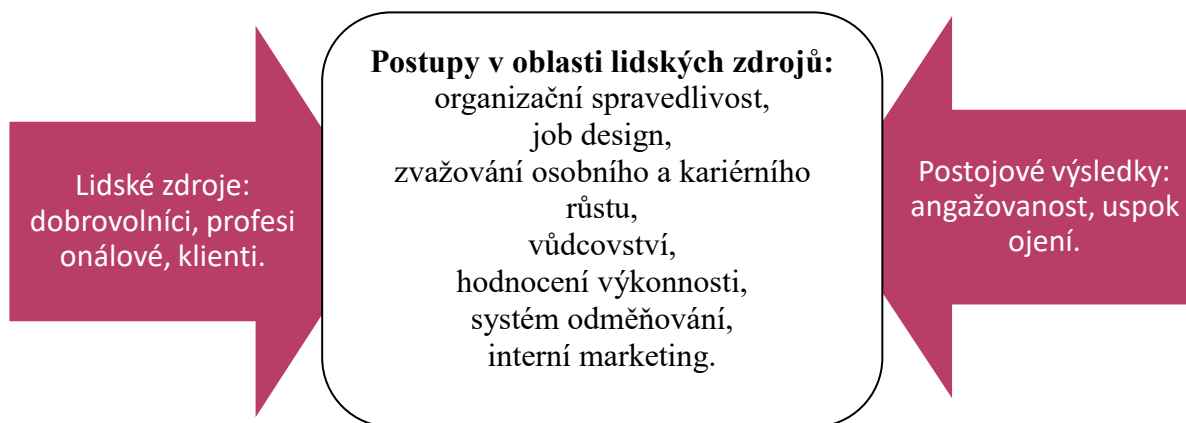
Cílem každého sportoviště, které má sloužit široké veřejnosti je seznam požadavků, jež má sloužit jako návod pro bezpečnost při pohybu a to se zaměřením na všechny věkové skupiny. Provozovatelem sportovišť nebo dětských hřišť jsou: města, obce, školská zařízení,

tělovýchovné jednoty, rekreační zařízení, atd. Ti mají za úkol odstranit překážky, které by mohly mít za následek vznik úrazu. Provozovatel dále upravuje pohyb na sportovišti provozním řádem a ten stanovuje nároky na bezpečnostní prvky. Základními bezpečnostními prvky pro sportovce jsou u jednotlivých pohybových aktivit různá (např. přilba, chrániče kolen a loktů pro cyklisty, záchranné vesty při plavání, atd.). Každé sportoviště je podrobeno během stavby důsledným kontrolám ze strany nezávislých kontrolorů, kteří dohlížejí na správnost zhotovení. Následně musí být zkolaudováno. Po těchto stavebních a kontrolních činnostech začíná asi ta nejdůležitější a nejdelší část projektu, a to je údržba. Pravidelná údržba zachovává bezpečnost cvičenců, estetický vzhled a také se minimalizují ekonomické dopady na budoucí velké a nákladné opravy. Údržba spočívá v plánování údržby, v pravidelných kontrolách, z drobných a celkových oprav, pravidelného čištění a péči o něj.

4.3 Požadavky na minimální personální zabezpečení

Požadavky na minimální personální zabezpečení v nevládních neziskových organizacích znamená zajištění a řízení lidských zdrojů co možná nejefektivněji a řádně motivovat tyto pracovní síly. Ve sportovním prostředí jako celkovém, nabývá řízení lidských zdrojů různých rozměrů. Pokud zůstaneme u sportu, tak mají neziskové organizace zájem o motivující prostředí hlavně u mladých hráčů nebo sportovců a také o rozvoj klubového ducha a kultury, což je primární neziskový cíl organizace. Proto se musejí organizace angažovat v oblasti řízení lidských zdrojů, realizace programů pro sportovce a samotné trenéry. Výběr motivovaných a schopných trenérů je základní úspěch v rozvoji mládeže. Dále se musejí postarat o administrátory, kteří mají své úkoly. Tyto lidské zdroje se poté sami rozhodují, zda budou svoji funkci vykonávat dobrovolně nebo budou za svou práci placeni, aby u nich přetrval zájem pracovat pro danou organizaci (Nová et al., 2016, s. 95).

Každá organizace uplatňuje v řízení lidských zdrojů své praktiky a strategie, které mohou významně ovlivnit míru profesionalizace práce v neziskové organizaci. A proto za úspěšným plněním cílů v jednotlivých strategiích stojí kvalitní lidské zdroje. Specialista v oblasti řízení lidských zdrojů ve sportovních organizacích Chelladurai (2006) vyobrazuje na obrázku č. 6 ucelený pohled na tuto oblast.

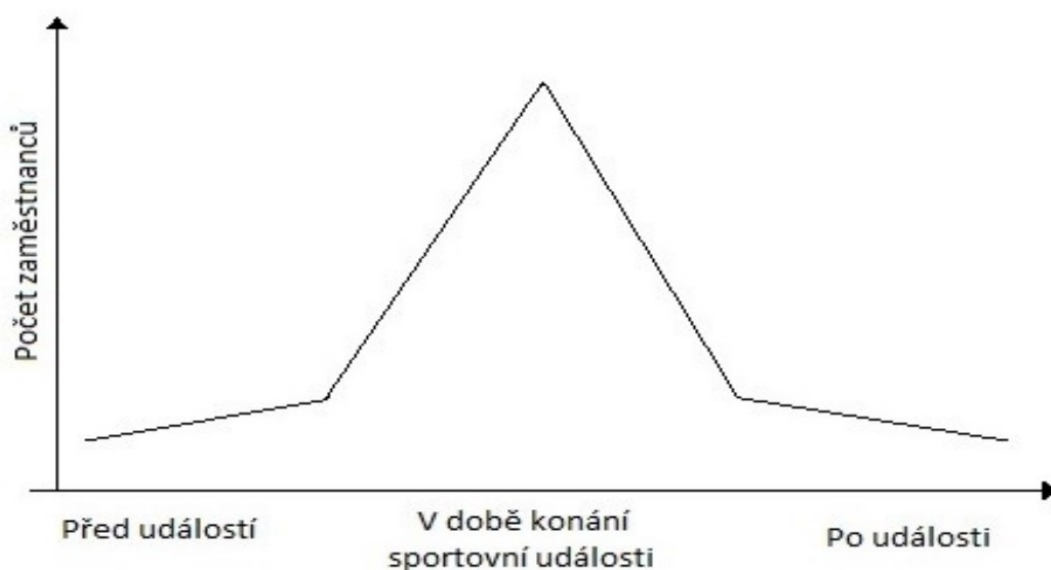

Obr. č. 6. Postupy v oblasti lidských zdrojů

Zdroj: Vlastní zpracování

Požadavky na minimální personální zabezpečení jsou odlišné v jednotlivých sportovních organizacích. Jsou sporty, které se konají na týdenní bázi, jako je např. hokej v zimní sezóně nebo fotbal v letní sezóně a jsou také sporty, které se hrají po celý rok (basketbal).

Oproti tomu je řada sportovních akcí, které tuto pravidelnost nemají (olympiáda, mistrovství, Tour de France, atd.) a je složité plánovat počet zaměstnanců, který se mění s počtem návštěvníků. Navíc tyto akce každoročně mění své lokality a vyžadují obrovský počet zaměstnanců a dobrovolníků na krátkou dobu. Na následujícím obrázku č. 7 popisuje (Hannon a Cuskelly, 2002, s. 231-243) pulzující potřebu lidských zdrojů ve sportu.

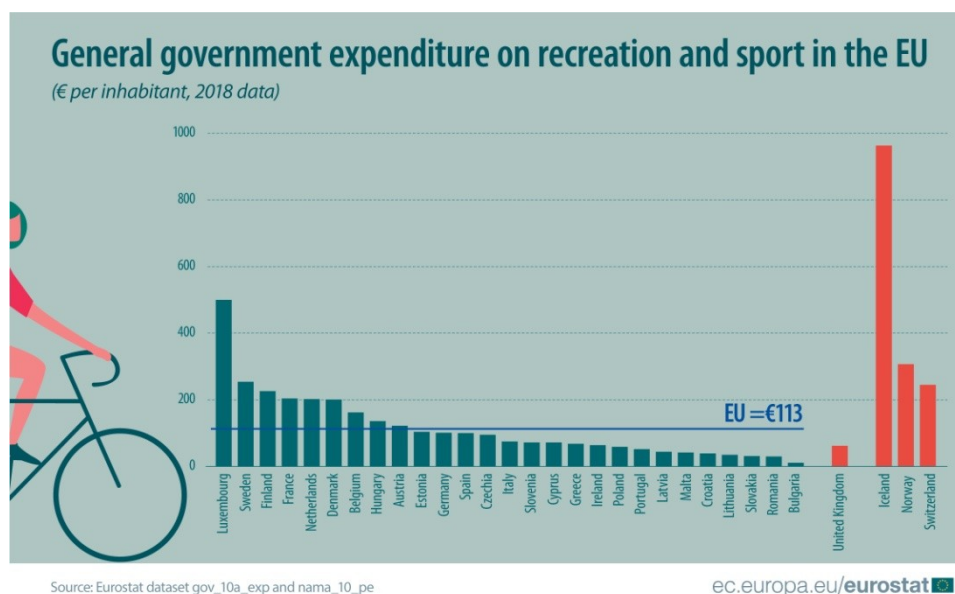
Obr. č. 7. Pulzující potřeba lidských zdrojů ve sportu

5 EKONOMICKÝ DOPAD SPORTOVNÍCH AKTIVIT A CESTOVNÍHO RUCHU

Kapitola analyzuje ekonomické aspekty ve sportu. Vyhodnotíme makroekonomické a mikroekonomické dopady sportu a vliv tohoto odvětví na celkovou zaměstnanost.

5.1 Sport z makroekonomického pohledu

Vládní výdaje za rok 2018 na rekreaci a sport na obyvatele jednotlivých členských států můžeme vidět na obrázku č. 8. Nejvyšší výdaje vlád do sportu a rekreace byly v Lucembursku (500 Eur na obyvatele), za ním můžeme vidět dvě skandinávské země Švédsko (254 Eur), Finsko (226 Eur), Francie (204 Eur), Nizozemsko (202 Eur). Nutno je zmínit, že tyto výdaje jsou vysoko nad průměrem EU, který byl za rok 2018, 113 Eur na obyvatele. Česká republika se umístila na třináctém místě pod celkovým průměrem EU.

Obr. č. 8. Vládní výdaje za rok 2018 na rekreaci a sport v EU

Zdroj: Europa.eu, 2020

5.2 Dopady neziskových organizací na makroekonomiku

Protože neziskové organizace ovládají podstatnou část národního hospodářství v mnoha zemích, zdraví neziskového sektoru a širší ekonomika jsou neoddělitelně propojeny. Avšak lze jen těžko odhadnout dopady na ekonomický růst, pokles, zaměstnanost a příjmy (Seaman a Young, 2018, s. 442-444). Za rok 2019 v České republice evidujeme celkem 134991 nestátních neziskových organizací (Neziskovky, 2020).

Můžeme sledovat postupný rostoucí trend organizací v neziskovém sektoru. Avšak podle dalších zdrojů podíl organizací, které vykazují nějakou aktivitu, je pouze čtvrtina registrovaných. V roce 2016 se neziskový sektor podílel na tvorbě HDP 1,66 %. Produkce vzrostla na 118,5 mld. Kč. Udávají, že polovinu produkce vyprodukovaly vysoké školy. Počet zaměstnanců v roce 2016 tvořil 104 087 lidí, což činí na celkové zaměstnanosti ČR jen 2 %. Hodnota dobrovolnické práce v témže roce činila 6,4 mld. Kč (Sociální politika, 2019).

5.3 Dopady sportu na makroekonomii

Sport se výrazněji podílí na tvorbě HDP a tyto dopady můžeme sledovat na makroekonomických ukazatelích v národním hospodářství. V květnu roku 2018 Evropská unie vydala komplexní studii, která podrobně popisuje ekonomický dopad sportu ve všech 28 členských státech. Ze satelitních účtů jednotlivých členských států vyplývá, že hrubý domácí produkt (HDP) přesáhl v souvislosti se sportem 280 miliard EUR, což je 2,12 % z celkového HDP v EU. V odvětví sportu přitom pracuje téměř 5,7 milionu Evropanů. Vychází to, že každý 37. zaměstnanec pracuje v souvislosti se sportem. Z evropských zemí dominuje Rakousko se svými horami, jezery a velkým množstvím outdoorových aktivit, jež nabízí občanům, tak i turistům tvoří satelitní účet více než 4 % HDP a v tomto odvětví je zaměstnáno přes 5,50 % Rakušanů. Opačný konec tabulky představuje Lotyšsko, ve kterém odvětví sportu produkuje pouze 0,64 % ze svého HDP (Study on the Economic Impact of Sport through Sport Satellite Accounts, s. 9, 2018).

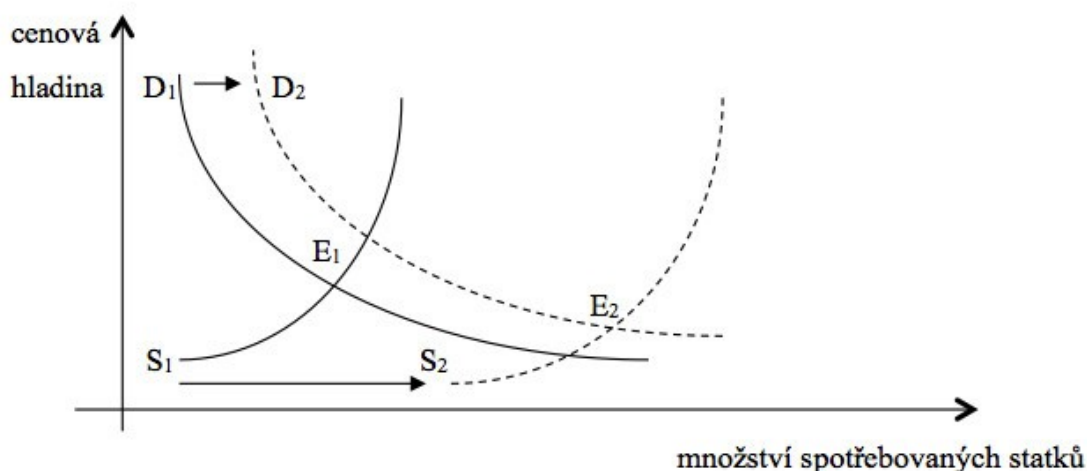
Agregátní poptávku po sportovních produktech a především službách vytvářejí hlavně domácnosti, firmy, asociace, svazy a kluby. Pod produkty si můžeme představit např. cyklistické, skialpové, horolezecké, outdoorového vybavení, všechny druhy míčů a míčků, ochranných pomůcek, atd. Pod službami si můžeme zpravidla představit různé sportovní kurzy, cvičení nebo služby spojené s prodejem, reklamou, marketingem, servisem vybavení, sportovním pojištěním, sportovními sázkami, atd.

Komplexní pohled je na odvětví sportu velmi složitý, neboť zahrnuje velmi rozsáhlý soubor vztahů na straně agregátní nabídky a poptávky po produktech a službách. Agregátní poptávku mohou ovlivnit různé formy pobídek, které jsou cíleny na spotřebitele formou zaměstnaneckých akcí, teambuildingů, wellness a jiných služeb, nebo těmi, které poskytují zdravotní pojišťovny zcela bezplatně pro svou klientelu. Podporu jednotlivcům, klubům, spolkům se zajišťuje také ze strany státu, municipalit a sportovních subjektů. Forma těchto pobídek není nikterak z hlediska finančních objemů příliš významná.

Křivku agregátní nabídky výrazněji posouvají směrem doprava dotace, granty a různé formy podpory, které jsou v Českých podmínkách vydávány od podnikatelských subjektů, působících v oblasti sportu. Tyto subjekty směřují finanční prostředky převážně neziskovým nestátním organizacím.

Vzájemné působení agregátní nabídky a agregátní poptávky je významně ovlivněno pestrým spektrem podpor, což (kromě komerčně nabízených produktů) zřetelněji ovlivňuje růst inflace a také spotřeba těchto statků, jak znázorňuje obrázek č. 9.

Obr. č. 9. Vztah agregátní nabídky a poptávky po sportovních statcích

Tyto veličiny jsou v makroekonomii obvykle spojovány s hrubým domácím produktem (HDP). Obrázek vyobrazuje v bodě E1 rovnovážný stav nabídky a poptávky po sportovních produktech v národním hospodářství s ohledem na míru inflace. Z těchto agregátních veličin lze vypočítat jejich podíl na HDP (Hobza, 2014).

5.3.1 Podíl sportovního odvětví na HDP

Jaký má vliv sportovního průmyslu na HDP a zaměstnanost členských zemích jsme si popsali v odstavcích výše. Přestože se nedá s přesností říci, kolik sport v jednotlivých ekonomikách generuje v národních účtech, tak si můžeme alespoň představit využití produktové metody výpočtu HDP s použitím vzorce:

$$\text{HDP} = C + I + G + X$$

Jednotlivé části vzorce představují:

Spotřební výdaje (C)

Nejdůležitější a dominantní skupinu ve spotřebě představují domácnosti, které nakupují především sportovní vybavení a služby. Na trhu můžeme objevit široké spektrum různých sportovních produktů od oblečení, vybavení, přístrojů, obuvi, výživy, atd. Jsou nabízeny různorodé sportovní služby od kurzů, cvičení, úrazového pojištění a jiné. Do výdajů se také řadí náklady na reklamu, propagaci, zakoupení permanentek, náklady na dopravu.

Investiční výdaje (I)

Investiční výdaje jdou ze státního rozpočtu, z rozpočtů krajů, z rozpočtu municipalit nebo od podnikatelských subjektů do sportu na rozvoj sportovních aktivit nebo rozšíření či modernizaci sportovní infrastruktury. Například investice do pořádání megalomanských akcí jako jsou olympijské hry, znamená pro pořadatele vybudování nebo úpravu stávajících stadionů, stavbu pozemních a dopravních komunikací, zázemí a ubytování pro sportovce a jiné.

Vládní výdaje (G)

Rozpočet na oblast sportu každý rok navrhuje poradní orgán ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Na úrovni místních samospráv si výdaje nastavují jednotlivé municipality. Mezi vládní výdaje se taky řadí výdaje na sport a tělovýchovu z obecních rozpočtů, které spadají pod kapitolu školství a zvyšují tak úroveň těchto výdajů z veřejných rozpočtů.

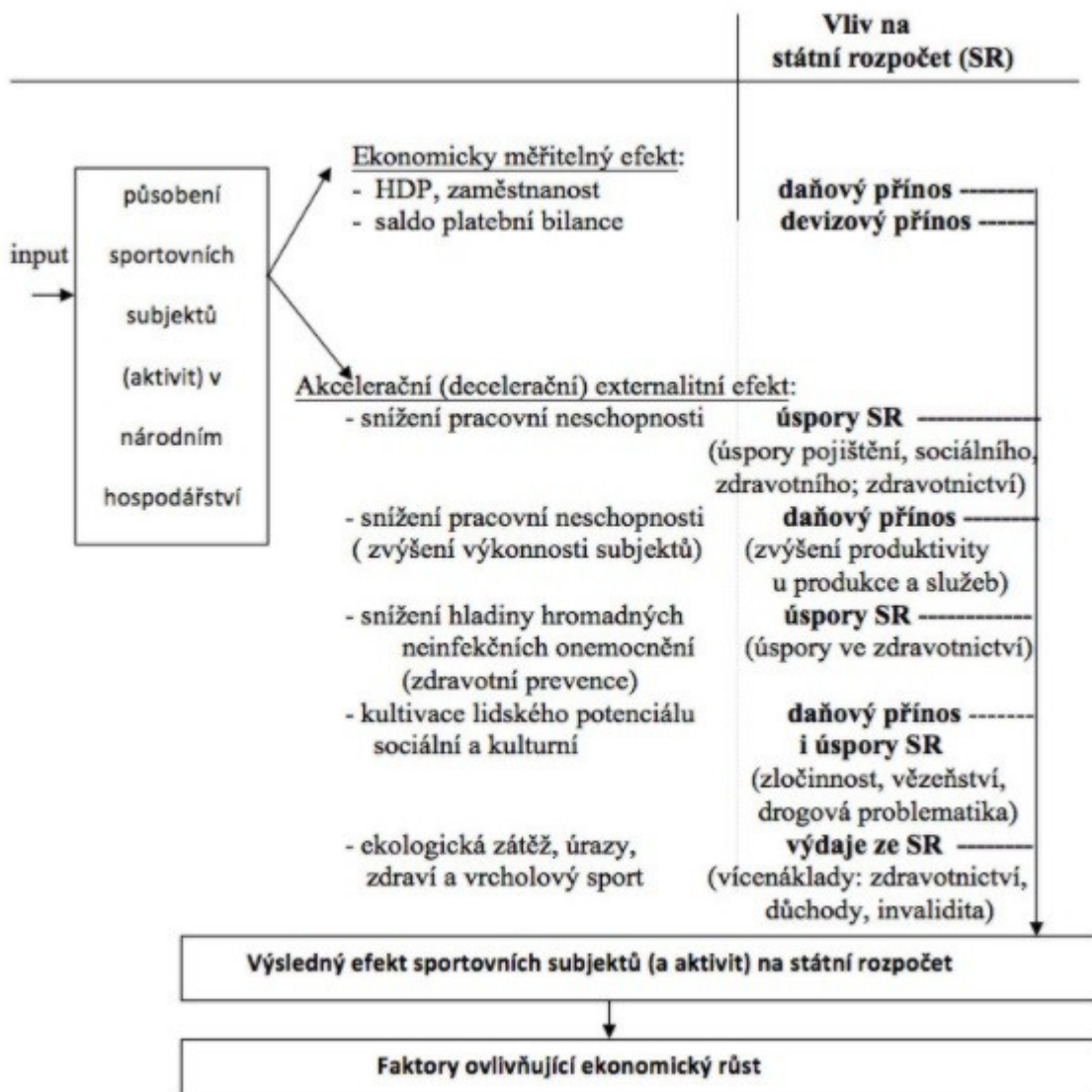
Čisté vývozy (X)

Vypočítáme jej jako rozdíl mezi vývozem a dovozem služeb a zbožím určeným pro výkon fyzických aktivit. U nás převládá záporná hodnota, kdy více dovezeme než vyrobíme a prodáme do zahraničí (Novotný a kol., 2011).

5.3.2 Makroekonomický model sportu – ME model

ME model má za úkol schematicky znázornit vliv sportovních subjektů na státní rozpočet a také identifikovat ekonomické výstupy z dvou rozdílných skupin. Prvním výstupem je ekonomický dopad na zaměstnanost, příspěvek k aktivnímu saldu platební bilance, navýšení státního rozpočtu (zvýšení příjmů z daní z prodeje služeb a zboží, cla a poplatky, aktivací devizových příjmů, zdravé a produktivní obyvatelstvo). Druhým výstupem jsou pozitivní a negativní externality, které přímo působí na člověka a na ekonomické prostředí (akcelerační a decelerační efekt). Významnou pozitivní externalitou je podpora zdraví člověka, tvorba úspor ve státním rozpočtu, snížení absence pracovní neschopnosti, atd. Negativní externalitou jsou úrazy ze sportu, poškození zdraví, ekologická zátěž krajiny způsobená

cestovním ruchem nebo zástavbou pudy, atd. (Hobza, 2014). ME model je zobrazen na obrázku č. 10.

Obr. č. 10. Makroekonomický model sportu – ME model

Zdroj: Hobza, 2014

5.3.3 Zaměstnanost

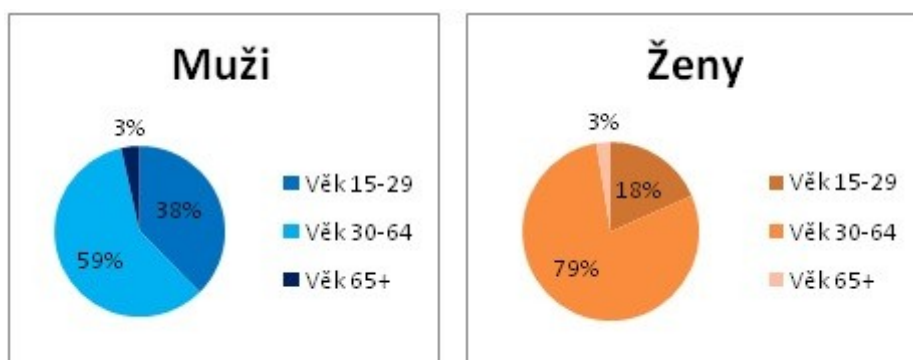
Na trhu práce se stále více a zřetelněji projevuje zaměstnanost ve sportu. Řadí se mezi nejvíce globalizovanou aktivitu a je také nedílnou součástí trávení volného času. Rozvoj, správa a řízení sportu se liší v každé zemi a proto můžeme sledovat podle významných indikátorů efektivity sportovního sektoru, jakým směrem jednotlivé země kráčí. Zaměřujeme se zejména u zaměstnanosti na celkový počet profesionálních sportovců a celkově

také na rozvoj profesionalizace, množství kvalifikovaných lidí, kteří se věnují vzdělávání a trénování sportovců. Ve sportovním prostředí mluvíme o dvou pracovních kategoriích:

- sportovní aktivity (profesionální sportovci, trenéři, atd.),
- ke sportu vztahované aktivity (vyučující tělocviku, recepční ve fitness centrech atd.), (Hobza, 2008).

Zaměstnanost ve sportu vzrostla mezi lety 2013 a 2018 pokud jde o roční průměrnou míru růstu (AAGR) o 3,2 %. V roce 2018 bylo 1,8 milionů lidí zaměstnaných ve sportovním prostředí v EU. Z celkového počtu zaměstnaných patří podíl 45 % zaměstnaných žen. Průměr zaměstnaných lidí v EU je v sektoru sportu 0,8 %. V česku vzrostl podíl zaměstnaných ve sportu, kdy v roce 2014 bylo zaměstnáno 0,6 % a v roce 2019 0,7 % (Eurostat, 2019).

Graf 1 - Věková struktura zaměstnanců ve sportu

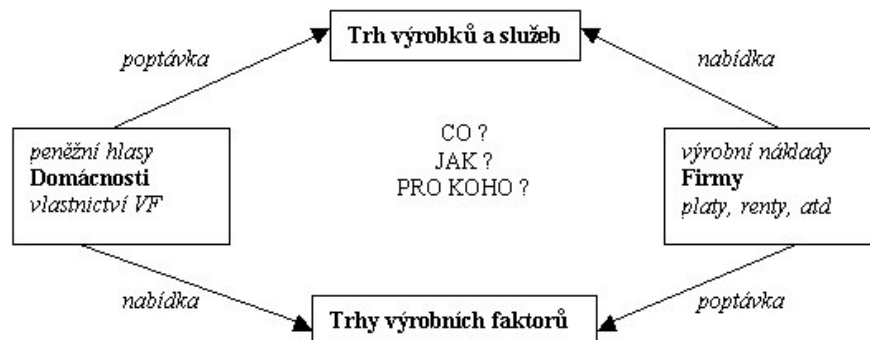
Zdroj: Eurostat, 2019

Na grafech č. 1 si můžeme všimnout, že nejpočetnější věkovou skupinou zaměstnanců ve sportu tvoří muži a ženy ve věku od 30 do 64 let. Následuje ji věková skupina v letech od 15 do 29 let a okrajovou skupinu tvoří senioři nad 65 let.

5.4 Sport z mikroekonomického hlediska

Sport a tělesná kultura se odehrávají především na úrovni mikroekonomické. Sportovní kluby se dělí na profesionální, amatérské a spolkové. Tyto kluby jsou součástí různých právních forem, které jsou následující: spolky a částečně akciové společnosti, příspěvkové organizace zakládané obcemi, společnosti s ručením omezeným nebo ve formě nadací a nadačních fondů (Čáslavová, 2009, s. 184). Tyto sportovní kluby nebo individuální sportovci spotřebovávají statky nebo služby spojené se sportem. Statky jsou součástí ekono-

mického koloběhu, na kterém dochází ke směně statků. Ekonomický koloběh je znázorněn na obrázku č. 11.

Obr. č. 11. Ekonomický koloběh

Zdroj: Macáková, 2005, Mikroekonomie: Základní kurz

Spotřebou zboží a služeb vzniká určitá míra užitku. Užitek se může změřit dvěma přístupy. Kardinalistická verze říká, že užitek je měřitelný a můžeme sestrojit konkrétní hodnoty užitku. Ordinalistická verze užitku je nepřímo měřitelná a lze určit pouze určitou úroveň užitku. Organizace i jednotlivci se při nákupu sportovního vybavení řídí rozpočtovým omezením. Každý spolek nebo sportovec je omezen svým rozpočtem nebo příjmem. Rozpočtové omezení se znázorňuje rovnicí ve vztahu:

$$P_x * X + P_y * Y = I$$

Příjem (income) značíme I a představuje důchod spotřebitele, P_y je cena produktu Y a P_x cena produktu X . Spotřebitel si poté vybírá mezi těmito produkty při daných cenách, jeho příjmu a hledá rovnováhu neboli optimum spotřebitele. To spočívá v jeho volbě nebo výběru, aby mohl maximalizovat svůj užitek (Dohnalová, 2011, s. 26-60).

6 SHRNUÍ POZNATKŮ Z TEORETICKÉ ČÁSTI

Hlavním cílem teoretické části bylo představit sportovní odvětví, neziskový sektor a jeho historii a současnost v České republice. Popsat způsoby financování, marketingu, analyzovat ekonomické dopady v národní hospodářství a také se zaměřit na legislativu tohoto odvětví.

Sport je jednou z nejlepších aktivit, které přinášejí pozitivní výsledky lidem v jakémkoliv věku a je podstatnou součástí našeho života. Učí nás jak zůstat zdraví, silní a testuje naši fyzickou a psychickou odolnost. Z fyziologického hlediska pomáhá výrazně zlepšit celkové zdraví, krevní oběh, zvýšit flexibilitu a pružnost, napomáhá lepší mozkové činnosti a je to nejlepší způsob, jak se do budoucna vyhnout mnohá stárnoucích onemocnění.

Potenciál sportu je tedy nástroj rozvoje, zdravého životního stylu a míru. Využívá jej stále se rozšiřující řada organizací na místní, národní i mezinárodní úrovni. Zapojují se tak do stále více se rozvíjejícího partnerství veřejného a soukromého sektoru.

Financování sportu v České republice jde převážně z prostředků územně samosprávních celků a státního rozpočtu. Další zdroje financování představují oddílové resp. členské příspěvky, příjmy z vlastních činností sportovních klubů a spolků, sponzorské dary. Patronem a největší organizací, která mj. zabezpečuje finanční podporu ze státního rozpočtu je Národní sportovní agentura.

Zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů je základním legislativním dokumentem v oblasti sportu. Prioritou tohoto zákona je podpora dětí a mládeže ve sportu, tak i jejich trenérů a reprezentantů ČR.

V každém odvětví je reklama a marketing součástí obchodní aktivity. Není tomu jinak ani ve sportovním prostředí. Media, internet, reklamy jsou považovány za klíčové aktivity pro prodej zboží nebo služeb. Jsou s námi od počátku středověku a jistě budou významnou součástí obchodního života v dalších letech. Princip je jednoduchý, firmy musí vydělávat peníze, zároveň musejí být inovativní, aby se udrželi v silné konkurenci, a zároveň chtějí být slyšet.

Sport se výrazněji podílí na tvorbě HDP a tyto dopady můžeme sledovat na makroekonomických ukazatelích v národním hospodářství. Satelitní účty členských států nasvědčují tomu, že sport tvoří v průměru 2,12 % z celkového HDP v EU, což představuje 280 miliar-

dy EUR. Ve sportovním prostředí je přitom zaměstnáno přes 5,7 milionů Evropanů. Znamená to, že každý 37 občan je zaměstnán ve sportovním prostředí.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

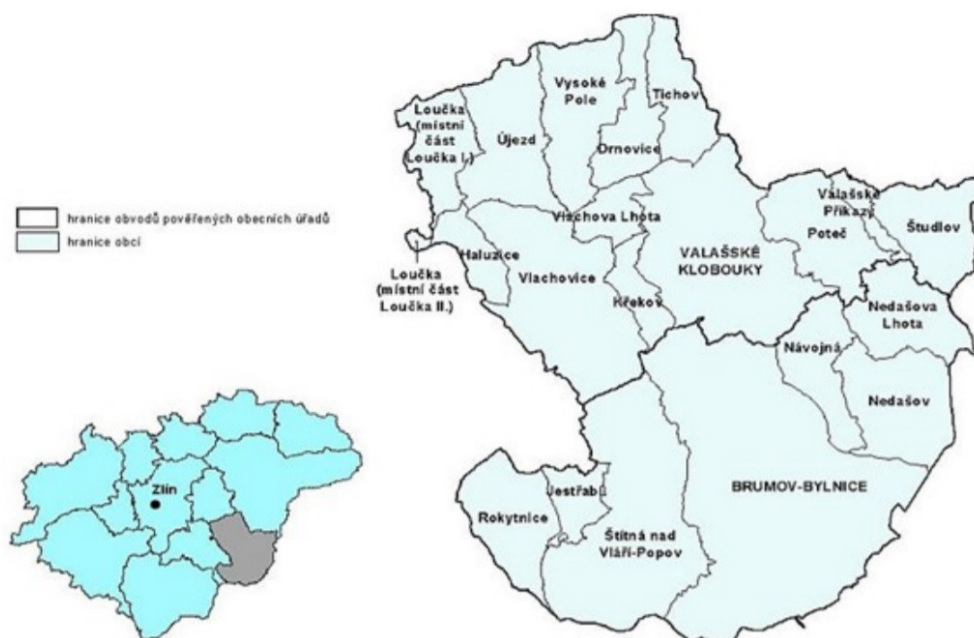

7 MIKROREGION JIŽNÍ VALAŠSKO

Jižní Valašsko založilo sdružení obcí v roce 1999 a schválilo jej 26 starostů z širokého okolí. Nachází se ve východní straně Zlínského kraje a ohraničuje jej, u hranice se Slovenskem, pohoří Bílé Karpaty a ze západní strany regionu jej oddělují Vizovické Vrchy. Sídlo sdružení se přemístilo v roce 2015 ze Štítné nad Vláří do Valašských Klobouk. Kromě sídla regionu se změnil i název mikroregionu, kdy od roku 2018 nese název mikroregionu Valašsko Klobucko. V následujícím roce byly spuštěny webové stránky, kde najdete všechny dokumenty, zprávy a informace z regionu. V dnešní době region Jižní Valašsko sdružuje 2 města a 20 obcí. Obce v regionu tvoří: Brumov-Bylnice, Drnovice, Haluzice, Jestřabí, Křekov, Loučka, Návojná, Nedašov, Nedašova Lhota, Petrůvka, Poteč, Rokytnice, Šanov, Štítná nad Vláří, Študlov, Tichov, Újezd, Valašské Klobouky, Valašské Příkazy, Vlachova Lhota, Vlachovice a Vysoké pole. Mapu umístění regionu ve Zlínském kraji a rozložení jednotlivých obcí můžeme vidět na obrázku č. 12 (Valašské Klobucko, 2017).

7.1 Základní informace o regionu

V následujících odstavcích se podíváme na celkovou rozlohu mikroregionu, věkové a genderové zastoupení obyvatelstva.

Obr. č. 12. Mikroregion Jižní Valašsko

Zdroj: Český statistický úřad, © 2017

Rozloha mikroregionu je 270 km², což odpovídá 25 % rozlohy okresu Zlín a 6,5 % rozlohy celého Zlínského kraje. Celkově patří tento mikroregion k chudším oblastem s relativně vysokou nezaměstnaností nejen v rámci Zlínského kraje, ale i celé ČR (Český statistický úřad, © 2017). Spádovým centrem Jižního Valašska a sídlem celého regionu je město Valašské Klobouky. Město nalezneme v jihovýchodní části Zlínského kraje.

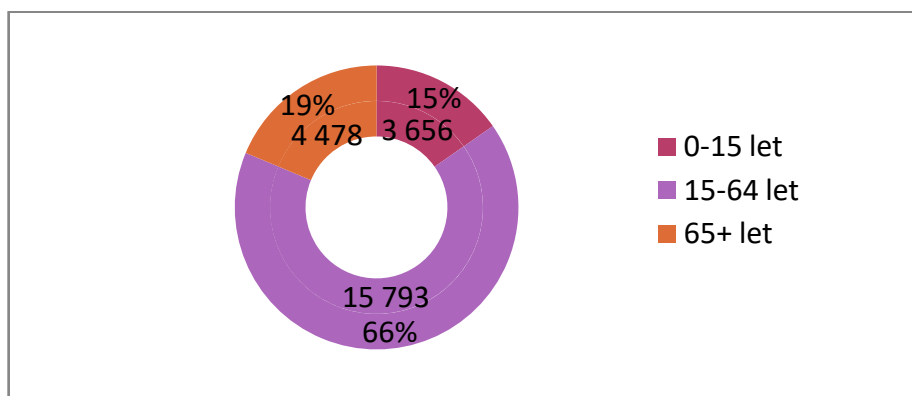
Tab. č. 1. Počet obyvatel v jednotlivých obcích mikroregionu

Obec	Počet obyvatel		Počet obyvatel dle věkových skupin			Počet obyvatel celkem
	Muži	Ženy	0-14 let	15-64 let	65+	
Brumov-Bylnice	2 805	2 723	809	3 658	1 061	5 528
Drnovice	225	206	72	292	67	431
Haluzice	43	39	10	57	15	82
Jestřabí	141	132	40	182	51	273
Křekov	97	87	41	117	26	184
Loučka	218	254	59	271	142	472
Návojná	358	368	130	468	128	726
Nedašov	715	658	258	913	202	1 373
Nedašova Lhota	351	337	89	488	111	688
Petrůvka	160	180	52	219	69	340
Poteč	406	355	119	501	141	761
Rokytnice	297	304	74	393	134	601
Šanov	248	237	68	308	109	485
Štítná nad Vláří	1 092	1 084	317	1 395	464	2 176
Študlov	267	232	64	336	99	499
Tichov	165	152	48	214	55	317
Újezd	607	587	182	812	200	1 194
Valašské Klobouky	2 441	2 505	764	3 249	933	4 946
Valašské Příkazy	153	154	50	210	47	307
Vlachova Lhota	116	111	35	142	50	227
Vlachovice	714	758	225	979	268	1 472
Vysoké Pole	435	410	150	589	106	845
Mikroregion Jižní Valašsko	12 054	11 873	3 656	15 793	4 478	23 927

Zdroj: Český statistický úřad (2020)

Starostka Valašských Klobouk Mgr. Eliška Olšáková byla v roce 2018 zvolena do funkce předsedy celého Sdružení obcí mikroregionu Jižní Valašsko. Do funkce místopředsedkyně byla zvolena starostka obce Nedašov Bc. Alena Nováková. Funkční období výkonné rady, kontrolní komise, místopředsedy a předsedy je na období 2 let (Valašské Klobucko, 2018). Z tabulky č. 1 můžeme vidět, že v mikroregionu Jižní Valašsko žije celkem 23 927 obyvatel. V mikroregionu mají lehkou převahu muži (12 054) a zastoupení žen je zde v počtu 11 873. Město Brumov-Bylnice je v počtu obyvatel v rámci mikroregionu na prvním místě s celkovým počtem 5 528 osob. Druhým nejpočetnějším městem jsou Valašské Klobouky s 4 946 obyvateli a třetí je obec Štítná nad Vláří s 2 176 obyvateli. Naopak obce s nejmenším počtem obyvatel jsou Haluzice (82), Křekov (184) a Vlachova Lhota s 227 obyvateli. V mikroregionu najdeme obce s počtem pod 1 000 obyvatel, kterých je celkem 16. Mají proto značnou převahu. Obcí nad 1 000 obyvatel je v mikroregionu Jižní Valašsko 6 (ČSÚ, 2020). Na grafu č. 2, který zobrazuje jednotlivé věkové skupiny je patrné, že největším zastoupením jsou lidé ve věku mezi 15 a 64 lety. Tato skupina zastupuje 66 % z celkové populace regionu v celkovém počtu 15 793 obyvatel. Podíl této skupiny se snížil o 3,2 % oproti roku 2016. Příčinou může být odliv aktivně pracujících lidí za prací jinam. Druhou nejpočetnější skupinou je kategorie 65 let a více. Ta tvoří 19 % celkového obyvatelstva s počtem 4 478 osob. Podíl této skupiny se oproti roku 2016 zvýšil o 7 %. Populace obyvatel mikroregionu Jižní Valašsko v průběhu roku 2019 zestárla oproti roku 2016, kdy v téže věkové skupině bylo 4 176 obyvatel. Poslední skupinu uzavírají děti mezi 0 – 15 lety, tato skupina tvoří 15 % z celého regionu. Oproti roku 2016 se skupina dětí rozrostla z 3549 na 3656 osob. Zvýšil se tak podíl této skupiny o 3 % (ČSÚ, 2020).

Graf č. 2. Podíl věkových skupin v mikroregionu Jižní Valašsko

Rozloha mikroregionu Jižní Valašsko je 270 km², což odpovídá 25 % rozlohy okresu Zlín a 6,5 % rozlohy celého Zlínského kraje. Největší katastrální výměru má město Brumov-

Bylnice, a to 56,3 km² s hustotou zalidnění 98,2 obyvatel na km². Štítná nad Vláří je druhou největší obcí s rozlohou 28,4 km² a s hustotou zalidnění 76,6 obyvatel na km². Nejlidnatější obcí je město s pověřeným úřadem Valašské Klobouky, kde je hustota zalidnění 183,5 obyvatel na km². Rozloha města je přitom 26,5 km².

Tab. č. 2. Rozloha jednotlivých obcí a měst v mikroregionu

Obec	Správní obvod obce s rozšířenou působností	Typ obce	Počet částí obce	Počet katastrů	Katastrální výměra v ha
Brumov-Bylnice	Valašské Klobouky	město	4	4	5 627
Drnovice	Valašské Klobouky	obec	1	1	762
Haluzice	Valašské Klobouky	obec	1	1	408
Jestřabí	Valašské Klobouky	obec	1	1	389
Křekov	Valašské Klobouky	obec	1	1	385
Loučka	Valašské Klobouky	obec	1	2	759
Návojná	Valašské Klobouky	obec	1	1	800
Nedašov	Valašské Klobouky	obec	1	1	1 241
Nedašova Lhota	Valašské Klobouky	obec	1	1	933
Petrůvka	Luhačovice	obec	1	1	701
Poteč	Valašské Klobouky	obec	1	1	1 057
Rokytnice	Valašské Klobouky	obec	2	2	998
Šanov	Luhačovice	obec	1	1	907
Štítná nad Vláří	Valašské Klobouky	obec	2	2	2 843
Študlov	Valašské Klobouky	obec	1	1	942
Tichov	Valašské Klobouky	obec	1	1	732
Újezd	Valašské Klobouky	obec	1	1	1 241
Valašské Klobouky	Valašské Klobouky	město	4	4	2 695
Valašské Příkazy	Valašské Klobouky	obec	1	1	234
Vlachova Lhota	Valašské Klobouky	obec	1	1	383
Vlachovice	Valašské Klobouky	obec	2	2	2 238
Vysoké Pole	Valašské Klobouky	obec	1	1	1 210
Mikroregion Jižní Valašsko			30	31	27 075

Zdroj: Český statistický úřad (2020)

Z 22 obcí mají status města pouze dvě obce a to Valašské Klobouky, které mají zároveň status obce s pověřeným obecním úřadem, zároveň je od roku 2015 sídlem celého sdružení. Město má čtyři části, do kterých spadají obce: Valašské Klobouky, Smolina, Lipina a Mirošov. Druhým městem sdružení je město Brumov-Bylnice. Jedná se obec s pověřeným úřadem a má také čtyři části města: Brumov, Bylnice, Sidonie, Svatý Štěpán.

7.2 O historii mikroregionu Jižní Valašsko

Sdružení obcí pod názvem Jižní Valašsko bylo založeno v roce 1999 a na ustanovující se schůzi jej schválilo 26 starostů z širokého okolí. Územně se oblast mikroregionu nachází na tehdejší brumovském panství, kterému bylo střediskem od středověku město Brumov a později se jím stalo město Valašské Klobouky. Brumov tehdy fungoval jako centrum správy, tak i jako sídlo hospodářské administrativy královského majetku s královským hradem Brumovem (doložené zmínky jsou od roku 1255). V polovině 13. století až do 14. století na území probíhala první větší kolonizační vlna a ta dala vznik novým obcím, jako je např. Újezd, Nedašova Lhota, Vlachovice. Ve 14. a 15. století byly přiděleny městečku Valašské Klobouky mnohé privilegia, jež se počaly plnit na rozlehlém brumovském panství. Příhodilo se to, že Klobouky se staly městečkem s právem města Hradiště, které kromě práva trhu přineslo i právo hrdelní. Toto významné privilegium dosáhly na sváteční den Nesvětější Trojice léta 1356 (tehdy to bylo 18. června). Na území se začaly osídlovat i výše položené oblasti podle způsobu hospodaření využívaném v rumunském Valašsku. Začaly se zde chovat ovce a kozy a obdělávat horské kopanice. Tento způsob zemědělství dal kolonizaci název „valašská“ a rozmach této kolonizace následně v našem kraji způsobil, že region je od 17. století pojmenován jako Valašsko. V této době bylo na území významné řemeslo a to soukenictví. Prosperitu celého panství zabrzdilo v sedmáctém století stagnace a to díky nájezdům vojsk třicetileté války, vpád Bočkajovců a několik ničivých nájezdů Turků. Polovina 18. století přinesla území nový rozkvět, kdy v Kloboukách a Brumově začaly vznikat soukenické manufaktury a vznikaly nové stavby, které jsou dnes kulturními památkami (opravy kostela v barokním stylu, výstavba fary nebo přestavba kloboucké radnice). Valašské Klobouky se staly sídlem okresních úřadů jižního Valašska v roce 1851. V polovině 19. století postupně docházelo k úpadku šlechtických rodů a na území byl vzestup bohatých podnikatelů a továrníků. Vesnický lid se stále živil zemědělstvím a řemeslem (většinou výroba dřevěného nářadí, jídelních souprav, soukenictví, výroba papučí, atd.). Mezi podnikatelské osobnosti tehdejší doby patří jména Pivečky a Šerého. Pivečka založil ve Slavičíně koželužskou dílnu, ze které později vyrostla obuvnická továrna (1860). František Šerý podobně vybudoval továrnu z kloboucké textilní dílny (1862). O několik let později roku 1869 se Kloboukami přehnal ničivý požár a z dřevěné zástavby zůstala jen polovina. To dalo příležitost architektu Hubertu Gessnerovy, který v závěru 19. století projektoval nové domy např. Líbalova vila (dnes základní umělecká škola) nebo sídlo Městského úřadu. Další vlna rozkvětu nastala po hospodářské krizi, kdy pro oblast jižního Va-

lašska mělo velký vliv budování nových továren. Zbrojovka v Bohuslavicích nad Vlárí (1935), MEZ v Brumově (elektrotechnická továrna 1946), Vlárské strojírny, Pal Magneton a nebo Igla ve Valašských Kloboukách. Po historii jižního Valašska se konečně dostáváme k mikroregionu. Sídlo mikroregionu Jižní Valašsko se v roce 2015 přemístilo z města Štítina nad Vlárí do Valašských Klobouk a o tři roky později v roce 2018 došlo i ke změně názvu mikroregionu na mikroregionu Valašsko Klobucko. V roce 2019 byly spuštěny oficiální webové stránky, kde najdete všechny dokumenty, zprávy a informace o regionu (Valašské Klobouky, 2008).

7.3 Infrastruktura sportovišť v mikroregionu

Obce v Mikroregionu Valašsko Klobucko mohou svým občanům nabídnout řadu možností, jak trávit volný čas. Aktéři, kteří se podílejí na rozvoji sportovní infrastruktury a sportovně-kulturních aktivit, jsou převážně samotné obce, neziskové organizace nebo samotní obyvatelé. Cílovou skupinu uživatelů pak následně tvoří obyvatelé, rodiny s dětmi, návštěvníci obcí, atd. Sportovní infrastruktura je ve většině obcí zastoupena převážně fotbalovým hřištěm, dětským hřištěm a víceúčelovým hřištěm. Jedinou obcí, která nemá fotbalové hřiště, je obec Haluzice. Čtyři fotbalová hřiště najdeme např. ve městě Valašské Klobouky, kde najdeme jedno hřiště a další jsou v městských částech Lipina, Smolina, Mirošov. V městě Brumov-Bylnice najdeme dvě fotbalové hřiště a jedno v městské části Svatý Štěpán. Víceúčelové hřiště s umělým povrchem nebo betonovým povrchem najdeme v devatenácti obcích z dvaadvaceti (chybí v obcích Haluzice, Loučka a Petrůvka). Rodiče s malými dětmi především ocení, že v každé obci mikroregionu se nachází alespoň jedno dětské hřiště, které se skládá z různých prvků. Zahrnují houpačky, skluzavky, domečky, hrací věže a jiné typy doplňků a příslušenství. Valašské Klobouky mají těchto hřišť nejvíce s počtem 14 dětských hřišť. Dalším oblíbeným sportovištěm převážně v letních měsících je koupaliště a v zimním období pak lyžařský vlek. Nejprve se podíváme, kde všude nalezneme v letním období koupaliště. V městu Brumov-Bylnice nalezneme hned dva bazény. První krytý bazén se nachází v areálu základní školy a slouží pro výcvik základních škol, druhý nerezový venkovní bazén nalezneme vedle základní školy ve sportovním rekreačním areálu Brumov-Bylnice. Celý přehled sportovní infrastruktury v mikroregionu Valašsko Klobucko můžeme vidět v tabulce č. 3.

Tab. č. 3. Infrastruktura sportovišť v mikroregionu

Obec	Fotbalové hř.	Víceúčelové hř.	Dětské hřiště	Lýžařský vlek	Koupaliště	Sportovní hala	Tělocvična	Cyklotezka	Pumptrack	Střelnice	Skate - bikepark	Tenisové kurty	Single trail	Workout hřiště
Brumov-Bylnice	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•
Drnovice	•	•	•											
Haluzice			•											
Jestřabí	•	•	•									•		
Křekov		•	•									•		
Loučka	•		•							•				
Návojná	•	•	•		•							•		
Nedašov	•	•	•				•					•		
Nedašova Lhota	•	•	•									•		
Petrůvka	•		•	•						•				
Poteč	•	•	•									•		
Rokytnice	•	•	•									•		
Šanov	•	•	•	•								•		
Štítná nad Vláří-Popov	•	•	•	•	•		•	•			•	•		
Študlov	•	•	•	•					•			•		
Tichov	•	•	•		•							•		
Újezd	•	•	•	•	•		•			•		•		•
Valašské Klobouky	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
Valašské Příkazy	•	•	•									•		•
Vlachova Lhota	•	•	•									•		
Vlachovice	•	•	•		•		•					•		•
Vysoké Pole	•	•	•									•		

Zdroj: Vlastní zpracování

Další venkovní bazény nalezneme v obcích Návojná, Štítná nad Vláří, Tichov, Újezd, Valašské Klobouky a obci Vlachovice, kde probíhá obnova koupaliště. Za zmínku stojí také plánovaná rekonstrukce Valašsko Kloboukého koupaliště, kdy návštěvníci se mohou těšit na nové nerezové vany, které se mají zasadit do starajících betonových a předpokládané investiční náklady na tuto přestavbu činí 18 milionů korun. Za zimmími radovánkami pak můžete vyrazit do lyžařských vleků v obcích Brumov-Bylnice, Petruvka, Šanov, Štítná nad Vláří, Študlov, Újezd, Valašské Klobouky. Za zmínku stojí lyžařský areál ve Štítné nad Vláří, kde nalezneme hned dva vleky o délce 300 a 650 m. Areál nabízí večerní lyžování s kvalitním osvětlením. Během letní sezony je areál využíván jak pro bikery v nově rostoucím bikeparku, tak i pro travní lyžování. Konají se zde závody FIS, Českého poháru a MS juniorů v travním lyžování. Sportovní haly nalezneme v mikroregionu dvě, a to v městě Brumov-Bylnice (v areálu základní školy) a ve městě Valašské Klobouky (v areálu místního Gymnázia). Obyvatelé mikroregionu mohou dále objevovat krásy chráněné bělokarpatské krajiny ze sedla svého kola a využít tak množství značených cyklotras nebo cyklostezek. Obliba horské cyklistiky v česku rapidně stoupá a města či obce se snaží přizpůsobovat těmto trendům a vidí v terénní cyklistice obrovský potenciál. Jednak že se zlepšuje zdraví obyvatel, zlepšuje se fyzická kondice obyvatel, ale také je to efektivní nástroj k rozvoji cestovního ruchu. Regio-

nem prochází cyklostezka **Belvana** (Bečva-Vlára-Váh). Dokončené úseky této dlouho plánované cyklostezky můžeme vidět na obrázku č. 13. V roce 2019 došlo ke slavnostnímu otevření nového úseku cyklostezky (4,5 km) mezi městy Brumovem a Kloboukami. Náklada-

Obr. č. 13. Cyklostezka Belvana

dy na stavbu Brumovské části činily 20,8 milionu korun a Kloboucká část činila 16,2 milionu korun. V roce 2020 probíhal monitoring návštěvnosti na tomto úseku protínající Brumov a Valašské Klobouky. Sčítač byl zde umístěn v období od 1. července do 21. listopadu 2020. Zájem turistů byl velký a v tomto období sčítač napočítal 36 390 návštěvníků (většinou šlo o cyklisty, chodce, běžce, bruslaře, atd.). Nejvyšší počet návštěvníků byl zaznamenán v neděli 2. 8. 2020, kdy stezkou projelo 946 lidí v obou směrech. Sčítání bylo bezúplatně instalováno od společnosti Partnerství, o.p.s., které realizuje toto sčítání v rámci

ČR a rozmístí přes 150 těchto automatických sčítačů. Pro obce jsou pak tyto data výbornou pomůckou pro vyhodnocení efektivnosti investic vynaložených do cyklotras a cyklostezek (Valašské Klobucko, 2021).

Nový úsek vznikl po několikaletém úsilí podél brodu řeky Vláry ze Štítné nad Vláří po hranici katastru Bylnice. V koncepci rozvoje sportu je plánovaná výstavba části do obce Poteč a Valašské Příkazy. Za horskou cyklistikou a sjezdy z kopce dolů mohou obyvatelé vyrazit do bikeparku ve Štítné nad Vláří nebo do Valašských Klobouky na singletrail Klobucké stezky. Cyklisté pak mohou dále trénovat a zlepšovat své jízdní dovednosti na pumptrack. Právě pumptracky se stávají nedílnou součástí obecních sportovišť. Jedná se uměle vytvořenou dráhu (okruh), který mohou cyklisté projet bez nutnosti šlapání. Tato dráha je tvořena klopenými zatáčkami a vlnkami, které udržují cyklistu v plynulé jízdě, případně může svoji rychlost ještě více zvyšovat. Tyto okruhy slouží pro nácvik základních dovedností, jako je rovnováha a ovládnutí jízdního kola, ale také jsou skvělým prostředkem pro pilování technik a výborným nástrojem pro zábavu. Na věku nezáleží a je jedno, jestli je vám 3, 30, nebo 65 let, jste žena nebo muž. Tyto dráhy si užijí všechny věkové skupiny. Pumptracky jsou zatím v mikroregionu pouze tři, ale v dalších letech určitě dojde k dalšímu rozšíření. Prvním pumptrack najdeme v Brumově, který je situovaný u víceúčelového hřiště. Na sídlišti Luční ve Valašských Kloboukách, kde je vysoká koncentrace lidí, najdeme další okruh. Poslední ze všech pumptracků byl postaven minulý rok v obci Študlov.

Střelecké sportoviště, které slouží převážně myslivcům, najdeme v obcích Smolina, Brumov-Bylnice, Loučka a Újezd. Tenisová hřiště bývají často součástí víceúčelových sportovišť, ale najdou se v regionu také antukové tenisové kurty. Venkovní posilovací sestavy neboli wourkoutové hřiště je také novým fenoménem v oblasti sportu a stále se rozšiřujícím. Skládá se z jednoduché soustavy žebřin, hrazd, bradel a sportovci zde většinou využívají váhu vlastního těla. Tyto soustavy se nacházejí na sídlištích, v parcích nebo ve sportovních areálech, které jsou součástí veřejného prostoru obce či města. Samotná stavba není nikterak složitá ani příliš nákladná a nezatěžuje tak příliš obecní rozpočty.

7.4 Neziskové organizace zabývající se sportem v mikroregionu

Cílem neziskových organizací mikroregionu Valašsko Klobucko je rozvíjet svou činnost v oblasti sportu a kultury. Tyto organizace se snaží jednak propagovat svoji činnost, vizi a poslání, ale také musejí umět práci s mládeží a musejí být i konkurence schopné. Zdravá organizace by se měla stát aktivním aktérem v daném území města či obce. Měla by se podílet na dalším rozvoji své činnosti nebo svého prostředí a také pořádat různé akce, soutěže, zápasy, kurzy, hry, nebo kulturní a společenské akce. Tyto neziskové organizace tvoří: spolky a pobočné spolky, nadace a nadační fondy, obecně prospěšné společnosti, školské právnické osoby, ústavy, církevní právnické osoby. Nejčastěji jsou organizace v regionu založeny jako spolky. Spolek má povinnost ze zákona založit min. dva orgány, a to nejvyšší orgán a statutární. Nepovinnými orgány jsou: kontrolní komise, dozorčí komise nebo jiné orgány, které spolek vytvořili. Tyto orgány jsou spojovány společným zájmem a jejich účelem mohou být vzájemně prospěšné cíle, které se zaměřují na samotné členy spolku (hasičské sdružení, sportovní kluby) nebo veřejně prospěšné cíle (vzdělávací, sociální služby, informační, atd.). Z analýzy sportovních neziskových organizací mikroregionu bylo zjištěno, že téměř v každé obci se nachází organizace, která vytváří podmínky pro přípravu své tělovýchovné činnosti v rámci nezávislého fotbalového klubu. Bohužel současná situace kvůli pandemii Covid-19 příliš nepřeje těmto klubům, kdy nedochází k osobnímu setkání a příprava družstev probíhá spíše individuálně, bez skupinových aktivit, tréninků a fotbalových zápasů.

Sbory dobrovolných hasičů najdeme ve všech z dvaadvaceti obcí. Tyto spolky doplňují činnost hasičských sborů profesionálních, hasičských útvarů v průmyslových a jiných firmách. Nejenže vykonávají obětavou činnost při ochraně zdraví obyvatel a jejich majetku, ale také sami pořádají nebo pomáhají během sportovních, kulturních a jiných společenských akcí. Nejčastějšími akcemi těchto spolků je pořádání hasičských soutěží, kácení máje, pálení čarodějnic atd. Přehled všech neziskových organizací věnujících se sportu najdeme v tabulce č. 4.

Tab. č. 4. Neziskové organizace působící ve sportu

Brumov-Bylnice	FC Brumov, FC Bylnice, HC Brumov, SDH Brumov-Bylnice, Sportovní centrum Bylnice, Demons z.s. Junák Brumov-Bylnice, školní sportovní kluby, Fit studio Brumov.
Drnovice	TJ Drnovice, Orel Drnovice, SDH Drnovice
Haluzice	SDH Haluzice
Jestřábí	SK Jestřábí, SDH Jestřábí
Křekov	SDH Křekov
Loučka	SK Loučka, SDH Loučka, Klub vojáků v záloze
Návojná	TJ Sokol Návojná, SDH Návojná
Nedašov	TJ Nedašov, SDH Nedašov
Nedašova Lhota	TJ Nedašova Lhota, SH ČMS Nedašova Lhota
Petrůvka	TJ Sokol Petrůvka, Lyžařský klub Petrůvka, PETRÚWJAN
Poteč	FK Poteč, SDH Poteč
Rokytnice	TJ Rokytnice, SK Rokytnice, SDH Rokytnice
Šanov	Sportovní klub Šanov, SDH Šanov
Štítná nad Vláří	TJ Štítná nad Vláří – Popov, Grasski Štítná nad Vláří, SDH Štítná nad Vláří - Popov
Študlov	TJ Sokol Študlov, Sportovní klub Študlov, SDH Študlov
Tichov	SK Tichov, SDH Tichov
Újezd	SK Újezd (fotbal), SK Újezd (stolní tenis), SDH Újezd, Spolek střelců Újezd
Valašské Klobouky	Bikepark Val. Klobouky, HC Klobucké laviny, Klub lyžařů, Letec-ko modelářský klub, Orel Val. Klobouky, Pobočný spolek AVZO TSC ČR, SK Aerobik, Spolek přátel Valašských aktivit, Šachový klub Val. Klobouky, TJ Spartak Val. Klobouky, FC Smolina, FC Mirošov, ELES, Klobucké stezky, SDH Valašské Klobouky – Lipína – Mirošov - Smolina
Valašské Příkazy	FC Valašské Příkazy, SDH Valašské Příkazy, Svaz Žen
Vlachova Lhota	SDH Vlachova Lhota, Občanské sdružení na Lhotském kopci
Vlachovice	SK Vlachovice, SDH Vlachovice, SDH Vrbětice
Vysoké Pole	TJ Vysoké Pole, SDH Vysoké Pole

Zdroj: Vlastní zpracování

FC Brumov, z.s.

Nejvyšší fotbalovou soutěž v mikroregionu hraje tým mužů z Brumova (divize E). Zapsaný spolek FC Brumov byl založen 29. září 1941 pod názvem SK Brumov. Spolek oslavil 80-té výročí od svého založení. Současný název nese od roku 2018. Spolek se věnuje dlouhodobému náboru, vedení, výchově a tréninku mladých fotbalistů. Dále organizuje sportovní činnosti, tréninky, udržuje své zařízení, hájí své zájmy a spolupracuje s obcí, napomáhá v rozvoji zdravého životního stylu, kulturních a veřejných akcí (FC Elseremo Brumov, 2015).

Spolek vychovává týmy mužů A (Divize E), mužů B (1. A třída skupina A), dorostu (Krajský přebor), starších žáků (Krajský přebor), mladších žáků (Krajský přebor), přípravky, veteránů. V roce 2019 skončil po 11 letech v Brumově ženský fotbal, kdy se tým přestěhoval do Valašských Klobouk (FC Brumov, 2020).

Tělocvičná jednota Sokol

Tělocvičnou jednotu Sokol nalezneme ve Valašských Kloboukách, kdy jejich činnost se zaměřuje na zajištění sportovních činností a událostí pro své cvičence všech věkových kategoriích.

Orel jednota Valašské Klobouky

Orel jednota, která je založena na křesťanských hodnotách, se věnuje převážně také podpoře sportu a organizaci akcí.

Hokejový klub BBSS, z.s.

V mikroregionu nalezneme také spolek HC Brumov-Bylnice (Hockey club Brumov-Bylnice). Hokejová činnost je v obci dlouhodobá, začala již ve 30. letech dvacátého století. Vyvrcholením dlouhodobého snažení spolku vznikla v mikroregionu první hokejová hala v roce 2009. Mladé hokejové naděje jsou vychovávány a vedeny v hokejové akademii, která funguje od slavnostního otevření haly. Klub při svých trénincích využívá různá sportoviště, která jsou poblíž haly (vnitřní bazén, fotbalové hřiště s umělým trávníkem, sportovní halu, saunu, atd.). Činnost zapsaného spolku (Hokejový klub BBSS, z.s.) nezastavila ani pandemie a pracují jednotlivě na tělovýchovném a pracovním programu, opravují, udržují a vylepšují sportovní zázemí. Jejich cílem je na dalších deset let udržet tělovýchovnou a provozní činnost na stejné úrovni jako byla před pandemií a nadále vytvářet příznivé podmínky pro volnočasové aktivity dětí, mládeže, ale i dospělých v mikroregionu Valaš-

sko. Prezident klubu je JUDr. Jaroslav Vaněk, který se pyšní tím, že klub jako samotný funguje 365 dní v roce.

Spolky, které se aktivně věnují cyklistice, nalezneme v mikroregionu celkem tři. Demons, z.s. je organizace z Brumova-Bylnice, která pořádá každoročně charitativní BMX závody zvané Charity Jam. Kdy do jejich bikeparku zavítá špička české i zahraniční BMX scény. Celkový výtěžek z pořádání této akce jde na podporu handicapovaných dětí a mládeže. Výtěžek jde konkrétním osobám, kdy jim pokryje část finančních nákladů spojených s rehabilitacemi, zdravotními pomůckami či léky, které nehradí zdravotní pojišťovna (Charity jam, 2021). Podobnou organizaci představuje Bikepark Valašské Kloobuky z.s., kdy tento spolek vytváří podmínky pro trénink pro freestyle BMX a MTB bikery.

Posledním spolek je Klobucké stezky, z.s., jeho činnost blíže popíšeme v návrhové části diplomové práce.

7.5 Sportovní akce v mikroregionu Valašsko Klobucko

Brumov – Bylnice

Výběr ze sportovních akcí v Brumově-Bylnici je pestrý. Navštívit můžete charitativní BMX akci Charity jam, Hradní okruh (závod horských kol), Hradní běžka (závod v běhu na lyžích klasickou technikou), Valašský triatlon (triatlonový závod), Hložeckou desítku (běžecký závod), Král Holého vrchu (závod horských kol), BMX Freestyle (MČR), Iron Bike (kolový výjezd po okolních vrcholech – cca. 100 km), Valašská sportovní liga, Hasičské soutěže nebo fotbalové zápasy družstev FC Brumov, FC Bylnice.

Drnovice – Orel Drnovice pořádá cyklistické závody, hasičské soutěže (SDH Drnovice), fotbalová soutěž (TJ Drnovice).

Haluzice

Obec nepořádá žádné sportovní akce.

Jestřabí

Za sportovními zážitky může v obci Jestřabí vyrazit na fotbalové hřiště, kde místní tým SK Jestřabí hraje 4. třídu skupinu B (Zlínského kraje). Žádné jiné pravidelné akce se v obci nekonají.

Křekov

V obci Křekov pořádají dobrovolní hasiči hasičskou soutěž nebo dětský den pro děti.

Loučka

Sportovní zážitky se především odehrávají na fotbalovém hřišti, kde můžete sledovat mistrovské zápasy nebo hasičské soutěže. Klub vojáků v záloze pořádá střelecké souboje dvojic na kovové terče nebo střelecký víceboj.

Návojná

První housle ve sportu hraje v obci Návojná fotbal, tak jako u většiny obcí z regionu. Tým TJ Sokol Návojná hraje 3. třídu skupiny C (Zlínského kraje). Nikterak jinak je to i u hasičského sportu. Pravidelně se zde konají hasičské soutěže. Pokud jsou příznivé podmínky, tak se zde koná předsilvestrovské obecní bruslení nebo závody na sněhu.

Nedašov

Fotbalový tým TJ Nedašov hraje aktuálně I. B třídu skupiny A (Zlínského kraje). Na hřišti TJ Nedašov se pořádá Zlínská liga požárního sportu a fanoušci si mohou přijít na své v kategorii mužů, žen a dorostu.

Nedašova Lhota

Na hřišti TJ Nedašova Lhota pořádá okrskové hasičské soutěže v požárním sportu nebo se zde hraje fotbalová soutěž mužů, kteří hrají 3. třídu skupiny C (Zlínského kraje). Dále můžete jít podpořit mladší žáky, kteří hrají Okresní přebor. V obci se také pořádají turnaje starých pánů ve fotbale.

Petrůvka

V obci se hrají fotbalové zápasy, turnaje ve stolním tenise nebo střelecké závody.

Poteč

Poteč zve každoročně týmy z okolních obcí na Memoriál Martina Tvarůžka v kopané. Minulý rok se zde odehrál již 44. ročník, který vyhrál Slovenský tým Spartak Lysá pod Mankyťou. Kromě tohoto memoriálu, zde můžete vyrazit na mistrovské zápasy ve fotbale nebo hasičskou soutěž. Fotbalový tým mužů hraje Okresní přebor Zlínského kraje.

Rokytnice

Obyvatelé se mohou zúčastnit fotbalové turnaje (Memoriál Františka Baklíka), vánočního turnaje ve stolním tenise nebo navštívit akce setkání Rokytnic ČR (turnaj v kopané, stolním tenise, hasičské závody), případně podpořit místní fotbalový klub, kdy hraje soutěž mužstvo mužů a starší přípravky.

Šanov

Fotbalový sportovní klub Šanov hraje 3. Třidu skupiny C (Zlínského kraje).

Štítná nad Vláří – Popov

V kalendáři obce Štítná nad Vláří – Popov se pravidelně konají fotbalové zápasy mužstev: mužů A, mužů B, dorostu, starších a mladších žáků, přípravky, ale konají se zde i pouliční turnaje v kopané. Nadšenci do stolního tenisu se mohou zúčastnit vánočního turnaje ve stolním tenise, kdy turnaje se účastní kolem 30 hráčů, mezi nimi jsou i hráči ze Slovenska. Dobrovolní hasiči pořádají noční hasičské soutěže. Další větší akci konanou ve Štítné jsou závody v travním lyžování. Na místním svahu se totiž pořádají mimo zimní sezonu závody, které spadají do Českého poháru a FIS v travním lyžování, nechybí ani MS juniorů.

Študlov

Obec Študlov pořádala v roce 2020 již 7. ročník Memoriálu Vojtěcha Ptáčka a Petra Rohana. Tento turnaj ovládl domácí tým, druhé skončilo Jestřabí a třetí družstvo Kanada Kroměříž (Zlínský deník, 2020).

Memoriál Jindřicha Polácha pak měří síly jednotlivých sborů dobrovolných hasičů na fotbalovém hřišti. TJ Sokol Študlov hraje 4. třídu (Okresu Vsetín).

Tichov

Noční hasičskou soutěž mužů a žen pořádají v obci Tichov. Kromě toho se se pořádá i dětská hasičská soutěž. Zavítat zde můžete také na mistrovskou kopanou, kdy mužstvo mužů hraje 4. třídu skupiny B (Zlínského kraje).

Újezd

V Újezdě se hraje mistrovská kopaná mužů, dorostu, starších a mladších žáků, přípravky. Hraje se zde soutěž ve stolním tenise a závodí se v zimním období na lyžařském vleku. Střelba na střelnici, hasičské soutěže.

Valašské Klobouky

Za sportem ve Valašských Kloboukách mohou obyvatelé vyrazit hned na několik konaných akcí. Za fotbalovými zápasy můžete vyrazit k vlakovému nádraží, kde vedle něj se nachází areál TJ Spartak Valašské Klobouky. Mužstva starších pánu, mužů A a B, dorostu, starších, mladších žáků, přípravky a týmu žen, zde porovnávají svou výkonnost v mistrovských zápasech. O pohár starosty obce v malé kopané se perou lokální týmy, ale i družstva ze Slovenska. Hokejové zápasy, pokud je počasí příznivé, se hrají na zamrzlých Klobucký rybnících nebo na umělém povrchu u základní školy. Akce nese název Klobucký rybník. V zimním období se pořádají na Pechancových lukách dětské lyžařské závody. Běžci si přijdou na své na akcích Běh naděje nebo Olympijský běh. Cyklisté mají v obci také své akce, kdy se pořádají akce do školy na kole, cyklojízda do Poteče, cykloeden na pumptrack, otevření cyklostezky, testování kol, které pořádá cykloprodejna Snow & Bike nebo závody horských kol ve sjezdu Wood bike series.

Valašské Příkazy

Družstvo mužů v kopané hraje 1. A třídu skupiny A (Zlínského kraje). Za návštěvu stojí také fotbalové zápasy mladší a starší přípravky. Na hřišti se také pořádají noční hasičské soutěže mužů, žen a dorostu.

Vlachova Lhota

Ve Vlachově Lhotě se každoročně pořádají turnaje v malé kopané, memoriál Vladimíra Gajdošíka ve stolním tenise, hasičské soutěže, turnaj v nohejbale.

Vlachovice

Obyvatelé Vlachovic mohou navštívit fotbalové mistrovské zápasy mužů a dorostu nebo pohárové soutěže mladých hasičů v hasičském areálu Vrbětice.

Vysoké Pole

Jedinými sportovními událostmi, které se v obci Vysoké Pole konají, je mistrovská kopaná, kdy mužstvo mužů hraje 4. třídu skupiny B (Zlínského kraje) a hasičské soutěže.

7.6 Výdaje za rok 2019 do sportovní infrastruktury a neziskových organizací působících ve sportu

Protože mikroregion Valašsko Kloboucko nemá žádný satelitní účet poskytnutých dotací neziskovým organizacím působících ve sportu a ani výdaje jednotlivých obcí do sportovní infrastruktury, bylo nutné získat tyto data ze všech dvaadvaceti obcí samostatně. Přehled výdajů jednotlivých obcí najdeme v tabulce č. 5.

Tab. č. 5. Výdaje do sportovní infrastruktury a dotace organizacím

Obec	Roční výdaje do infrastruktury	Dotace neziskovým organizacím
Brumov-Bylnice	2 755 596,-	2 134 000,-
Drnovice	730 000,-	49 000,-
Haluzice	6 000,-	-
Jestřabí	23 000,-	7 000,-
Křekov	-	50 000,-
Loučka	-	205 000,-
Návojná	-	228 000,-
Nedašov	-	350 000,-
Nedašova Lhota	-	150 000,-
Petrůvka	88 000,-	25 000,-
Poteč	1 100 000,-	110 000,-
Rokytnice	20 000,-	100 000,-
Šanov	40 080,-	20 000,-
Štítná nad Vláří	1 213 000,-	850 000,-
Študlov	20 000,-	80 000,-
Tichov	240 000,-	70 000,-
Újezd	900 000,-	500 000,-
Valašské Klobouky	1 197 337,-	862 655,-
Valašské Příkazy	50 000,-	360 000,-
Vlachova Lhota	20 000,-	10 000,-
Vlachovice	50 100,-	400 000,-
Vysoké Pole	420 000,-	215 000,-
Mikroregion Jižní Valašsko	8 853 133,-	6 775 655,-

Zdroj: Vlastní zpracování

Celkový podíl výdajů z rozpočtů obcí za rok 2019 na dotace neziskovým organizacím působících ve sportu činil 6 775 655 Kč. Můžeme si povšimnout jednotlivé výdaje z každé obce mikroregionu, kdy jednotlivé částky se zásadně mění podle počtu obyvatel a velikosti

obce. Obce, které mají největší podíl na poskytnutých dotacích svým neziskovým organizacím ve sportu jsou obce: Brumov-Bylnice, Valašské Klobouky, Štítná nad Vláří. Na činnost organizací nejvíce přispělo město Brumov-Bylnice, kdy tyto dotace činily 2 134 000 Kč. Je to jediná obec z mikroregionu, která poskytla vyšší sumu než jeden milion korun. Ze svých rozpočtů téměř shodně vydaly obce Valašské Klobouky (862 655 Kč) a Štítná nad Vláří (850 000 Kč). Na rozdíl od těchto obcí jsou i obce, které neposkytly žádné dotace nebo jejich částka nepřesáhla 50 000 Kč. Například obec Haluzice neměla žádné výdaje na dotace neziskovkám, obec Jestřabí poskytla 7 tis. Kč pro činnost fotbalového klubu SK Jestřabí. Obec Petrůvka poskytla příspěvek klubům na činnost v oblasti sportu 25 tis. Kč, nebo obec Rokytnice měla roční výdaje 20 tis. Kč na činnost spolků. V Návojně celkové výdaje obce do sportu v roce 2019 byly pouze dotace pro činnost spolků TJ Sokol Návojná (fotbalový klub) a SDH Návojná v celkové výši 210 000,-. Z této částky šlo pro TJ Sokol Návojná – (160 tis. Kč) na dotace poskytnuté fotbalovému klubu. Byly poskytnuté na jejich činnost a provoz areálu. Výdaje klubu představovaly v zakoupení travního provzdušňovače, výměnu PVC oken, výmalbu, zakoupení nových míčů a dresů. Dalšími běžnými výdaji byly výdaje na elektřinu, pojistné, vodné, občerstvení, drogerii atd. Poskytnutá dotace pro SDH Návojná byla 50 tis. Kč a výdaje sboru dobrovolných hasičů byly na nákup proudnice, savice, sacích košů a na údržbu výstroje a výzbroje.

Roční výdaje města Valašské Klobouky do sportovní infrastruktury byly v roce 2 041 227,99 Kč. Ve výdajích není zahrnut příspěvek na provoz Domu dětí a mládeže (DDM), které zabezpečuje sportovní vyžití. Příspěvková organizace DDM byl poskytnut příspěvek na jeho provoz v částce 1 062,00 tis. Kč. Další dotace také získaly z MPSV na realizaci akce „Na tábor k nám“ v částce 42,46 tis. Kč. Dotaci také obdrželi z MŠMT na akci „Rozvoj aktivit na DDM VK“ v hodnotě 1 013,89 tis. Kč (Valašské Klobouky, 2019). Celkové kapitálové výdaje, které byly městem vydány do cyklostezky BELVANA v roce 2019 mezi úsekem Valašské Klobouky – Brumov-Bylnice, byly 4 968 937,59 Kč.

Za zmínku také stojí, že město za údržbu, opravy a provoz dětských hřišť sportovišť vydalo z rozpočtu v roce 2019 částku 170 tis. Kč. Město spravuje dohromady 14 dětských hřišť, která jsou průběžně z rozpočtu města udržována a je dělána pravidelná revize prvků. Od roku 2020 se průběžně vyměňují dřevěné prvky za kovové. Důvodem je, že kov má daleko větší životnost než dřevo a stávají se tak bezúdržbové. Roční výdaje na tyto hřiště se pohybuje okolo 170 000,- Kč, ale je zapotřebí, aby se tyto výdaje zvýšily na cca. 250 000,- Kč ročně na průběžnou obnovu dětských hřišť, jelikož životnost dřevěných prvků již dochází.

Rozdělení výdajů města Valašské Klobouky v Kč za rok 2019.

Tab. č. 6. Výdaje města Valašské Klobouky do sportu

	Rok 2019
Techn. zajištění akce "Běh naděje"	4 081,00
Sportoviště města a dětská hřiště	355 136,83
Koupaliště	623 692,41
Sauna	166 162,75
Studie rozšíření a modernizace lyž. areálu VK Jelenovská	0,00
Dotace, příspěvky a dary	862 655,00
Vyhodnocení energet. specialisty-rekonstrukce kabin	12 100,00
Projekt. dokumentace na rekonstrukci koupaliště	17 400,00
Celkem	2 041 227,99

Zdroj: Vlastní zpracování

7.7 SWOT analýza mikroregionu Valašsko Klobucko

SWOT analýza je přínosná ke stanovení vnějších a vnitřních atributů. Vnějšími atributy jsou příležitosti (Opportunities) a hrozby (Threats), vnitřními pak silné (Strengths) a slabé stránky (Weaknesses). Na základě těchto atributů, sjednocených a vyhodnocených poznatků se tvoří další alternativní strategie organizací. Cílem této SWOT analýzy je co nejlépe vystihnout situaci v mikroregionu Valašsko Klobucko. Na tvorbě se také podíleli představitelé jednotlivých územních samospráv, tak i samotní občané mikroregionu. Díky tomu mohla být tato SWOT analýza zpracována a z větší části se zaměřuje na cestovní ruch, neziskový sektor a na sportovní infrastrukturu mikroregionu.

Silné stránky:

- výskyt dvou železničních tratí s možností nákladní i osobní přepravy,
- přítomnost dvou hraničních přejezdů (dalším je přejezd železniční dopravy do SR),
- vysoký podíl lesních pozemků, dostatečný zásoba dřevin – vhodné pro dřevařský průmysl,
- vhodné podmínky pro cykloturistiku, pěší turistiku, agroturistiku,
- atraktivita CHKO Bílé Karpaty,
- stále se rozšiřující spolupráce v oblasti příhraniční spolupráce,
- silné zastoupení neziskových organizací a spolků.

Mezi silné stránky mikroregionu rozhodně patří vysoký podíl lesů, které se využívají k těžařským účelům, tak i turistickým a cyklistickým výletům po okolí. Ve velké části mik-

roregionu Valašsko Klobucka se nachází území Chráněné krajinné oblasti Bílé Karpaty. Tyto oblasti jsou chráněné od roku 1996 jako biosférická rezervace UNESCO.

Slabé stránky:

- nižší počet sportovišť pro individuální volnočasové aktivity mládeže,
- nižší kvalita nabízených služeb,
- dojezdová vzdálenost do větších měst, velká vzdálenost k letištní dopravě,
- nízké zapojení podnikatelských subjektů do rozvoje sportu,
- malá spolupráce s okolními obcemi (mikroregion Jižní Valašsko, Ploština),
- velká skupina obyvatelstva v produktivním věku a stárnoucí populace,
- vyšší míra nezaměstnanosti, malé množství nově vytvořených pracovních příležitostí,
- nedostatek infrastruktury pro volnočasové aktivity a doprovodné turistické infrastruktury,
- nezájem vlastníků lesů o likvidaci poškozených stromů zasažených škůdci,
- nezajímavá oblast pro malé a střední podniky, tak i pro investory,

Mikroregion Valašsko Klobucko nemá v současné době mnoho možností na co přilákat turisty a sportovce, kromě nádherné krajiny Bílých Karpat. Obcím zkrátka chybí turistický ruch a lepší marketing. Většina sportovišť je uzavřených a není příliš mnoho způsobů, jak zde trávit volný čas. Lidé nejčastěji využívají nové úseky cyklostezky Bečva-Vlára-Váh nebo jízdu volným terénem.

Příležitosti:

- podpora cestovního ruchu a rekreace v oblasti cykloturistiky, rozšíření nabídky infrastruktury pro tento typ volnočasových aktivit,
- dokončení projektu cyklostezky Bečva-Vlára-Váh a propojení se Slovenskou republikou,
- zapojení nezaměstnaných do rozvoje sportovní infrastruktury,
- propagace mikroregionu,
- využití krajiny pro turistiku a rekreaci,
- revitalizace krajiny – zadržování vody, změna druhové skladby lesních porostů,
- podpora dobrovolnické práce,
- zvýšení aktivit v oblasti sportu a kultury, rozvoj cestovního ruchu,

- využívání budov pro vnitřní sporty,
- možnost čerpání dotací na rozvoj sportu (evropské, národní, krajské),
- aktivní spolupráce s městy v mikroregionu, využití potenciálů příhraniční spolupráce.
- zlepšení dopravní situace, napojení na plánovanou dálnici R49,
- rozvoj služeb pomocí cestovního ruchu.

Občané mikroregionu, tak i představitelé jednotlivých územních samospráv si všímají nárůstu, tak i zájmu o cyklistiku ve svých obcích. V příležitostech vidí dobudování cyklostezky Bečva-Vlára-Váh a nových tras pro terénní cyklistiku. Na zlepšení situace by se také mělo podílet vybudování plánované dálnice R49.

Hrozby:

- úbytek obyvatel, odliv kvalifikované pracovní síly, stárnutí produktivní složky obyvatel,
- omezené prostředky na provoz, údržbu, rozvoj sportovišť, dětských hřišť,
- individualismus – nechť lidí komunikovat a spolupracovat s městem,
- nedostatek peněz, snížení příjmů obcí z rozpočtů, horší schopnost spolufinancovat projekty,
- zdoluhavý rozvoj dopravní infrastruktury, absence napojení na dálniční síť,
- zánik neziskových organizací, vymizení dobrovolnictví,
- ukládání odpadů na skládky místo recyklace,
- odlišný pohled v rámci rozvoje ze strany územních samospráv a strany správy CHKO a odboru životního prostředí.

8 NÁVRH PROJEKTU NA ZÍSKÁNÍ VLASTNÍCH FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ

Jak využít volný čas v mikrorregionu Valašsko Klobucko si kladou děti, rodiče i senioři, kteří mají pobyt na daném území. Stejnou otázku si také kladou návštěvníci regionu, jež zde přijeli trávit dovolenou nebo si zde udělali výlet za nějakou kulturní či sportovní aktivitou, soutěží nebo závody. Cílem kapitoly proto bude popsat techniky a metody fundraisingu, který chce spolek Klobucké stezky využít.

Klobucké stezky, z.s.

Spolek Klobucké stezky, z.s. byl oficiálně zapsaný 5. 1. 2021 a byl vytvořen za účelem rozvoje sportovních aktivit a sportovní infrastruktury v mikrorregionu Valašsko Klobucko. Cílem spolku je umožnit cyklistům pohyb v daném teritoriu, výstavbu singletrailových tratí ve městě Valašské Klobouky o které by se po jeho její realizaci staral samotný spolek. Dále by měl na starost vybudování stezek a jejich značení, udržitelný rozvoj, pořádání závodů, vzdělávání cyklistů, získávání finančních zdrojů na další rozvoj. V roce 2020 byly pořádány na stezkách první závody a jednalo se o sérii závodů WBS (wood bike rally series – závod ve sjezdu horských kol). V současné době je postavena jedna část, kterou si spolek vybudoval svépomocí. Členové spolku již v předchozích letech jednali o projektu singletrailových tratí s představiteli veřejné správy ve Valašských Kloboukách. Následně byla zadána studie proveditelnosti a zadán projekt na vypracování. Bonitní skupině cyklistů bylo následně vyhrazeno z rozpočtu 300 tis. Kč. Bohužel byrokratická zátěž zdržuje již tak pomalé schvalování projektu. Své návštěvníky se snaží spolek informovat pomocí sociálních sítí. Především se jedná informovat cyklisty o brigádách, plánovaných akcích nebo o zahájení a ukončení sezony na stezkách.

Klobucké stezky

Představení projektu Klobucké stezky. Singletrack Klobucké stezky by měly být inovativní traily ve Valašských Kloboukách, kde by byly vytvořeny různé obtížnosti tras, skoků, flow úseků, které by rozvíjely dovednosti od samotných začátečníků až po experty. Jedné se o malou síť trailů, které kombinují jízdu po ztuhlém hlíně, dřevěných prvcích, kamenech a staví se tak, aby byly maximálně bezpečné. Projekt Klobuckých stezek vznikl v roce 2017, kdy se začala za pomoci dobrovolníků stavět první trať nazývaná „Lipina line – enduro a třešňový trail“. V plánu je kompletní dostavba vrchní části „Enduro line“ a výstavba dalších tří stezek a to: Pechy line, Lipina line III., Královec line. Během posledních let se vý-

razně rozrostla komunita, která má zájem o rozvoj stezek a tráví svůj volný čas jízdou na stezkách nebo výstavbou. Mapa plánovaných stezek je v obrázku č. 14.

Obr. č. 14 Mapa plánovaných stezek

Zdroj: Michal Oliva

8.1 Cíl projektu, plán získávání vlastních zdrojů

Cílem projektu je vytvořit projekt na vlastní financování cyklistického spolku Klobucké stezky, z.s. Pomocí crowdfundingu by se měly vybrat finanční prostředky na výstavbu nové stezky-tratě ve Valašských Kloboukách a trať by měla nést název Lipina line III. Stezky by měly vzniknout do budoucna tři. S tím, že jedna trať bude vybudována z rozpočtu města Valašské Klobouky, druhá trať pomocí crowdfundingu a třetí pomocí dobrovolníků. Celková částka na výstavbu nové stezky Lipina line III se odhaduje kolem 500 tis Kč. Rádi bychom vybrali pomocí webu startovač.cz částku 120 tis. Kč a postavili nový úsek stezky Lipina line III.

8.2 Časová analýza projektu

Úkolem je sestavit síťový graf a vypočítat nejkratší dobu realizace projektu, abychom mohli tuto skutečnost předvést před členy spolku Klobucké stezky a před zastupitelstvo města Valašské Klobouky. Přehled činností můžeme vidět v tabulce č. 7.

Tab. č. 7. Přehled činností projektu a doba jejich trvání

Činnost	Popis činnosti	Doba trvání (týdny)	Předchozí činnosti
A	Vypracování projektu na crowdfunding	4	-
B	Návrh odměn pro dárcy	1	A
C	Předložení projektu ke schválení	2	B
D	Schválení projektu spolku Klobucké stezky	3	B
E	Zpracování projektu na webu startovač.cz	1	C, D
F	Výběr osoby zodpovědné za marketing	1	C
G	Výběr dodavatelů na výrobu dárkových	2	D
H	Start projektu na webu startovač.cz	4	E, F
I	Marketingová propagace projektu	4	H
J	Uzavření smluv s dodavateli dárkových	3	G
K	Ukončení projektu na webu	1	H
L	Vyhodnocení	1	K, I, J
M	Nákup a tvorba dárkových předmětů	2	L
N	Rozesílání darů	12	M
O	Zahájení realizace výstavby	1	N

Zdroj: Vlastní zpracování

Nejkratší čas potřebný ke crowdfundingové sbírce pro projekt Klobucké stezky je 33 týdnů (231 dnů). Za předpokladu, že by se projekt zpozdil za jakékoliv situace ležící na kritické cestě, vedou u dané sbírky ke zvýšení nákladů a k časové prodlevě, kdy by mohly začít stavební práce na stezkách. Tyto situace se často u takového projektů stávají.

Bližší popis činností časového harmonogramu projektu na získání vlastních finančních prostředků.:

- A. **Vypracování projektu pro crowdfundingovou kampaň** – doba po kterou se budou vymýšlet odměny pro dárcy, popisky k odměnám, vytvoří se video a fotodo-

kumentace a nahraje se projekt na web. Stanovení předběžných nákladů na marketing a stanovení délky trvání projektu na webu.

- B. Návrh odměn pro dáorce** – finální fáze tvorby odměn, které by měli dárci po úspěšném skončení kampaně obdržet. Vytvoření rozpočtu, který by měl stanovit hodnotu čisté částky po odečtení nákladů.
- C. Předložení projektu ke schválení** – vypracovaný projekt se předloží správním orgánům a zúčastněným členům na schůzi. Členové spolku pak budou moci přidat další návrhy na úpravy nebo vylepšení.
- D. Schválení projektu spolku** – v této době bude mít tým Klobuckých stezek prostor na úpravy v projektu do finální fáze.
- E. Zpracování projektu na webu startovač.cz** – doba na registraci, nahrání odměn, popisků k odměnám i k celému projektu, videí, fotek.
- F. Výběr osoby zodpovědné za marketing** – úspěšnost na vybrání celé požadované závisí na kvalitě odměn, zajímavosti projektu a na vhodném a účinném marketingu. Osoba by měla využít všechny vhodné a dostupné komunikační kanály, aby se kampaň dostala co možná k největšímu počtu osob. Možnosti propagace na sociálních sítích, zpravodaji, regionálních webech, rádiu.
- G. Výběr dodavatelů na výrobu dárkových předmětů** – výběr dodavatelů, kteří budou při dané ceně a době zhotovení ochotni vyrobit odhadované množství.
- H. Start projektu na webu Startovač.cz** – po schválení projektu dojde k oficiálnímu spuštění kampaně na webu.
- I. Marketingová propagace** – vytvoření příspěvků a jejich vhodná propagace v médiích.
- J. Uzavření smluv s dodavateli dárcovských předmětů** – smlouvy zajistí plnění prací do daného termínu.
- K. Ukončení projektu na webu** – analýza celé kampaně.
- L. Vyhodnocení** – diskuze členů o úspěchu či neúspěchu projektu. Po úspěšném ukončení se stanoví harmonogram a personální obsazení na rozesílání a tvorbu odměn pro dáorce.
- M. Nákup a tvorba dárkových předmětů** – zajištění, vyzvednutí odměn u smluvních dodavatelů. Tvorba vlastních dárkových předmětů.

N. Rozesílání darů – Pokud je projekt úspěšný a podaří se vybrat cílovou částku, tak je potřeba přiřadit odměny k adresátům a rozeslat všechny odměny do 3 měsíců od skončení kampaně.

O. Zahájení realizace stavby nového úseku na singletracku Klobucké stezky.

8.3 Odměny

Autoři projektů mají za cíl vybrat cílovou částku, a proto odměny musejí být nastaveny tak, aby zaujaly potenciální přispěvatele. V přispěvateli má crowdfundingová kampaň vyvolat silnou emoci, je to právě pro něj vzpomínka na určitý prožitek. Pozitivním prožitkem v dobře nastavené kampani je pocit úspěchu a spolupodílení na vzniku něčeho co má pro přispěvatele smysl, je to pro něj užitečné a krásné. Merch (zboží), nebo-li drobné odměny, jako jsou – samolepky, trička, kšiltovky, nášivky, by měly být originální a mít výtvorné provedení. Důležitým krokem je správně nastavit cenu, tak že se autor projektu nemůže spokojit s navýšením výrobní hodnoty o deset nebo třicet procent. Musí dále promyslet náročnost výroby a samotnou distribuci.

Je také vhodné si stanovit samotný rozpočet, kdy autor zjistí, jaké náklady ho čekají a kolik mu vlastně po skončení projektu zbyde. Další často využívanou variantou odměn jsou služby, které se vryjí do paměti přispěvatele ve formě nějakého zážitku nebo vzdělávání např.: výuka jízdy na kole, servis samotného vybavení, zapůjčení jízdních kol, kurz stavby samotných tratí a výuka metodiky stavení trailů.

Návrhy odměn:

15 000 Kč Platinový mecenáš nové stezky

Za tuto odměnu budeš platinovým mecenášem nové stezky a budeš zveřejněn po ukončení kampaně na našem facebooku. Tvé jméno bude zpečetěno na úvodní desce stezky, kterou si budeš moci projet jako první.

- Prvosjezd
- Roční páska
- Tričko
- Tvé jméno na začátku úvodní desky stezky

---

10 000 Kč Zlatý mecenáš nové stezky

Za tuto odměnu budeš zlatým mecenášem nové stezky a budeš zveřejněn po ukončení kampaně na našem facebooku. Tvé jméno bude zpečetěno na úvodní desce stezky, který si budeš moci projet jako první.

- Prvosjezd
- Roční páska
- Čepice
- Tvé jméno na začátku úvodní desky stezky

---

10 000 Kč Butterbox

Každý profláklý bike park ho má, ale co potom butterbox na singletrailu? Nejsme klasický singltrailů, tak proč si neudělat zpestření cestou dolů z kopce. Butterbox ponese tvé jméno, přezdívku nebo název firmy na úvodním balvanu.

- Roční páska
- Tvé jméno na začátku Butterboxu a také na úvodní desce stezky

---

10 000 Kč Rockgarden

Rád jezdíš kamenité úseky, tak právě pro tebe postavíme úsek z pořádných balvanů na nové stezce. Rockgarden ponese tvé jméno, přezdívku nebo název firmy na úvodním balvanu.

- Prvosjezd
- Roční páska
- Tvé jméno na začátku rockgardenu a také na úvodní desce stezky

---

10 000 Kč Nordshore

Za peníze postavíme nordshore stvých snů a můžeš se podílet na realizaci a samotné tvorbě. Rád jezdíš po dřevěných překážkách, tak odměna je právě pro tebe.

- Prvosjezd
- Roční páska
- Tvé jméno na začátku rockgardenu a také na úvodní desce stezky

---

7 500 Kč Stříbrný mecenáš nové stezky

Za tuto odměnu budeš stříbrným mecenášem nové stezky a budeš zveřejněn po ukončení kampaně na našem facebooku. Tvé jméno bude zpečetěno na úvodní desce stezky, kterou si budeš moci projet jako první.

- Prvosjezd
- Roční páska
- Tvé jméno na začátku rockgardenu a také na úvodní desce stezky

---

5 000 Kč Bronzový mecenáš nové stezky

Za tuto odměnu budeš bronzovým mecenášem nové stezky a budeš zveřejněn po ukončení kampaně na našem facebooku. Tvé jméno bude zpečetěno na úvodní desce stezky, kterou si budeš moci projet jako první.

- Prvosjezd
- Roční páska
- Tričko
- Tvé jméno na začátku úvodní desky stezky

---

2 500 Kč 2 denní kurz trailbuildingu

Kurz má za cíl naučit tě práci trailbuildera. Rozhodně zocelí tvé ochablé svaly, které zúročíš při tvých toulkách a zároveň si příjemně odpočineš v přírodě a naučíš se novým věcem. Kurz povede člen výkonného výboru ČeMBY. Naučí tě pravidlům, jak stavět podle IMBA metodiky. Nejprve si projdeme teorii a ukážeme si vliv přírodních živlů, aby se eliminovali dopady na samotné stezky. Stezky pak budou déle udržitelné a v dobré kvalitě. Po teorii se pustíme do samotné práce, protože bez práce nejsou koláče a ani nové stezky. Kurz zakončíme pořádnou grilovačkou.

- Prvosjezd
- Roční páska
- Ubytování na 2 noci

---

2 000 Kč Výuka jízdy na kole

Tým Klobuckých stezek přichystá několik termínů, kde se ti budou věnovat při výuce jízdy. Využijeme video coaching a následně rozebereme jak nedostatky, tak i dosud získané dovednosti.

- Tričko
- Nálepka
- Ubytování na 1 noc

---

1 500 Kč Nakopni Klobucké stezky

Prostě rád jen přispěješ na projekt, který dává smysl a máš už dost reklamních předmětů? Při slavnostním otevření budeš mezi prvníma, který novou stezku projedou. Zároveň tvé jméno nebo přezdívka bude uvedena na úvodní desce.

---

1 500 Kč Roční příspěvek

Přispěješ na údržbu a rozvoj stezek a ještě se ohákneš do nového trika, se kterým budeš ladit aktuální módu.

- Tričko

---

1 500 Kč Kurz servisu kol

Na kurzu ti ukážeme, jak na základní servis, údržbu a nastavení tvého vybavení. Kurz povedou zkušební servismani ze Snow & Bike.

- Nálepka
- Rouška
- Ubytování na 1 noc

---

1 000 Kč S Klobuckými stezkami v boji proti suchu

O tom, že voda je nad zlato asi všichni víme. Zároveň si vážíme přírodu a stavíme stezky tak, aby co nejméně zasahovali do přírody. Proto chceme i my na oplátku udělat něco pro ni. V dolní části Lipina line se nachází starší rybníček, který protéká a zarůstá. Tuto možnou nádrž na vodu opravíme a pod ní přibudou ještě další dva menší. Samozřejmě, že přes ně budeš moci skákat nebo kolem nich projíždět. Zásoba vody nám zároveň pomůže při případných opravách vydrolených úseků.

---

1 000 Kč Držák na kolo

Rád bys svoje kolo zavěsil jako nejcennější obraz? Umístění necháme na tobě, třeba před sedačku místo televize. Nebo jen rád ušetříš nějaké to místo v garáži či bytě? Pak je odměna dělaná přímo pro tebe.

- Držák na kolo
- Nálepka

---

1 000 Kč Víkendové ježdění a testovačka kol

Rychle do kopce a ještě rychleji s úsměvem z kopce. Tak bude vypadat tvůj den, když pedály budeš využívat jenom z kopce dolů. Zároveň po stezkách tě provedou místní skalňáci.

- Roční páska

---

1 000 Kč Tričko Klobucké stezky

Tričkem s limitované edice a s logem Klobucké stezky dáš jasně najevo, kde je tvůj druhý domov a co je tvou vášní.

---

500 Kč Roční páska

Roční páskou přispěješ na celoroční údržbu a další rozvoj stezek.

---

500 Kč Kšiltovka Klobucké stezky

S kšiltovkou s logem Klobuckých stezek tě budou milovat všichni.

---

500 Kč Samolepka Klobucké stezky

Nákupem samolepky podpoříš rozvoj stezek. Nalepením na tvého miláčka, pak budeš na obdiv všem.

---

300 Kč Rouška Klobucké stezky/Nákrčník

Limitovaná edice ručně vyráběných roušek/nákrčníků s logem Klobuckých stezek.

8.4 Marketingová kampaň

Emoce mají v marketingu velmi důležitou roli, ne-li tu nejdůležitější. Ať už se to týká marketingového výzkumu, přes dílčí části marketingového mixu nebo komunikační strategie. „Láska a strach ovlivňují veškeré myšlení. Ostatní emoce jsou jejich důsledky. Všechno lze nakonec zredukovat na jednu z těchto dvou emocí, z nichž vycházejí všechny naše myšlenky, názory, rozhodnutí a činy.“ (Vysekalová, 2014, s. 162).

Marketing je proto pro náš projekt velice významný, protože bude rozhodovat o našem (ne)úspěchu. Za měsíční kampaň bychom rádi vynaložili 10 000 Kč. Tyto peníze by se mohly flexibilně přelévat mezi jednotlivé kanály. Ze startu sbírky je nejdůležitějších oslovit co nejvíce lidí, a proto bychom investovali do facebookové kampaně. Očekává se, že jedna vložená koruna do facebookové kampaně by měla přinést do projektu alespoň 10 – 12 Kč. Důležitou zpětnou vazbu o fundraisingu a o celém projektu singletrakových tras

budeme získávat ze sociálních sítí a také přímo ze samotné komunity lidí, kteří se kolem cyklistiky pohybují, tak i od představitelů veřejné správy osobně (Svobodová a Andera, 2017, s. 571).

8.4.1 Personální zabezpečení projektu

Celý projekt nemůže zvládnout pouze jedna osoba svépomocí, protože většina zainteresovaných lidí je pracujících anebo studujících. O samotnou kampaň na Startovači.cz by se mělo aktivně starat 3-4 lidé, kteří by ze své pozice zajišťovali na webových stránkách Klobuckých stezek funkce programátora, copywritera, marketéra, designéra a vkládali by na stránky své vytvořené články, videa, fotky, komentáře a také by se starali o nastavení facebookové kampaně, aby se co nejefektivněji oslovila cílová skupina budoucích přispěvatelů. Samozřejmě do marketingové kampaně vložíme své volné finanční prostředky, které byly vybrány v rámci sponzoringu. Po našem (ne)úspěšném skončení projektu by měl širší tým (cca 10 lidí) začít pracovat na tvorbě odměn pro samotné přispěvatele. Oslovit by se měli dodavatelé a zhotovitelé odměn a uzavřít s nimi smlouvy. Drobné služby hodláme nakoupit od účetní, která by spravovala tuto agendu.

8.5 Nákladová analýza projektu

Rozpočet:

Cílová částka pro crowdfundingovou kampaň je stanovená na 120 000,- Kč. Od této částky je nutno odečíst provizi pro portál Startovač.cz, která je pro tuto částku 7 % z cílové částky. Dalším nákladem budou výdaje do marketingu na sociálních sítích a výše těchto nákladů se odhaduje na 10 000,- Kč. Dále se musejí odečíst výrobní náklady na dary, které jsou vykalkulovány v odstavci výše. Zbylým nákladem jsou bankovní poplatky a náklady na dopravu, které se nedají s přesností určit předem, kvůli objemu zakoupených odměn. Odhaduje se, že po odečtení všech nákladů by mělo spolku zůstat z cílové částky 60 000,- Kč.

8.6 Riziková analýza projektu

Asi za největší riziko celého projektu může být špatný marketing (vnitřní riziko). Osvědčeným způsobem propagace je především cílená reklama přes Facebook a také Google. Dále bychom pro propagaci využili weby územních samospráv, místní zpravodaje a lokální weby, které lze využít zdarma v rámci sponzoringu. Mezi další riziko se může řadit také nedostatečné personální zabezpečení a flexibilita těchto lidí. Na kampani na webu Starto-

vač.cz by na projektu mělo pracovat 3-4 lidé, kteří budou hledat slabiny v marketingu a mohou na ně včas reagovat. Stejně tak i případně upravovat webové stránky s drobnými úpravami, nahráváním fotek, videí a článků. Tímto se může minimalizovat riziko a předcházet tomu, aby byl přispěvatel nespokojený. Po skončení projektu by se měl zapojit užší tým Klobuckých stezek do rozesílání a tvorby cen pro přispěvatele (jednalo by se o cca 10 lidí). Slabou stránkou může být malá flexibilita týmu a časová náročnost na vytvoření a rozeslání všech předmětů. V závěru si ještě zpracujeme krátkou SWOT analýzu. Mezi silné stránky řadím naše dovednosti, zkušenosti, zájem o rozvoj cyklistiky z řad občanů, tak i představitelů města, obliba cyklistiky na našem území. Příležitostí může být aktuální boom cyklistiky, velký počet lidí, kteří pravidelně jezdí na kole a téměř žádná konkurence v mikroregionu Jižní Valašsko. Hrozbou může být nezájem lidí o projekt, zlý marketing a případný příchod konkurence.

8.7 Motivační video

Správně zacílené, kvalitně zpracované video mnozí považují za klíčovou a nejdůležitější část celého crowdfundingového projektu (SOORJOO, 2012, s. 31). Pokud autoři berou svůj projekt opravdu vážně a jejich cílem je vybrat co nejvíce peněz, nebo alespoň cílovou částku, měli by se zaměřit na tuto část. Jedna z crowdfundingových platforem uvedla, že projekty, které mají ve svém projektu video, zvyšuje šanci o 125 % na změnu názoru osloveného návštěvníka projektu, který se obrátí v samotného přispěvatele. Samotné video by nemělo překročit 3 minuty, mělo by být stručné a jasné na co vybrané peníze půjdou. Pro návštěvníky je mnohem snadnější se podívat na video než číst zdlouhavý text. Vhodné je si sepsat scénář a nejdůležitější myšlenky by vysloveny v první části videa. Doporučená struktura by měla být následující:

- Představení
- Představení projektu
- Zveřejníme cílovou částku a na co budou peníze využity
- Vyzveme k přímé podpoře projektu
- Poděkujeme (Svobodová a Andera, 2017, s. 471).

Naším úkolem je proto natočit a zpracovat krátké video pro daný projekt.

8.8 Rychlebské stezky o. s. - Fundraisingový projekt na Hithitu

Rychlebské stezky jsou trailly určená pro horská kola. Samotné trailly a základna se nachází nedaleko obce Černá Voda. Obec nalezneme v Olomouckém kraji v okrese Jeseník a je součástí pohorí Hrubý Jeseník. Rychlebské stezky vznikly v roce 2009, kdy se oficiálně zahájily práce na výstavbě. V té době měly 10 zaměstnanců z úřadu práce a do výstavby se také zapojovali desítky dobrovolníků. V současné době má síť stezek přes 100 km a svůj vlastní tým, který zabezpečuje chod základny, půjčovny, výstavbu nových a údržbu všech stávajících trailů a věnuje se marketingu. Staly se tak velmi oblíbeným a hojně navštěvovaným turistickým místem. Tento tým je financován především z příjmů základny, dotací, darů od sponzorů a návštěvníků. Bohužel s příchodem pandemie koronaviru, nebyly prostředky tento tým udržet, a proto se rozhodly vytvořit sbírku, aby se stezky nadále rozvíjely. Proto se organizace intuitivně vrhla do práce a vytvořili projekt koncem března 2020 na crowdfundingovém portálu Hithit.cz, kdy za vybrané peníze mělo dojít k vybudování nových klíčových úseků s názvem „Jestřábí trail“ s cílovou částkou 400 000 Kč. Při vybrání částky 700 tis. by tento úsek byl vybudován kompletní a při vybrání částky 850 tis. by vznikl další nový trail T-rys. Délka projektu na stránkách Hithit.cz byla stanovená na 30 denní kampaň s cílovou částkou 400 tis. Kč. Aby tato kampaň byla úspěšná a získali potřebné prostředky, tak byla potřeba silná marketingová kampaň a vhodně stanovené odměny. Některé ceny měly jen symbolickou hodnotu (samolepky), některé byly de facto předplacené služby (roční páska, výuka jízdy na kole). Příspěvatelé primárně oslovovali přes sociální síť a také firmy, se kterými spolupracovali již dříve. Bikerská komunita je velká a sociální síť jsou v dnešní době mocné a na Hithitu se odehrálo něco neuvěřitelného. Nejenže cílovou částku vybrali za jediný den, ale výrazně tuto sumu navýšili a to na konečnou částku 1 263 050 Kč. Projekt byl tedy splněn na 315%, jak znázorňuje obrázek č. 15. Celý projekt byl už od samotného začátku pečlivě připravený a prokonzultovaný. Na realizaci projektu na stránkách Hithit.cz se během měsíce podíleli 2-3 lidí. Po ukončení projektu bylo potřeba rozeslat odměny, na kterých se

Obr. č. 15. Rychlebské stezky

Právní zpráva

kromě kmenových zaměstnanců podíleli také brigádníci a trvalo to několik měsíců (Rychlebské stezky, 2020).

8.9 Atraktivita singltrailů a jejich návštěvnost v ČR

Singletraily jsou v současné době popisovány jako fenomén rozvoje cestovního ruchu. Abychom se blíže podívali na čísla návštěvnosti, které tyto úzké lesní cesty klikatící se směrem dolů generují. Podíváme se nejprve na zprávu, kterou nechala vypracovat Česká Mountainbiková Asociace, z.s. (ČeMBA) s názvem „Monitoring návštěvnosti vybraných singltrailů v ČR“ v rámci jejich projektu „Proč si užít dovolenou v Česku.“ V rámci monitoringů bylo vytipováno zástupci ČeMBA 8 areálů, kde se singletraily nacházejí a zde bylo umístěno 12 sčítačů, které měly za úkol změřit návštěvnost lokalit v období od 1. 8. do 30. 9. 2018. Mapu jednotlivých lokalit můžete spatřit na obrázku

Obr. č. 16. Mapa monitoringu singltrailů

Zdroj: ČeMBA

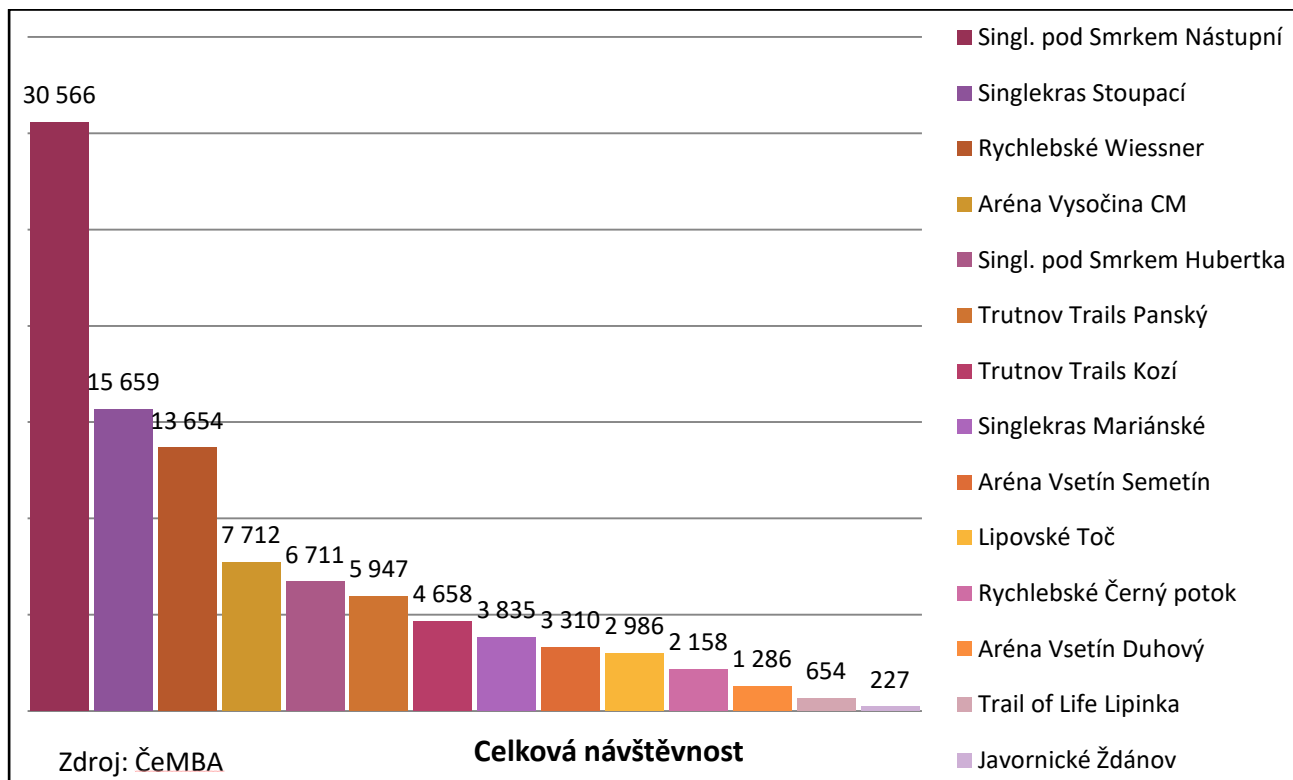
Pro sčítání byl využit přístroj TRAFx Mountain bike counter, který slouží pro sčítání pěších, cyklistů, in-line bruslařů a jiných uživatelů stezek. Monitoring zajišťovala společnost Partnerství, o.p.s. Sčítač TRAFx mountain bike counter můžete vidět na obrázku č. 17. Sčítání funguje na principu průjezdů, kdy přístroj detekuje kovové části jízdnicích kol a to i těch karbonových. Šířka zaznamenávaného pole je 1m od vzdálenosti sčítače. Výhodou je jeho instalace pod povrchem, kdy se minimalizuje riziko jeho poškození. Je napájen bateriemi a funguje

Obr. č. 17 TRAFx

bezproblémově ve všech ročních obdobích. V následujícím grafu č. 3 můžeme vidět celkovou návštěvnost jednotlivých singltrailů v ČR za období od 1. 8. do 30. 9. 2018.

Graf č. 3. Celková návštěvnost vybraných singletrailů v ČR v období 1. 8. – 30. 9. 2018

Z grafu vyplývá, že návštěvnosti dominuje Singletrail pod Smrkem (Nástupní), který je využíván v obou směrech, zatímco na ostatních lokalitách je pohyb bikerů pouze jednosměrný. Další vysoké průjezdy byly zaznamenány v lokalitách Rychlebských stezky (stoupací trail Wiessner) a Singletrail Moravský kras (stoupací trail). Nejnižší návštěvnost byla naopak zaregistrována na singletrailu Javornické Ždánov a Trail of Life Lipinka. Další zajímavostí je, že větší polovina všech návštěv byla zaznamenána během nepracovních dnů. O víkendech a státních svátcích se průměrná denní návštěvnost pohybovala přibližně okolo dvojnásobku průměrné denní návštěvnosti ve všechny dny (Kala, 2018).

8.9.1 Návštěvnost Klobucký stezek

Na kopci Jeleňovská je v současné době téměř dostavena jedna ze tří stezek z projektu. Její název je Enduro line a Třešnový flow trail. Tato trať se staví s pomocí dobrovolníků a vzniká od roku 2018. Stezka je hodně navštěvovaná a propagace na sociálních sítích návštěvnost ještě více zvyšuje. Odhadujeme, že tuto stezku ve stejném období, kdy probíhalo měření na výše zmíněných trailových lokalitách navštívilo okolo 2100 bikerů.

8.9.2 Ekonomické dopady na region

Na úpatí Rychlebských hor, které jsou situované v regionu Jesenicka v severním cípu Olomouckého kraje, najdeme bohem zapomenutý kraj. Práce je zde dlouhodobě málo, mladí lidé odcházejí za prací do měst a dle statistik je zde vysoký podíl nezaměstnaných osob s vysokým výskytem závislých osob závislých na drogách. Ze zapadnutého kouta republiky je v současné době jedna s předních bikových lokalit. Na zábavnou vyjížďku zde vyrážejí každoročně jak zkušení bikeri, tak i rodiny s dětmi, na které se při budování také myslelo. Budování cyklotrailů má pozitivní vliv na rozvoj cestovního ruchu v lokalitách. Tak tomu je a bylo na Rychlebských stezkách, kdy právě tyto stezky pozvedly hospodářskou situaci v okolí Jesenicka. Jedná se především o rozvoj podnikatelských služeb (půjčovna celoodpružených kol, bajková škola a škola, občerstvení, cykloprodejna, servis a mytí kol, prodej upomínkových předmětů, informační servis a ubytování). V roce 2021 mají stezky přes 100 km tratí různých obtížností. Za rok 2018 bylo na trailech přes 60 tisíc návštěvníků a odhadují celkovou návštěvnost od začátku fungování přes 400 tisíc návštěvníků a ekonomický přínos za rok 2018 byl 43 mil. Kč. Náklady na údržbu celého areálu se přitom za rok 2018 se pohybovaly mezi 1,5 – 2,5 mil. Kč. V roce 2017 se kapacita lůžek v obci Černá Voda rozšířila z celkových 100 na 600 lůžek. Ekonomický dopad si můžeme také ukázat na počtu restauračních zařízení, kdy před realizací projektu zde fungovalo jedno, v roce 2017 se jejich počet rozšířil na šest a další se chystají.

8.9.3 Ekonomické dopady horské cyklistiky v zahraničí

Pro zajímavost se také podíváme na ekonomické přínosy, které generuje horská cyklistika v zahraničí. Podle provedené studie cestovního ruchu *Economic impact of Mountain Biking in Whistler* (Fisher, 2016), generují lyžařské střediska v Kanadě a USA daleko vyšší příjmy během letní sezony na cyklistech než během zimní sezony na lyžařích. Je to logické, náklady, které jsou spojené se zasněžováním (vysoké náklady na spotřebu vody a elektřiny), údržbou svahů, provozem areálů, výplatami pro personál, atd. Oproti tomu jednou vybudované tratě pro horskou cyklistiku, které se pouze během sezony udržují, vylepšují a rozšiřují. Whistler je známé lyžařské středisko, které se nachází v západní části Kanady v provincii Britská Kolumbie (BC), ale jakmile sníh roztaje, tak se stane domovem horských cyklistů, kteří si mohou vybrat ze stovek kilometrů trailů jak uvnitř resortu Whistler Bike Park, tak i mimo něj. Bike park se svými trailly a bike parkem řadí mezi nejlepší z celého světa. Během sezony 2016 celkový počet průjezdů činil 553 tis. Z toho 102 tis. se

pohybovalo mimo resort. Sběr dat byl proveden z prodeje vstupenek, využily se také turnikety a část byla provedena ručním sčítačem. Během této bikové sezóny resort vytvořil 389 pracovních míst a čistý ekonomický příjem tvořil 46,6 mil. USD (1 146 800 000 Kč, průměrný kurz USD/CZK v roce 2016 - 1 USD = 24,43 Kč). Do těchto příjmů spadají tržby z prodeje vstupenek, pronájmu kol, stravování a ubytování ve Whistleru (Economic Impact of Mountain Biking in Whistler 2016).

Tab. č. 8. Ekonomické dopady horské cyklistiky

Horská cyklistika v resortu Whistler 2016			
553,000 průjezdu ve Whistleru	\$47 mil. generovali příjmy z horské cyklistiky ve Whistleru	389 pracovních míst vytvořil resort	\$75,9 mil. generovali příjmy z horské cyklistikou v BC.
102,500 návštěvníků	\$18,1 mil. šlo na platy a mzdy zaměstnancům	\$39,3 mil. navýšení GDP v provincii BC	\$14,1 mil. na daních

Zdroj: Vlastní zpracování

8.10 Další možnosti financování

Kromě využití crowdfundingové kampaně se dají stezky financovat ze soukromých zdrojů: roční příspěvek na údržbu, členské příspěvky, příjmy z pořádání závodů, z prodaného merche. Dalším alternativou je sponzoring, kdy by se musely jednotlivé firmy oslovit pomocí sociálních sítí, webu, rozhlasového vysílání.

Financování singltreků lze provést také z veřejných zdrojů a jedinou možností je rozpočet města Valašské Klobouky. Při průzkumu dalších dotačních titulů bylo zjištěno, že Zlínský kraj, Lesy ČR, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, operační program ČR-SR, IROP, SFDI ani program rozvoje venkova nemá takový dotační titul. Singltreky jsou podporovány pouze z operačního programu ČR-Polsko, ale bohužel pro tuto oblast nejsme oprávněnými žadateli.

8.11 Rozhovor s předsedkyní mikroregionu Valašsko Klobucko

1. Jak hodnotíte současně podmínky v oblasti sportu v mikroregionu Valašsko Klobucko?

Meziobecní spolupráce není primárně určena pro podporu sportu nebo kultury. Tyto aktivity jsou hrazeny z rozpočtů samospráv, které mají významný podíl na jejich rozvoji. Nebudu zmiňovat výši podpory, to je jistě součástí Vaší práce. V mikroregionu spolupracujeme na řadě projektů, které se týkají například zaměstnanosti, kdy se nám podařilo v rámci dvou opakovaných výzev MPSV zaměstnat 31 uchazečů z evidence z úřadu práce. Spolupracujeme také v oblasti odpadového hospodářství a v posledních letech je naším společným cílem propagace regionu za účelem rozvoje šetrného cestovního ruchu.

2. Jak jste spokojena se sportovně-kulturními akcemi v mikroregionu?

Podle mě je nabídka sportovně kulturních akcí bohatá. Od tradičních sportovních cyklistických akcí, fotbalových utkání a tanečních soutěží, máme v regionu krásné kulturní akce s více než dvacetiletou tradicí, doplněné o kulturní léto ve Valašských Kloboukách nebo na romantickém Brumovském hradě. Myslím, že můžeme být pyšní i na tradice a folklór a s ním spojené akce, které staví na zdejších hodnotách a jsou pro naše města i obce typické.

3. Jak jste spokojena s činností spolků a organizací v mikroregionu?

Nejen já, ale i mí kolegové jsme vděční za jejich záslužnou a nezištnou práci, bez níž by bylo u nás v regionu smutno. Je to dlouholetá spolupráce založená na důvěře a poctivé práci. Jsou to srdeční a obětaví členové a mnohdy s celými svými rodinami. Obce ze svých rozpočtů spolkovou činnost pravidelně podporují.

4. Myslíte, že je v mikroregionu dostatek dětských hřišť, víceúčelových hřišť?

Podle mých zkušeností jsou na tom v obcích lépe než např. ve Valašských Kloboukách. Máme dětská hřiště, která jsou staršího data a potřebují nejen opravovat, ale hlavně modernizovat. Víceúčelové hřiště je součástí školního areálu a nyní je budováno z dotací v místní části Smolina. Také jsme před realizací I. etapy revitalizace sídliště Luční, kde by mělo vzniknout centrální dětské hřiště, které bude zahrnovat i workoutové prvky tzn., že si na své přijdou i starší žáci. Dlouhá léta o vybudování umělého víceúčelového hřiště usiluje

i Tělovýchovná jednota Spartak, bohužel projekt je finančně značně nákladný a realizace bez dotační podpory není možná.

5. Snaží se obce sportovní areály dostatečně rozvíjet a dobře udržovat?

Určitě ano, volný čas dětí a mládeže je pro obce důležitý a k samotnému rozvoji a údržbě přispívají nejen obce, ale i spolky, které hřiště využívají, což jsou v obcích hlavně fotbalisté a někde také hasiči.

6. Jak moc obce trápí nižší příjmy do jejich rozpočtů?

Starostky a starostové musí být hlavně dobří hospodáři, tzn., že pokud se snižují příjmy, úměrně tomu se snižují výdaje a to nejen do sportovišť. Nezbytné jsou náklady na údržbu a revize herních prvků. Velmi významně obcím pomáhají v investicích do nových sportovišť Evropské dotace a národních zdroje.

7. Do jakých oblastí by měly obce v oblasti sportu investovat, kde vidíte nové příležitosti?

Mikroregion si zvolil před několika lety jako svoji prioritu cyklistiku. A poprvé v historii mikroregionu jsme připravili společný projekt, který je před realizací (probíhá výběrové řízení na zhotovitele stavby). Připravujeme stavby cyklostezek a cyklotras na rozšíření cyklistické sítě, ale také se zaměříme na jednotný marketing, který je nezbytnou součástí podpory cestovního ruchu. Cyklistika je příležitost pro obyvatele či návštěvníky z hlediska volného času – pro rekreační a turistické účely. Pro místní slouží pro přepravu do zaměstnání, k lékaři, na nákupy apod. Realizované úseky vytvářejí spojnicí mezi regiony na československém pomezí (mezi krajem Zlínským a krajem Trenčianským). Dále připravujeme mobilní webovou aplikaci, která mimo cyklotrasy bude odkazovat i na zajímavé cíle zdejšího regionu. Podpořen byl i projekt na vznik nového webu Bevlava, sčítač cyklistů a další doprovodnou infrastrukturu - stojany na kola, infotabule a odpočívadla.

8. Které sportovní vyžití Vám v mikroregionu chybí?

Dovolím si odpovědět za město Valašské Klobouky, protože informace o okolních obcích resp. mikroregionu nemám. Poptávka je po adrenalinových sportech, takže by určitě byla vítaná podpora spolku Klobucké stezky, z.s. na dobudování singltrailů. Také jsme před

rozhodnutím co s areálem Pechancových lúk, zda dojde k rozšíření původního lyžařského vleku, které by ovšem vyžadovalo vybudování umělého zasněžování, což je velmi nákladná investice, kterou spolek není schopen zrealizovat, a proto je podpora města nezbytná.

9. Jaké budoucí investice v oblasti sportu se v mikroregionu chystají?

Jak už jsem uvedla výše stavba cyklostezek, cyklotras s k tomu doprovodná infrastruktura.

10. Existují nějaké omezení/bariéry pro rozvoj sportu?

Každopádně finance a někdy i lidský potenciál, na kterém to stojí. Co se týká financování sportu, tak významnými donátory byli zdejší podnikatelé, jejich činnost a budoucí podpory spolků zřejmě ovlivní koronavirová pandemie.

11. Existuje komise, která se zabývá sportovní infrastrukturou a akcemi?

Mikroregion komisi zřízenou nemá.

12. Jste spokojena s výdaji do sportovní infrastruktury a sportovních akcí?

Dovedu si představit, že bychom uvolnili větší finance, ale to bychom museli ubrat jinde. Jinak to na obcích nejde.

Z analýzy dat v kvantitativním výzkumu, tedy z rozhovoru s předsedkyní mikroregionu vyplynulo, že samotné sdružení obcí se primárně nepodílí na podpoře sportu nebo kultury. Tento rozvoj je hrazen z rozpočtů samospráv, avšak mikroregion významně propaguje šetrné formy cestovního ruchu. Z rozhovoru plyne, že mikroregion má bohatou nabídku sportovních a kulturních akcí a je pyšný na své tradice a krásné kulturně-sportovní akce. A to i díky srdečné a obětavé práci spolků a organizací. Co se týká stavu dětských hřišť a víceúčelových sportovišť, tak existují určité rozdíly, kdy je například potřeba modernizovat určitá dětská hřiště ve městě Valašské Klobouky a také opravit stávající víceúčelové hřiště u základní školy, kde dojde ke kompletní výměně povrchu hřiště. Nový projekt víceúčelového hřiště momentálně probíhá v obci Smolina a také se město připravuje na první etapu revitalizace sídliště Luční, kde vznikne dětské hřiště s workoutovými prvky. S rozvojem a dobrou údržbou je paní předsedkyně spokojena, kdy práce provádí samotné obce nebo spolky. Rozvoj cyklistiky si mikroregion zvolil už před několika lety a podílí se na přípra-

vě a realizaci samotných projektů cyklostezek a cyklotras. V cyklistice vidí velkou příležitost a potencionální nástroj na rozvoj šetrného cestovního ruchu. Ze slov paní starostky a předsedkyně mikroregionu návrh na dobudování singltrailů a podporu spolku Klobucké stezky, z.s. určitě ve městě Valašské Klobouky vítají a podporují.

8.12 Rozbor crowdfundingových portálů

Na celém světě existuje mnoho crowdfundingových portálů, které mají různé specializace. Ze studií vyplývá, že největší počet těchto kampaní je realizováno v Americe a to konkrétně ve Spojených státech a v Kanadě. V Evropě se pak oproti Spojeným státům a Kanadě realizuje o něco méně těchto kampaní (Lauschmann, © 2014). Z dat z roku 2018 naopak vyplývá, že světovým lídrem v kampaních a objemu peněz se stala Čína. Objem vybraných peněz byl v Číně 215,3 bil. dolarů a to došlo k propadu o – 39,8 %. Ve spojených státech se v témže roce podařilo vybrat 61,1 bil. Dolarů (meziroční nárůst o 42,9 %) (Schmidt, 2020). Portálům se daří a přibývá stále více lidí, kteří právě na těchto portálech umísťují své projekty. Lze to vidět i z celkového růstu objemu vybraných peněz, kdy mezi lety 2010 a 2011 došlo k nárůstu o 64 % a o rok později byl nárůst o 81 %. Massolution je společnost, která analyzuje data a vývoj z 308 světových platforem odhaduje, že v roce 2013 došlo k nárůstu na 5,1 miliardy dolarů. Celosvětový trend by měl podle Massolution i nadále vést k růstu a do budoucna by se tempo růstu zvyšovat (Lauschmann, 2014).

8.13 Komparace obchodních podmínek

Co crowdfundingová platforma to jiné podmínky, které si stanovuje samotný portál. Portály se snaží navzájem konkurovat, kdy se podmínky odlišují v závislosti na zaměření projektu. Komerční projekty mají úplně odlišné podmínky a princip fungování oproti projektům, které jsou veřejně prospěšné. Modely CF se liší u jednotlivých portálů. Můžeme narazit na model odměnový (Reward-based) nebo charitativní (Donation-based). Odměnové crowdfundingové kampaně jsou běžně nabízeny ve dvou modelech. Prvním modelem je takzvaný „všechno, nebo nic“ (AON – „All or Nothing“). Druhý modelem je „Keep it All“ (KIA) a funguje na principu „co vybereš, to si necháš“, i v situaci, kdy nebyl projekt úspěšný a nevybrala by se celková částka. Stejně tomu je i v případě provize, která se liší u jednotlivých portálů a může se také lišit procentuální sazbou při vybrání cílové částky. Většinou je to tak, že čím je celková částka vyšší, tím se snižuje procento provize portálu. Porovnání obchodních podmínek můžeme vidět v tabulce č. 9.

Tab. č. 9. Komparace obchodních podmínek

Portál	Model CF	Zaměření	Model sbírek	Výše provize
Kickstarter (US)	Odměnový	Komerční projekty	AON	5 %
IndieGoGo (US)	Odměnový	Jakékoliv projekty	AON/KIA	9 - 3 %
Network for Good (US)	Charitativní	Charitativní a neziskové projekty	KIA	3 – 5 %
Gofundme (US)	Charitativní	Charitativní a neziskové projekty	KIA	5 %
Hithit (CZ)	Odměnový	Jakékoliv projekty	AON	9 %
Startovač (CZ)	Odměnový	Kreativní projekty	AON	9 - 5 %
Darujeme (CZ)	Charitativní	Charitativní a neziskové projekty	KIA	2 %
Darujsprávně (CZ)	Charitativní	Charitativní a neziskové projekty	KIA	2 %

Zdroj: Vlastní zpracování

8.14 Selektce vyhovujícího crowdfundingového portálu

Po celém světě existuje mnoho crowdfundingových portálů a to i v České republice. Po analýze vybraných portálů v předchozí kapitole byly nadále vyselektovány ty české, které se zaměřují na odměnový systém. Nejznámějšími odměnovými českými portály jsou Hithit a Startovač. Rozhodovalo se následně mezi výši provize portálu, kdy při cílové částce 120 tis. Kč vyšla nižší provize na portálu Startovač (7 %) oproti Hithitu (9 %).

8.15 Export a import jízdních kol v České republice

Nyní se zaměříme na trh s jízdními koly. O tom, že cyklistika je u nás nejoblíbenějším sportem dokazuje i celkový zájem o jízdní kola. Pro zajímavost se podíváme kolik jízdních kol se do České republiky doveze a naopak, jaký jsme jako stát vývozce. Zaměříme se na jízdní kola, která jsou bez motoru. Mají kód nomenklatury celního sazebníku č. 87 12 a jedná se o: jízdní kola a jiná kola (včetně dodávkových tříkolek) bez motoru. Jsou to kola nekompletní, ale mají podstatné rysy kompletních jízdních kol. Znamená to, že kola jsou smontované a skládají se z rámu, vidlice a alespoň dvou z následujících prvků: kol, pedálů

lového ústrojí, jednotky řazení jízdního kola (včetně řídítek a sloupku řídítek), brzdového systému.

Tab. č. 10 Export a import jízdních kol v ČR

Rok	Import jízdních kol v ks	Import jízdních kol v tis. Kč
2015	222 410	1 585 669
2016	214 135	1 658 652
2017	224 865	1 686 692
2018	258 683	1 813 629
2019	253 989	1 902 038
2020	266 172	2 255 783
Rok	Export jízdních kol v ks	Export jízdních kol v tis. Kč
2015	408 444	2 392 042
2016	333 114	2 079 477
2017	318 248	2 193 496
2018	311 310	2 380 160
2019	306 444	2 458 811
2020	312 880	2 587 034

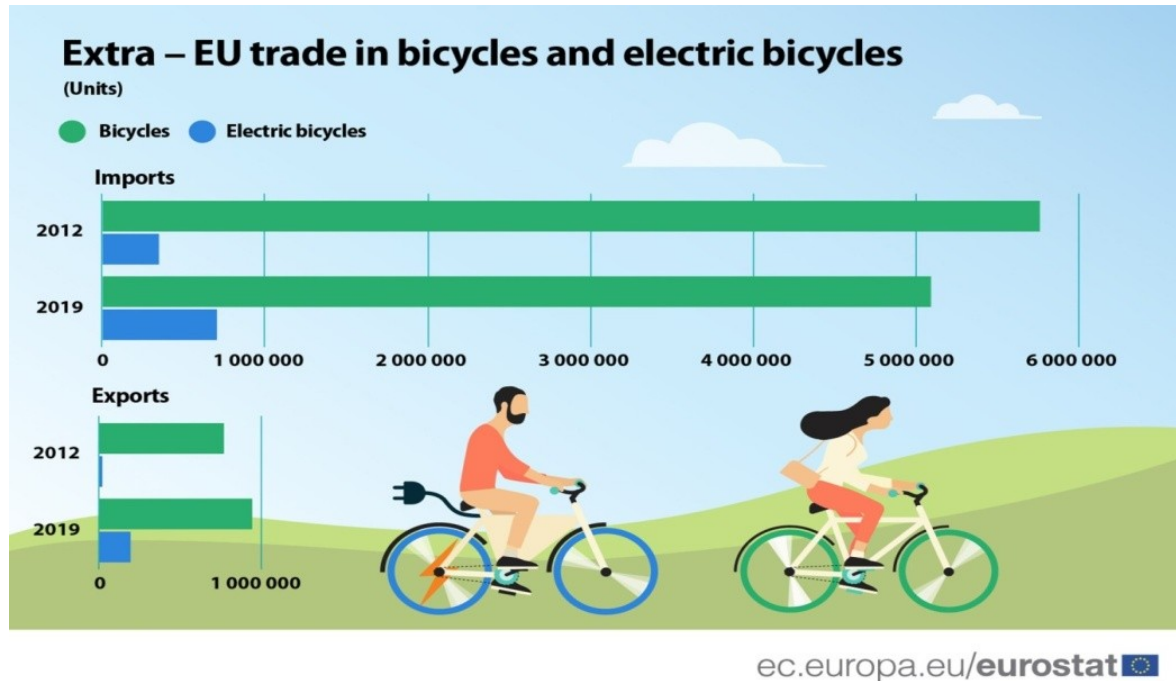
Zdroj: czso.cz

Tři procenta, taková je produkce výrobců kol v ČR v rámci evropské produkce a pět procent v sortimentu dílů na kola. V roce 2014 se v tuzemsku vyrobilo 350 tisíc kol a jsme 11. největším producentem kol v rámci EU. V ČR je několik výrobců jízdních kol a u jednoho z největších, který se nachází v Kopřivnici, vzniká přes 200 tis kol ročně (cca pět tisíc kol týdně). Bike Fun International, s.r.o. je výrobcem značek jako je Rock Machine, Maxbike, Superior, Olpran a jiné. Největším trhem je pro ně Německo, Nizozemsko, skandinávské země. Mají široké spektrum nabídky od elektro kol, horských kol, až po gravel bike a vyrábí kola také pro automobilky Škoda a Volkswagen (Polesný, 2019).

Podstatná část vyrobených kol v ČR jde na export. Dle Českého statistického úřadu hodnota vyvezených bicyklů za rok 2020 byla 2,58 miliardy korun. Nejvíce kol se v EU vyrobí v Itálii, Německu a Portugalsku (Hospodářské noviny, 2016).

Téměř polovina kol vyrobených v Itálii v roce 2019 bylo pro děti, následovala horská, městská a trekkingová kola. V tomto roce se v Itálii vyprodukovalo 2,6 milionů jízdních kol a 213 tisíc elektrokol (Statista, 2021).

Navíc členové Evropské unie exportovali 191 900 elektrických kol v celkové hodnotě 272 milionů eur v roce 2019. Mezitím jsme dovezli 703 900 elektrokol v hodnotě 594 milion eur ze zemí mimo Evropskou unii. Na obrázku č. 18 můžeme vidět, že dovoz elektrokol se od roku 2012 zdvojnásobil (EU trade in bicycles and electric bicycles, 2020).

Obr. č. 18. Evropský trh s jízdními kolami

9 VYHODNOCENÍ PROJEKTU

Samotný návrh na získání vlastních finančních prostředků pomocí crowdfundingu vychází z činnosti organizací, analýzy sekundárních a primárních dat a měl by spolku Klobucké stezky, z.s. sloužit na rozšíření areálu Klobuckých stezek o novou stezku sloužící cyklistům. Singletraily jsou efektivním nástrojem v rozvoji cestovního ruchu, a proto je potřeba na tento trend reagovat. Plánované investice do projektu na vybudování všech zamýšlených stezek na Klobuckých stezkách je nákladný pro rozpočet města Valašské Klobouky. Proto chce vzít spolek Klobuckých stezek, z.s. iniciativu do svých rukou a získat vlastní peníze na rozšíření stezek o nový úsek. Tato výstavba by mohla pomoci regionu v přilákání turistů, kteří by část svého důchodu vydali do restauračních, ubytovacích a jiných zařízení v tomto území. Projekt tvoří: rizikovou analýzu, časovou analýzu, nákladovou analýzu a finančními zdroji projektu.

V návrhové části je zpracována finanční analýza všech obcí mikroregionu, kde jsou přehledně zobrazeny výdaje těchto obcí do investic do sportovní infrastruktury a do dotací neziskovým organizacím působících v oblasti sportu.

Časová analýza vyobrazuje dobu trvání crowdfundingové sbírky. Celková doba trvání projektu byla stanovena na 33 týdnů (231 dnů). Ze sestavené časové analýzy lze jasně vidět, která činnost z časového harmonogramu nemůže mít časovou rezervu a která naopak může.

Riziková analýza projektu poukazuje především na špatně provedený marketing během celé kampaně a tím pádem nevybrání celkové částky. Dalším možným rizikem je slabé personální zabezpečení projektu, kdy by se jeden člověk musel plně věnovat jenom práci kolem marketingu.

Myslím si, že projekt na rozšíření areálu Klobuckých stezek o nové traily byl řádně prodiskutován s představiteli veřejné správy ve městě Valašské Klobouky a byla vyslovena podpora jeho realizace. Vedení městského úřadu, tak i jednotliví zaměstnanci jsou projektu nakloněni. Uvítali by také aktivitu spolku Klobucké stezky, z.s. o získání vlastních finančních prostředků na crowdfundingovém portálu. Částka by se použila na vybudování nového úseku stezky Lipina line III. Tento způsob získání vlastních finančních prostředků byl prezentován také členům daného spolku, kteří vyslovili podporu pro samotnou realizaci sbírky. Neúspěšná sbírka by totiž dala poučnou zpětnou vazbu spolku, tak i představitelům veřejné správy. Zjistilo by se, zda je opravdový zájem o traily z okolních obcí, z biker-

ské komunity a zvýšilo by podvědomí celého fungování spolku. Spolek by si vytvořil stabilní kapitál na další činnost, údržbu, pořádání závodů, a rozšiřování stezek.

ZÁVĚR

Cílem bylo v diplomové práci vyobrazit a rozebrat činnost neziskových organizací působících ve sportu, infrastrukturu, pořádané akce a celkové výdaje mikroregionu Jižní Valašsko. Dalším úkolem bylo vypracovat projekt, který by pomohl ve fungování cyklistického spolku Klobucké stezky, z.s. Tento projekt se věnuje hlavně zajištění vlastních finančních prostředků na zajištění údržby singltreku, další rozvoj činnosti tohoto spolku a rozšíření areálu Klobuckých stezek pro horskou cyklistiku v mikroregionu Jižní Valašsko. Právě nedostatek finančních prostředků a byrokratická zátěž trápí tento spolek v dalším rozšiřování a jeho činnosti.

Singltreky jsou jednosměrné úzké lesní stezky směrem dolů z kopce, které slouží převážně horským kolům. V posledních letech je jejich obliba čím dál víc rozšířená u bikerské komunity, avšak u méně informovaných cyklistů a ostatních sportujících lidí, není tento pojem a forma trávení volného času příliš známá. V zahraničí o stavbě těchto stezek vědí více a budují se zde podstatně déle, ale v dnešní době už není potřeba jezdit za těmi nejlepšími singltreky a bikeparky do zahraničí. V České republice se tento trend rapidně rozšiřuje a stále vznikají nová trailová centra a nové lokality. Traily jsou staveny tak, aby byly zacílené na amatéry a rodiny s dětmi, kteří mají rádi jízdu na kole v přírodě, tak i pro profesionály.

Projekt Klobuckých stezek byl navržen tak, aby byl pro spolek ekonomicky, tak i časově realizovatelný. Vedení města Valašské Klobouky vidí v tomto projektu potenciál pro budoucí rozvoj cestovního ruchu a rozšíření sportovní infrastruktury.

Praktická část se zaměřuje na návrh projektu na crowdfundingové platformě pro neziskovou organizaci Klobucké stezky, z.s. Nejprve představuje mikroregion Jižní Valašsko, jeho umístění v rámci Zlínského kraje a jednotlivé obce, které tento mikroregion tvoří. Ze získaných dat byla provedena socioekonomická analýza obyvatelstva, analýza sportovní infrastruktury, neziskových organizací, pořádaných akcí a výdajů z rozpočtů jednotlivých obcí na dotace organizacím a celkové výdaje do sportovní infrastruktury. Vnější a vnitřní atributy byly zpracovány ve SWOT analýze celého mikroregionu. V rámci analýzy sportovního prostředí a neziskových organizací byl udělán rozhovor s předsedkyní mikroregionu. Z teoretické, analytické části práce, celkových zpracovaných dat a z rozhovorů s aktéry tohoto regionu byl postaven návrh na vlastní financování činnosti spolku Klobucké stezky, z.s. právě pomocí crowdfundingu. Přestože crowdfundingových platforem je hodně, bylo

nutné porovnat tyto platformy a vybrat vhodnou, ekonomicky přijatelnou variantu pro tuto neziskovou organizaci. Cílem projektu je vybudování nové stezky nebo alespoň nového úseku na Klobuckých stezkách. Pro návrh sbírky bylo nutné sestavit odměny pro přispěvatele a popsat jednotlivé rizika celého projektu. Návrhová část také představuje data z vybraných singltreků v ČR, kdy bylo provedeno měření návštěvnosti těchto středisek, aby měli laici jasný přehled o ekonomických dopadech a cestovním ruchu, který tyto lesní stezky generují.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURA

AGARD, Kathryn A., ed., 2011. *Leadership in Nonprofit Organizations: A Reference Handbook*. United States: SAGE Publications, 1029 s. ISBN 978-1-4129-6886-7.

SOCIÁLNÍ POLITIKA, 2019. *Aktivní je pouze čtvrtina registrovaných neziskových organizací*. *Revue pro sociální politiku a výzkum* 9 - [online]. Institut pro sociální politiku a výzkum, z.s., 15. 5. 2021. [cit. 29. 12. 2019]. Dostupné z: <https://socialnipolitika.eu/2019/03/aktivni-je-pouze-ctvrtina-registrovanych-neziskovych-organizaci/>

BAČUVČÍK, Radim, 2011. *Marketing neziskových organizací*. Zlín: VeRBuM. ISBN 978-80-87500-01-9

BAČUVČÍK, Radim, 2011. *Marketing neziskových organizací*. Zlín: VeRBuM. ISBN 978-80-87500-01-9.

BĚLINA, Pavel, c2012. *Kronika Českých zemí od pravěku po současnost*. 4., aktualiz. vyd. Praha: Fortuna Libri. ISBN 9788073216528.

BOUKAL, Petr, 2009. *Nestátní neziskové organizace: (teorie a praxe)*. V Praze: Oeconomica. ISBN 978-80-245-1650-9.

BOUKAL, Petr, 2013. *Fundraising pro neziskové organizace*. Praha: Grada. Expert (Grada). ISBN 978-802-4744-872.

ČAPKOVÁ, Magdalena, 2007. Význam sportu v životě osob se zdravotním postižením. *Kontakt*. České budějovice, 2007(1), 93. ISSN 1212-4117

KALA, Luboš, 2018. MONITORING NÁVŠTĚVNOSTI VYBRANÝCH SINGLETRAILŮ V ČR. *Www.partnerství-ops.cz* [online]. Brno: Česká mountainbiková asociace, s. 80 [cit. 2021-6-2]. Dostupné z: https://www.cemba.cz/zprava_monitoring_navstevnosti_singletraily-2018.pdf

ČESKÝ ROZHLAS. *Hnilička skončil v čele Národní sportovní agentury. Rezignaci zdůvodnil vysokým vytížením* [online], 2021. Praha: irozhlas.cz [cit. 2021-5-25]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/milan-hnilicka-narodni-sportovni-agentura-rezignace-odstoupeni_2105171053_tzr

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD [ČSÚ]. *Základní údaje o stavu a pohybu obyvatel Zlínského kraje* [online], 2020. Praha: Český statistický úřad [cit. 2021-5-16]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jspx?_afPp=statistiky#katalog=30845

- ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD [ČSÚ]. *Věkové složení obyvatel Zlínského kraje* [online], 2020. Praha: Český statistický úřad [cit. 2021-5-16]. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=statistiky#katalog=30845>
- DARCY, Simon, Stephen FRAWLEY a Daryl ADAIR, 2017. *Managing the Paralympics*. Sydney: Buch. ISBN 978-1-137-43520-0
- STATISTA. *Distribution of bicycles produced in Italy in 2019* [online], 2021. Italy: Statista Research Department [cit. 2021-4-28]. Dostupné z: <https://www.statista.com/statistics/739605/bicycle-market-share-in-italy-by-type/>
- DOHNALOVÁ, Zuzana, 2011. *Mikroekonomie I: studijní pomůcka pro distanční studium*. 3., upr. vyd. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. ISBN 978-80-7318-986-0.
- DVOŘÁKOVÁ, Miroslava et al., 2008. *Problematika finančních a jiných zdrojů nejen v sociální sféře*. Olomouc: Hanex. ISBN 978-80-7409-017-2
- FISHER, Tony, 2017. *Economic Impact of Mountain Biking in Whistler 2016* [online]. British Columbia: Canadian sport tourism alliance [cit. 2021-5-19]. Dostupné z: <https://www.mbta.ca/wp-content/uploads/2017/09/2016-Whistler-Mountain-Biking-Economic-Impact-Study.pdf>
- EUROSTAT. *Employment in sport in the EU* [online], 2019. Eurostat [cit. 2021-02-24]. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-eurostat-news/-/ddn-20191126-1>
- FC BRUMOV. [online], 2020. Brumov: FC Brumov [cit. 2021-5-17]. Dostupné z: <http://fcbrumov.cz/>
- FC ELSEREMO BRUMOV. [online], 2015. Stanovy spolku FC ELSEREMO Brumov, Brumov-Bylnice
- GREXA, Ján a Milena STRACHOVÁ, 2011. *Dějiny sportu: přehled světových a českých dějin tělesné výchovy a sportu*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-5458-5
- HANLON, Clare a Graham CUSKELLY. Pulsating major sport event organizations: A Framework for inducting managerial personnel. In: BACKMAN, Kenneth, ed. *Event Management*. University of Derby: Cognizant Communication Corporation, 2002, s. 231-243. ISSN 1525-9951.
- HOBZA, Vladimír, 2008. *Sport jako perspektivní potenciál rozvoje zaměstnanosti v EU* [online]. In: Olomouc [cit. 2021-02-24]. ISSN 1803-8360. Dostupné z: <https://telesnakultura.upol.cz/pdfs/tek/2008/02/02.pdf>

HOBZA, Vladimír, 2014. *Aplikovaná ekonomie sportu*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. ISBN 978-80-244-4321-8.

HOBZA, Vladimír, 2014. *Ekonomie 2* [online]. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci [cit. 2021-02-24]. ISBN 978-80-244-4367-6. Dostupné z: <https://publi.cz/books/162/Hobza.html>

CHARITY JAM. *Pomáhejte s námi* [online], 2021. Brumov: Charityjam [cit. 2021-5-17]. Dostupné z: <https://www.charityjam.cz/>

CHOVANCULIAK, Róbert, 2020. *Pokrok bez povolení: jak sdílená ekonomika, crowdfunding a kryptoměny změnily svět*. Přeložil Jana KUPKOVÁ. Praha: Grada. Finance pro každého. ISBN 978-80-271-1755-0

JANSA, Petr, 2018. *Pedagogika sportu*. Vydání druhé. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum. ISBN 978-80-246-3986-4

KOSZTOLÁNYI, István, 1997. *Příprava grantových návrhů*. Baltimore: Johns Hopkins University Institute for Policy Studies. ISBN 1-886333-28-9

KRECHOVSKÁ, Michaela, Pavlína HEJDUKOVÁ a Dita HOMMEROVÁ, 2018. *Řízení neziskových organizací: klíčové oblasti pro jejich udržitelnost*. Praha: Grada Publishing. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-3075-2.

LAUSCHMANN, Jindřich, 2013. Crowdfunding rostl v roce 2012 o 81 procent, zafinancoval 2,7 miliardy dolarů. *Tyinternety.cz* [online]. tyinternety.cz [cit. 2021-4-28]. Dostupné z: <https://tyinternety.cz/startupy-a-byznysy/crowdfunding-rostl-v-roce-2012-o-81-procent-zafinancoval-27-miliardy-dolaru/>

LEEDS, Michael a Peter VON ALLMEN. *Theeconomicsofsports*. 5th ed. Boston: AddisonWesley, c2014, 423 s. ISBN 0-13-338289-3.

MACÁKOVÁ, Libuše, 2005. *Mikroekonomie: základní kurs*. 9. vydání. Slaný: Melandrium. ISBN 80-86175-41-3.

MARTÍNKOVÁ, Irena, 2013. *Instrumentality and values in sport*. Prague: Karolinum. ISBN 978-80-246-2288-0.

MATULAYOVÁ, Tatiana, Pavlína JURNÍČKOVÁ a Jakub DOLEŽEL, 2016. *Motivace k dobrovolnictví*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. ISBN 9788024451107.

NÁRODNÍ SPORTOVNÍ AGENTURA. [online], 2021. Praha: Národní sportovní agentura [cit. 2021-5-25]. Dostupné z: <https://agenturasport.cz/>

NEZISKOVY. *Jak darovat: Neziskovky* [online], 2012. Praha 1 [cit. 2020-12-29]. Dostupné z: <http://www.neziskovky.cz/clanek/1455/512/darcovstvi/jak-darovat/>

NOVÁ, Jana et al., 2016. *Management, marketing a ekonomika sportu*. Brno: Masarykova univerzita, Fakulta sportovních studií. ISBN 978-802-1083-462.

EQUICA. *Nové možnosti financování sportu* [online], [cit. 2021-02-25]. Dostupné z: <https://www.equica.cz/nove-moznosti-financovani-sportu/>

NOVOTNÝ, Jiří, 2000. *Ekonomika sportu*. Praha: ISV. ISBN 8085866684

NOVOTNÝ, Jiří, 2011. *Sport v ekonomice*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika. ISBN 9788073576660.

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY. *Počet v Česku vyrobených bicyklů roste* [online], 2016. Praha: byznys.ihned.cz [cit. 2021-4-28]. Dostupné z: <https://byznys.ihned.cz/c1-65408680-pocet-v-cesku-vyrobenych-bicyklu-roste-z-350-tisic-kusu-jich-vetsina-putuje-do-zahranici>

POLESNÝ, David, 2019. Jak se vyrábí kola: Podívejte se do největší české „cyklotovárny“ v Kopřivnici. *Trailhunter.cz* [online]. Praha: Trailhunter.cz [cit. 2021-4-28]. Dostupné z: <https://www.trailhunter.cz/jak-se-vyrabi-kola/>

Praha: Parlament]online[16 Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. . Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-586>]cit. 2017-11-02[České republiky, 1999

REKTOŘÍK, Jaroslav, 2010. *Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení*. 3., aktualiz. vyd. Praha: Ekopress. ISBN 978-80-86929-54-5.

REKTOŘÍK, Jaroslav, Petr PIROŽEK a Jana NOVÁ, 2015. *Projektový management ve sportu*. Brno: Masarykova univerzita, Fakulta sportovních studií. ISBN 978-80-210-7995-3

RYCHLEBSKÉ STEZKY. [online], 2020. Černá Voda [cit. 2021-4-28]. Dostupné z: <http://www.rychlebskestezky.cz/cs/>

SEAMAN, Bruce A. a Dennis R. YOUNG, 2018. *Handbook of research on nonprofit economics and management*. 2nd ed. Northampton: Edward Elgar Publishing, 461 s. ISBN 9781785363511.

SCHMIDT, Jonas, 2020. Crowdfunding Statistics Worldwide: Market Development, Country Volumes, and Industry Trends. <https://p2pmarketdata.com> [online]. p2pmarketdata.com [cit. 2021-4-28]. Dostupné z: <https://p2pmarketdata.com/crowdfunding-statistics-worldwide/>

SVOBODOVÁ, Ivana a Michal ANDERA, 2017. *Od nápadu k podnikatelskému plánu: jak hledat a rozvíjet podnikatelské příležitosti*. Praha: Grada. ISBN 978-80-271-0407-9.

ŠEDIVÝ, Marek a Olga MEDLÍKOVÁ, 2012. *Public relations, fundraising a lobbying: pro neziskové organizace*. Praha: Grada. Management (Grada). ISBN 978-80-247-4040-9.

ŠIŠKOVÁ, Naděžda, 2012. *Lisabonská smlouva a její dopady na evropské, mezinárodní a vnitrostátní právo členských států*. Praha: Leges. Teoretik. ISBN 978-80-87576-17-5.

TOMAŠČÁKOVÁ, Marcela, 2014. Průvodce novým občanským zákoníkem pro NNO. *Annojmk.cz* [online]. Brno: Asociace nestátních neziskových organizací Jihomoravského kraje, z.s., 22 [cit. 2021-02-23]. Dostupné z: <https://www.annoymk.cz/sites/all/files/pravni-poradenstvi/pruvodce-novym-obcanskym-zakonikem-pro-nno-2014.pdf>

VALAŠSKÉ KLOBOUKY. *Z historie Valašských Klobouk a jižního Valašska* [online], 2008. Valašské Klobouky: Valašské Klobouky [cit. 2021-5-16]. Dostupné z: <https://www.valasskeklobouky.cz/z-historie-valasskych-klobouk-a-jizniho-valasska/d-1432>

VALAŠSKÉ KLOBOUKY. *Závěrečný účet Města Valašské Klobouky za rok 2019* [online], 2019. Valašské Klobouky: Valašské Klobouky [cit. 2021-5-18]. Dostupné z: https://www.valasskeklobouky.cz/assets/File.ashx?id_org=17631&id_dokumenty=472633

VALAŠSKÉ KLOBUCKO. *Cyklostezkou Belvana projelo za 5 měsíců v roce 2020 přes 36 tisíc lidí* [online], 2021. Valašské Klobouky: Mikroregion Valašsko Klobucko [cit. 2021-5-17]. Dostupné z: <https://www.valasskeklobucko.cz/cyklostezkou-bevlava-projelo-za-5-mesicu-v-roce-2020-pres-36-tisic-lidi/d-1489>

VÍT, Petr, 2015. *Praktický právní průvodce pro neziskové organizace*. Praha: Grada. Manažer. ISBN 978-80-247-5477-2.

VYSEKALOVÁ, Jitka, 2014. *Emoce v marketingu: jak oslovit srdce zákazníka*. Praha: Grada. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-4843-6.

ZLÍNSKÉ DENÍK. *Fotbalový zápisník Lubomíra Hotaře* [online], 2020. Zlín: Zlínský deník [cit. 2021-5-17]. ISSN 1801-9838. Dostupné z: https://zlinsky.denik.cz/fotbal_region/fotbalovy-zapisnik-lubomira-hotare-20200804.html

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ABC Význam první zkratky.

B Význam druhé zkratky.

C Význam třetí zkratky.

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obr. č. 1. Členění národního hospodářství podle principu financování .....</i>	16
<i>Obr. č. 2. Pyramida darů – dary a péče o individuální dárce .....</i>	18
<i>Obr. č. 3. Vícezdrojové financování tělesné kultury .....</i>	19
<i>Obr. č. 4. Jak funguje crowdfunding .....</i>	22
<i>Obr. č. 5. Ukázka pyramidy sponzorů sportovního subjektu .....</i>	23
<i>Obr. č. 6. Postupy v oblasti lidských zdrojů .....</i>	30
<i>Obr. č. 7. Pulzující potřeba lidských zdrojů ve sportu .....</i>	30
<i>Obr. č. 8. Vládní výdaje za rok 2018 na rekreaci a sport v EU.....</i>	31
<i>Obr. č. 9. Vztah agregátní nabídky a poptávky po sportovních stadiích .....</i>	33
<i>Obr. č. 10. Makroekonomický model sportu – ME model .....</i>	35
<i>Obr. č. 11. Ekonomický koloběh .....</i>	37
<i>Obr. č. 12. Mikroregion Jižní Valašsko .....</i>	41
<i>Obr. č. 13. Cyklostezka Belvana .....</i>	48
<i>Obr. č. 14. Mapa plánovaných stezek .....</i>	63
<i>Obr. č. 15. Rychlebské stezky.....</i>	73
<i>Obr. č. 16. Mapa monitoringu singltrailů .....</i>	74
<i>Obr. č. 17. TRAx .....</i>	74
<i>Obr. č. 18. Evropský trh s jízdními kolami .....</i>	84

SEZNAM TABULEK

<i>Tab. č. 1. Počet obyvatel v jednotlivých obcích mikroregionu .....</i>	42
<i>Tab. č. 2. Rozloha jednotlivých obcí a měst v mikroregionu .....</i>	44
<i>Tab. č. 3. Infrastruktura sportovišť v mikroregionu .....</i>	47
<i>Tab. č. 4. Neziskové organizace působící ve sportu .....</i>	51
<i>Tab. č. 5. Výdaje do sportovní infrastruktury a dotace organizacím .....</i>	57
<i>Tab. č. 6. Výdaje města Valašské Klobouky do sportu .....</i>	59
<i>Tab. č. 7. Přehled činností projektu a doba jejich trvání .....</i>	64
<i>Tab. č. 8. Ekonomické dopady horské cyklistiky.....</i>	77
<i>Tab. č. 9. Komparace obchodních podmínek.....</i>	82
<i>Tab. č. 10 Export a import jízdních kol v ČR .....</i>	83

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA P I: NÁZEV PŘÍLOHY